

॥ श्रीदिग्विजयरामो विजयते ॥

श्रीमज्जगद्गुरुश्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थानम्
श्रीमदुत्तरादिमठः

शोभन-नामसंवत्सर

सूर्यसिद्धान्तपंचांग

गतश्रीशालिवाहनशक 1945

माध्वपंचांग 2023-2024

श्रीमत्सत्यात्मतीर्थानामाज्ञयाऽनुग्रहेण च ।
रचितं सूर्यसिद्धान्तपञ्चाङ्गं धर्मसिद्धये ॥

श्रीमन्मध्वाचार्याः

श्रीरघूत्तमतीर्थाः

श्रीसत्यध्यानतीर्थाः

श्रीमज्जयतीर्थाः

श्रीविद्याधीशतीर्थाः

श्रीसत्यप्रमोदतीर्थाः

संशोधक
डा.पं. उपाध्याय कृष्णाचार्य
अनुवादक
श्री आर हेच् केभावि, सोलापूर

प्रकाशन
श्रीजयतीर्थविद्यापीठ
उत्तरादिमठ, बेंगलूर - 4

श्रीसत्यात्मतीर्थाः

श्रीमठात नित्यपूजित श्रीमज्जयतीर्थ करार्चित
श्रीनरसिंहदेव

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन् मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान श्रीमदुत्तरादिमठ गुरुपरम्पराश्लोकाः

ब्रह्मांता गुरवः साक्षादिष्टं दैवं श्रियः पतिः आचार्याः श्रीमदाचार्यास्संतु मे जन्मजन्मनि ॥ श्रीहंसं परमात्मानं विरिंचिं सनकादिकान् दूर्वाससो ज्ञाननिधीन् वीन्द्रवाहनतीर्थकान् ॥ कैवल्यतीर्थान् ज्ञानेशान् परतीर्थान् नमाम्यहम् सत्यप्रज्ञान् प्राज्ञतीर्थानन्यान् तद्वंशजानपि ॥	
श्रीअच्युतप्रेक्षरु	
पुरैव कृष्णासिद्धान्नभुक्त्या शोधितमानसम् । अच्युतप्रेक्षतीर्थं च मध्वाचार्याणां गुरुं भजे ॥	
1. श्रीमदाचार्यरु	
लसतु श्रीमदानंदतीर्थैर्दुर्नो हृदंबरे । यद्वचश्चंद्रिका स्वांतसंतापं विनिर्कृतति ॥	
2. श्रीपद्मनाभतीर्थरु	नवबुंदावन कार्तिक कृष्ण चतुर्दशी
पूर्णप्रज्ञकृतं भाष्यमादौ तद्भावपूर्वकम् । यो व्याकरोन्नमस्तस्मै पद्मनाभाख्ययोगिने ॥	
3. श्रीनरहरितीर्थरु	चक्रतीर्थ हंपी पुष्य कृष्ण सप्तमी
ससीतामूलरामार्चा कोशे गजपतेः स्थिता । येनानीता नमस्तस्मै श्रीमन्नहरिभिक्षवे ॥	
4. श्रीमाधवतीर्थरु	मण्णूरु भाद्रपद अमावास्या
साधिताखिलसत्त्वं बाधिताखिलदुर्मतम् । बोधिताखिलसन्मार्गं माधवाख्ययतिं भजे ॥	
5. श्रीअक्षोभ्यतीर्थरु	मळखेड मार्गशिर कृष्ण चतुर्दशी
यो विद्यारण्यविपिनं तत्त्वमस्यसिनाच्छिनत् । श्रीमदक्षोभ्यतीर्थार्थहंसेनं तं नमाम्यहम् ॥	
6. श्रीजयतीर्थरु	मळखेड आषाढ कृष्ण पंचमी
यस्य वाक् कामधेनुर्नः कामितार्थान् प्रयच्छति । सेवे तं जययोगींद्रं कामबाणच्छिदं सदा ॥	
7. श्रीविद्याधिराजतीर्थरु	पुरी वैशाख शुक्ल तृतीया
माद्यद्वैत्यंधकारप्रद्योतनमहर्निशम् । विद्याधिराजं सुगुरुं ध्यायामि करुणाकरम् ॥	
8. श्रीकवींद्रतीर्थरु	नवबुंदावन चैत्र शुक्ल नवमी
वींद्रारूढपदासक्तं राजेंद्रमुनिसेवितम् । श्रीकवींद्रमुनिं वंदे भजतां चंद्रसन्निभम् ॥	
9. श्रीवागीशतीर्थरु	नवबुंदावन चैत्र कृष्ण तृतीया
वासुदेवपदद्वंद्ववारिजासक्तमानसम् । पदव्याख्यानकुशलं वागीशयतिमाश्रये ॥	
10. श्री रामचंद्रतीर्थरु	यरगोळ वैशाख शुक्ल षष्ठी
द्युमण्यभिजनाब्जेंदु रामव्यासपदार्चकः । रामचंद्रगुरुर्भूयात् कामितार्थप्रदायकः ॥	
11. श्रीविद्यानिधितीर्थरु	यरगोळ कार्तिक कृष्ण चतुर्थी
यद्भक्त्या मूलरामस्य पेटिका त्यक्तभूमिका । विद्यानिधिर्धियं दद्यादष्टषष्ठ्यब्दपूजकः ॥	
12. श्रीरघुनाथतीर्थरु	मळखेड मार्गशिर कृष्ण प्रतिपत्
रघुनाथगुरुं नौमि विद्यानिधिकरोद्भवम् । कूर्मो वरुणगंगे च यस्य प्रत्यक्षतां गताः ॥	
13. श्रीरघुवर्धतीर्थरु	नवबुंदावन ज्येष्ठ कृष्ण तृतीया
महाप्रवाहिनी भीमा यस्य मार्गमदानुदा । रघुवर्धो मुदं दद्यात् कामितार्थप्रदायकः ॥	
14. श्रीरघूत्तमतीर्थरु	तिरुकोयिलूरु पुष्य शुक्ल एकादशी
भावबोधकृतं सेवे रघूत्तममहागुरुम् । यच्छिष्यशिष्यशिष्याद्याः टिप्पण्याचार्यसंज्ञिताः ॥	

15. श्रीवेदव्यासतीर्थरु	पेनगोंड चैत्र शुक्ल द्वितीया
न दग्धं यस्य कौपीनमग्नौ दत्तमपि स्फुटम् । वेदव्यासगुरुं नौमि श्रीवेदेशनमस्कृतम् ॥	
16. श्रीविद्याधीशतीर्थरु	एकचक्रनगर पुष्य कृष्ण चतुर्दशी
श्रीमत्सुधाद्भुतांबोधिविक्रीडनविचक्षणान् । वाक्यार्थचंद्रिकाकारान् विद्याधीशगुरुन् भजे ॥	
17. श्रीवेदनिधितीर्थरु	पंढरपुर कार्तिक शुक्ल एकादशी
विद्याधीशाब्धिसंभूतो विद्वत्कुमुदबांधवः । वेदनिध्याख्यचंद्रोयं कामितार्थान् प्रयच्छतु ॥	
18. श्रीसत्यव्रततीर्थरु	सांगलि फाल्गुण शुक्ल षष्ठी
वेदनिध्यालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यव्रताख्यकल्पद्रुर्भूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	
19. श्रीसत्यनिधितीर्थरु	कर्नूल मार्गशिर शुक्ल दशमी
अनधीत्य महाभाष्यं व्याख्यातं यदनुग्रहात् । वंदे तं विधिना सत्यनिधिं सज्ज्ञानसिद्धये ॥	
20. श्रीसत्यनाथतीर्थरु	वीरचोळपुर मार्गशिर शुक्ल एकादशी
सत्यनाथगुरुः पातु यो धीरो नवचंद्रिकाम् । नवामृतगदातीर्थांडवानि व्यचीकृपत् ॥	
21. श्रीसत्याभिनवतीर्थरु	नाचारगुडि ज्येष्ठ शुक्ल चतुर्दशी
सत्यनाथाब्धिसंभूतः सद्गोणविजृम्भितः । सत्याभिनवतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	
22. श्रीसत्यपूर्णतीर्थरु	कोलपुर ज्येष्ठ कृष्ण द्वितीया
सत्याभिनवदुग्धाब्धेः संजातः सकलेष्टदः । श्रीसत्यपूर्णतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	
23. श्रीसत्यविजयतीर्थरु	सत्यविजयनगर चैत्र कृष्ण एकादशी
सत्यपूर्णाबुधेर्जातो विद्वज्जनविजृम्भितः । दनीध्वंसीतु नस्तापं श्रीसत्यविजयोद्भुपः ॥	
24. श्रीसत्यप्रियतीर्थरु	मानामधुरै चैत्र शुक्ल त्रयोदशी
श्रीसत्यविजयांबोधेर्जातं सत्यप्रियामृतम् । जराभृती जंघनीतु विबुधानां मुदे सदा ॥	
25. श्रीसत्यबोधतीर्थरु	सवणूरु फाल्गुण कृष्ण प्रतिपत्
नैवेद्यगविषं रामे वीक्ष्य तदभुक्तिभाग् गुरुः । योदर्शयद्रविं रात्रौ सत्यबोधोस्तु मे मुदे ॥	
26. श्रीसत्यसंधतीर्थरु	महिषि ज्येष्ठ शुक्ल द्वितीया
विष्णोः पदश्रिद्धोत्रातैः स्वांतध्वांतनिवारकः । श्रीसत्यसंधसूयोंयं भासतां नो हृदंबरे ॥	
27. श्रीसत्यवरतीर्थरु	संतेविदनूरु श्रावण शुक्ल सप्तमी
श्रीसत्यसंधसिंधूत्थः श्रीसत्यवरचंद्रमाः । प्रार्थितार्थप्रदो नित्यं भूयः स्यादिष्टसिद्धये ॥	
28. श्रीसत्यधर्मतीर्थरु	होळेहोचूरु श्रावण कृष्ण त्रयोदशी
श्रीसत्यवरदुग्धाब्धेरुत्थिता जगतीतले । सुधा श्रीसत्यधर्माख्या पावयेत् स्मरतः सतः ॥	
29. श्रीसत्यसंकल्पतीर्थरु	मैसूरु आषाढ शुक्ल पूर्णिमा
सत्यधर्माब्धिसंभूतः चिंतामणिविजृम्भितः । सत्यसंकल्पकल्पद्रुः कल्पयेत् कामधुङ् मम ॥	
30. श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थरु	मैसूरु फाल्गुण अमावास्या
सत्यसंकल्पवाधुत्थः सत्यसंतुष्टचंद्रमाः । प्रार्थितारोषदाता च भक्तवृंदस्य नित्यदा ॥	

31. श्रीसत्यपरायणतीर्थरु	संतेविदनूरु आश्विन शुक्ल सप्तमी
सत्यसंतुष्टदुग्धाब्धेर्जातः सत्यपरायणः । चिंतामणिः सदा भूयात् सतां चिंतितसिद्धये ॥	
32. श्रीसत्यकामतीर्थरु	आतकूरु पुष्य कृष्ण षष्ठी
सत्यपरायणदुग्धाब्धेः संजाता कीर्तिकामदा । कामधेनुः सत्यकामनाम्नी भूयात् सतां मुदे ॥	
33. श्रीसत्येष्टतीर्थरु	आतकूरु भाद्रपद शुक्ल एकादशी
सत्यकामार्णवोद्भूतः श्रीमत्सत्येष्टसद्गुरुः । सतां चिंतामणिरिव चिंतितार्थप्रदो भुवि ॥	
34. श्रीसत्यपराक्रमतीर्थरु	चित्तापुर आश्विन शुक्ल अष्टमी
सत्येष्टार्यसरिन्नाथादुद्भूतोद्भूतदर्शनः । नाशयेत् हृदयध्वांतं सत्यपराक्रमकौस्तुभः ॥	
35. श्रीसत्यवीरतीर्थरु	कोर्लहळिळ कार्तिक शुक्ल दशमी
सत्यपराक्रमदुग्धाब्धेः संजातः कीर्तिचंद्रिकः । संतापं हरतु श्रीमान् सत्यवीरेंदुरंजसा ॥	
36. श्रीसत्यधीरतीर्थरु	आतकूरु ज्येष्ठ कृष्ण नवमी
सत्यवीरालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यधीराख्यकल्पद्रुः भूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	
37. श्रीसत्यज्ञानतीर्थरु	राजमहेंद्रि माघ शुक्ल एकादशी
सत्यधीरकराब्जोत्थः ज्ञानवैराग्यसागरः । सत्यज्ञानाख्यतरणिः स्वांतध्वांतं निरुंततु ॥	
38. श्रीसत्यध्यानतीर्थरु	पंढरपुर चैत्र शुक्ल अष्टमी
आसेतोरातुषाराद्र्यो दिशो जितवान् मुहुः । सत्यध्यानगुरुः पातु यतींद्रैरपि पूजितः ॥	
39. श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थरु	आतकूरु चैत्र शुक्ल द्वितीया
प्रावोच्योधिकं न्यायसुधावाक्यार्थचंद्रिकाम् । सत्यप्रज्ञगुरुर्दद्यात् प्रज्ञां वैदांतिकीं सदा ॥	
40. श्रीसत्याभिज्ञतीर्थरु	रणेबेचूरु पुष्य कृष्ण अष्टमी
वेंकटेशाद्रिमारभ्य सेतुं तोताद्रिपूर्वकान् । गत्वा दिग्विजयी पातु सत्याभिज्ञगुरुत्तमः ॥	
41. श्रीसत्यप्रमोदतीर्थरु	तिरुकोयिलूरु कार्तिक शुक्ल तृतीया
सत्याभिज्ञकराब्जोत्थान् पंचाशद्वर्षपूजकान् । सत्यप्रमोदतीर्थार्यान् नौमि न्यायसुधारतान् ॥	

अनुक्रमणिका

1. गुरुपरंपराश्लोक.....	1
2. संवत्सर फल, नक्षत्र कंदाय फल, आय-व्यय.....	2
3. मुहूर्त.....गोत्रप्रवर... एकादशी विवर.....	3
4. देशभेद एकादशी - ग्रहण.....	4
5. ताराबल, चंद्रबल.....	5
6. उत्तरादिमठ कार्यालयांचे फोन नंबर.....	5
7. ज्योतिष्यसामान्यपरिचय.....	6
8. मासधर्म.....	7-9
9. जननाशौच, मरणाशौच, घातचक्र.....	10-12
10. पंचांग.....	13-28
11. प्रातःसंकल्प गद्य-स्नानसंकल्प.....	19-20

...श्रीसुधा मासपत्रिका...

प्रत्येकाच्या घरोघरी श्रीसुधा कन्नड किंवा मराठी मासपत्रिका पोहोचली पाहिजे असा श्री श्री श्रीपादांचा महासंकल्प आहे. आपण सर्वांनी आजच आपल्या बंधु-मित्रांबरोबर श्रीसुधा मासपत्रिकेचे सदस्य होऊन मासपत्रिका प्राप्त करून श्री श्री श्रीपादांचे महासंकल्पाची पूर्ती करावी

सदस्य होण्यासाठी संपर्क
1 कन्नड श्रीसुधा साठी 8762629132
2 मराठी श्रीसुधा साठी 9422320951

योयं कालस्तस्य तेव्यक्तबंधो चेष्टामाहुश्चेष्टते येन विश्वम्
निमेषादिवत्सरांतो महीयान् तं त्वेशानं क्षेमधाम प्रपद्ये ॥1॥
श्रीमदानंदतीर्थार्याख्यानं गुरून् विद्यादिवाकरान्
वंदे कुदृष्टिदुर्बोधव्याससिद्धांतदीपकान् ॥2॥
ब्रह्मावायुगिरीशशेषगरुडा देवेंद्रकामौ गुरुः
चंद्राकौ वरुणानलौ मनुयमौ वितेशविघ्नेश्वरौ
नासत्यौ निर्ऋतिर्मरुद्गणयुताः पर्जन्यमित्रादयः
सखीकास्सुरपुंगवाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मंगलम्
आदित्यादिनवग्रहाः शुभकरा मेषादयो राशयो
नक्षत्राणि सयोगकाश्च तिथयस्तद्देवतास्तद्गणाः
मासाब्दा ऋतवस्तथैव दिवसाः संख्यास्तथा रात्रयः
सर्वे स्थावरजंगमाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥
श्रीमदानंदतीर्थार्याशास्त्रदुग्धाब्धिर्मथनात्
प्राप्ता न्यायसुधा येन तं जर्थाद्रमहं भजे
श्रीसत्यात्मसमारंभां टीकाकृत्पादमध्यमाम्
श्रीमदाचार्यपर्यतां वंदे गुरुपरंपराम् ॥6॥
आपादमौलिपर्यंतं गुरूणामाकृतिं स्मरेत्
तेन विघ्नाः प्रणश्यन्ति सिध्यन्ति च मनोरथाः ॥7॥
चैत्रादावुषसि स्मरन्मुररिपुं चोत्थाय शांतस्वरे
वृद्धोक्तीः परिगृह्य निंबकदलं प्राश्याज्यपात्रे स्वकम्
वक्रं वीक्ष्य सुदर्पणे च सुहृदा स्नात्वा समं भूषितः
श्रुत्वा वर्षफलं प्रियैस्सह मुदा भुंजीत दैवज्ञकैः ॥8॥

स्वस्ति श्रीः समस्तजगाची उत्पत्ति, स्थिति, लय, नियमन, ज्ञान,
अज्ञान, बंध व मोक्षास कारण असलेल्या श्री महाविष्णूच्या
नाभिकमलातून जन्मलेल्या श्री चतुर्मुख ब्रह्मदेवांना शंभर वर्षांचे
आयुष्य आहे. त्या कालावधीस पर असे म्हणतात. त्यातील पूर्वार्धा
ची 50 वर्षे संपली आहेत. उत्तरार्धातील पहिल्या महिन्यातील
श्वेतवराहकल्प या नावाचा हा प्रथम दिवस असून या दिवसातील
13 घटिका आणि 42 पळे संपली आहेत.

कृत, त्रेता, द्वापार व कलियुग हे चार युग म्हणजे एक महायुग.
71 महायुग = 1 मन्वन्तर, 14 मन्वन्तर = 1 कल्प. हा एक कल्प
म्हणजे ब्रह्मदेवाचा 1 दिनमान आहे. आणि तेवढ्याच कालावधीची
1 रात्र असते. असे एकूण 360 दिवस म्हणजे ब्रह्मदेवाचे एक
वर्ष होईल. आता प्रस्तुत ब्रह्मदेवाच्या उत्तरार्धातील श्वेतवराहकल्प
नावाच्या प्रथम दिवशी 1)स्वायंभुव 2)स्वरोचिष 3)उत्तम 4) तापस
5)रैवत 6)चाक्षुष अशी सहा मन्वन्तरे होऊन गेली आहेत. सातवे
वैवस्वत मन्वन्तर चालले आहे. वैवस्वत मन्वन्तरात देखील 27
महायुगे संपली असून 28 व्या महायुगातील कृत, त्रेता, द्वापार ही
युगे संपली असून 28वे कलियुग चालू आहे.

महायुग प्रमाण	एकूण 43 लक्ष 20 हजार वर्षे
कृतयुगप्रमाण	17 लाख 28 हजार वर्षे
कृतयुगधर्म	शुक्लवर्णाचे भगवंत चार पाद धर्म (पूर्ण धर्म). अस्थिगतप्राण, सत्यवादी लोक, माणसाची उंची 28 हात, माणसाचे आयुर्मान 1 लाख वर्षे. वर्षातून सातवेळा धान्योत्पत्ती, सुवर्ण पात्र, रत्नमय व्यापार, 20 पुण्य, 0 पाप
त्रेतायुग प्रमाण	12 लाख 96 हजार वर्षे.
त्रेतायुगधर्म	रक्तवर्णाचे भगवंत, 3 पाद (तीन चतुर्थांश), मांसगत प्राण. माणसाची उंची 14 हात. माणसाचे आयुर्मान 10 हजार वर्षे. पाचवेळा धान्योत्पत्ती. चांदीचे पात्र, सुवर्णमय व्यापार, 15 पुण्य, 5 पाप.
द्वापारयुग प्रमाण	8 लाख 64 हजार वर्षे
द्वापारयुगधर्म	पीतवर्णाचे भगवंत, 2 पाद धर्म (दोन चतुर्थांश) रक्तगत प्राण, माणसाची उंची 7 हात, माणसाचे आयुर्मान 1 हजार वर्षे. तीनवेळा धान्योत्पत्ती. ताम्र पात्र, रजतमय व्यापार 10 पुण्य, 10 पाप.

कलियुग प्रमाण	4 लाख 32 हजार वर्षे
कलियुगधर्म	कृष्णवर्णाचे भगवंत, 1 पाद धर्म (एकचतुर्थांश) अन्नगत प्राण, माणसाची उंची 3.5 हात, माणसाचे आयुर्मान 120 वर्षे. असत्यवादी लोक, दोनवेळा धान्योत्पत्ती. मातीचे पात्र, ताम्रमय व्यापार 5 पुण्य, 15 पाप.
कलियुगातील गत वर्षे	5124
पुढील शिल्लक वर्षे	4,26,876

या कलियुगात एकूण 6 जण शककर्ते आहेत. यापैकी

1 युधिष्ठिर शक	3044 वर्षे
2 विक्रम शक	135 वर्षे
3 शालिवाहन शक वर्षे	18000 वर्षे
गत शालिवाहन शक वर्षे	1945 वर्षे
पुढील शालिवाहन शक वर्षे	16,055 वर्षे
4 विजयाभिनंदन शकाची	10,000 वर्षे
5 नागार्जुन शकाची	4,00,000 वर्षे
6 कल्किभूप शकाची	821 वर्षे

शोभनसंवत्सराची फळे

या संवत्सरात राजांमध्ये परस्पर स्नेह, उत्तम पाऊस आणि पीक थोडीशी रोगराईची भीती असली तरी, प्रजा सुखाने राहिल..

शोभनसंवत्सरातील राजादिक आणि त्यांची फळे.

चंद्रमानाप्रमाणे:- राजा-बुध, मंत्री-शुक्र, सेनाधिपती-गुरू, पूर्वसस्याधिपती-चंद्र, अपरस्याधिपती-शुक्र, धान्यधिपती-शनी, अर्धाधिपती-गुरू, मेघाधिपती-गुरू, रसाधिपती-बुध, नीरसाधिपती-चंद्र.

फळे	
राजा- बुध	धान्यसमृद्धी, राजांना चिंता नाही, पाण्याची समृद्धी, संपत्तीची समृद्धी
मंत्री- शुक्र	धान्य आणि दूधाची समृद्धी, पशुसंपत्तीची अभिवृद्धी, युद्धविराम.
सेनाधिपति- गुरू	पावसाची समृद्धी, विप्रजन वैदिक कर्मात आसक्त होतील. राजांना धर्मावर श्रद्धा, परस्परप्रेम.
पूर्व सस्याधि- पती- चंद्र	धान्याची समृद्धी, गार्गीच्या दूधाची अभिवृद्धी, सुखी संसार, पावसाची समृद्धी
अपर-सस्याधि पति- शुक्र	धान्य, फळे आणि फुलांची समृद्धी राजांना यज्ञकर्मात आसक्ती, सुवृष्टी
धान्याधिपती शनि	दुष्काळ, देशात परस्परकलह, सौराष्ट्र देशात जास्त नाश
अर्धाधिप- गुरू	धान्य, फळे, आणि फुलांची समृद्धी, राजांना यज्ञकर्मात आसक्ती, सुवृष्टी, सुभिक्षा
मेघाधिपती- गुरू	पावसाची समृद्धी, विप्रांना यज्ञकर्मात आसक्ती, धान्याची अभिवृद्धी.
रसाधिपती- बुध	विहीर व सरोवरात पाण्याची अभिवृद्धी, सुंठ, लसूण, एरंडी, आणि हिंग यांचा टुटवडा. अंबा, जांभूळ, आवळा, यांची अभिवृद्धी
नीरसाधि- पती- चन्द्र	कांस्य, वस्त्र, आमरण, मोती, रत्न व सुवर्णाची जास्त अभिवृद्धी होईल.

मेष संक्रमण फळ

चैत्र शुक्ल नवमी (14-04-2023) शुक्रवार 27 घटिका 22 पळे दिवसा निरयण मेष संक्रमण असल्याने त्याचे फळ म्हणून कलह(भांडण) उत्पन्न होतील.

सूर्यसिद्धांताप्रमाणे मकरसंक्रमण फळ

पौष शुक्ल चतुर्थी सोमवार (15-01-2024) सूर्यमंडलोदयमारभ्य घटिका, 04, पळ 04, रवीचे मकर संक्रमण भद्रा करणोपरी संभवते.

वाहनादिक - वाहन-अश्व, उपवाहन-सिंह, आसन-उपविष्टा, कृष्णवस्त्रधारण, नील कंचुक धारण, कुंतायुध धारण, हरिद्रालेपन पत्रपात्र चित्रान्नभोजन, दूर्वा पुष्प धारण, ब्राह्मण जाती, वृद्धावस्था, पुष्यरागभूषण, वारनाम- ध्वांक्षी, नक्षत्रनाम-चरा, उत्तरतः आगमन, दक्षिणे गमन, नैऋत्ये दृष्टिः, वैश्यांना सुखं.

जन्मनक्षत्रानुसार संक्रांतीचे फळ

पंथाः	धनिष्ठा	शत	पूषा
सुखं	उभा, रेव	अधि, भर	कृत्ति, रोहि
पीडा	मृग	आर्द्रा	पुन
वस्त्रलाभ	पुष्य, आश्ले	मघा, पूषा	उफा, हस्ता
धनहानिः	चित्रा	स्वाती	विशाखा
धनलाभः	अनु, ज्येष्ठा	मूला, पूषा	उषा, श्रवणा

नक्षत्रकंदायफलम्

विषमे चार्थलाभः स्यात् समे तु समता भवेत् ।
शून्ये शून्यफलं प्रोक्तं वर्षत्रयंशफलं क्रमात् ॥
आदिशून्ये महाव्याधिः मध्यशून्ये महद्भयम् ।
अंत्यशून्ये वित्तनाशः त्रिशून्ये च महाभयम् ॥

	अ	भ	कृ	रो	सु	आर्द्रा	पुन	पु	आ	
प्र. खंड	1	4	7	5	0	3	6	1	5	
द्वि. खंड	1	2	0	2	0	1	2	0	2	
तृ. खंड	1	4	2	3	1	4	2	0	3	
		पूषा	उफा	ह	चित्रा	स्वा	वि	अनु	ज्ये	
प्र. खंड	4	7	2	5	0	3	6	1	4	
द्वि. खंड	1	2	0	1	2	0	1	2	0	
तृ. खंड	3	1	4	2	0	3	1	4	2	
		मू	पूषा	उफा	श्र	ध	श	पूषा	उ.भा	रेव
प्र. खंड	7	2	5	0	3	6	1	4	7	
द्वि. खंड	1	2	0	1	2	0	1	2	0	
तृ. खंड	0	3	1	4	2	0	3	1	4	

मेषादिराशीनां आय-व्यय फलम्

राशयः	मेष	वृष	मिथु	कर्क	सिंह	कन्या
आयः	2	11	2	11	14	2
व्ययः	5	11	11	5	2	11
राशयः	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
आयः	11	2	14	8	8	14
व्ययः	11	5	8	11	11	8

गुरुशुक्र अस्तोदय

चैत्र शुक्ल अष्टमी	29-03-2023	पश्चिमास्तः	गुरुः
वैशाख शुक्ल अष्टमी	28-04-2023	पूर्वोदितः	गुरुः
अधिकश्रावण कृष्ण चतुर्थी	05-08-2023	पश्चिमास्तः	शुक्रः
निजश्रावण शुक्ल द्वितीया	18-08-2023	पूर्वोदितः	शुक्रः

मुहूर्त

शुद्ध मुहूर्त व अनिवार्य पक्षातील मुहूर्त खाली दिले आहेत. त्या बद्दल माहितगार ज्योतिष्यविद्वानाकडून व्यवस्थित समजून घ्यावे.

सूचना- उत्तम मुहूर्तात च विवाहादि कार्ये करावित. म्हणजे दांपत्याला सौख्य, सौभाग्य, आयुष्य, समृद्धी प्राप्त होतात. तरी देखील काही आधुनिक विचाराचे लोक मुहूर्त नसतानाही विवाहादि कार्ये करतात. उद्योग व्यापार अशा अनेक दडपणांमुळे उत्तम मुहूर्तासाठी थांबण्याएवढा वेळ नसतो. अशा लोकांनी मुहूर्त नसताना विवाह करण्यापेक्षा शास्त्रोक्त अशा अनुकूल मुहूर्तात विवाह करणे योग्य आहे. या दृष्टीने अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्तही दिले आहेत. या बद्दल जाणकार ज्योतिष्यांकडून समजून घ्यावे.

1. काहींच्या मते मंगळवार विवाहास निषिद्ध पण काही लोक मध्यम समजून स्वीकारतात. सोम बुध गुरु शुक्रवाराः शुभाः अन्ये मध्यमाः असे धर्मसिंधुतील वचन आहे.
2. सूर्यसिद्धांतरीत्या क्षयतिथी असलेतरी दृग्गणीताचे प्रमाणे क्षयतिथी नसल्यास मुहूर्त निर्दुष्ट. (ग्राह्य समजावे)
3. राहुकाळ इ. ना काही लोक वर्ज्य समजत नाहीत. काही जणांच्या मते इतर योग बलिष्ठ असले की राहुकालादि दोष परिहार होतो.
4. विवाह मुहूर्तादि साठी दृग्गणीताचे प्रमाणे सूर्योदयाचे वेळी असलेली तिथी दिलेली आहे.
5. दशमी तिथी केवळ विवाहासाठी योग्य आहे निषेकादि कार्ये करू नये. अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्त अ) मागच्या व पुढच्या दिवशी, वैधृती, व्यतिपात, करिदिन व अशुभनक्षत्र इ. असले तर असे अशुभ दिन सोडून इतर दिवशी विवाह करावा. ब) मुहूर्ताच्या आधी किंवा नंतर अशुभ काळ येत असेल तर तो अशुभ काळ वगळून इतर शुभ काळातच विवाहाचे प्रधान विधि होम-हवन इ. करावेत. विशेष माहितीसाठी विद्वान ज्योतिष्यांशी संपर्क साधावा.

उपनयनमुहूर्त

दिनांक	मास	पक्ष	तिथी	वार	नक्षत्र	लग्न	अंश	समय	राशि
23-03-2023	चैत्र	शुक्ल	02	गुरु	रेवती	वृषभ	मीन	10:05	मीन
गुरु अस्त इरुवदरिंद चैत्र-वैशाखदक्षि मुहूर्तगळु इरुवदिल्ल ।									
21-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	02	रवि	रोहि	मिथुन	धनु	08:05	वृषभ
24-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	05	बुध	पुन	मिथुन	मीन	08:40	कर्क
25-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	06	गुरु	पुष्य	मिथुन	मीन	08:40	कर्क
14-02-2024	माघ	शुक्ल	05	बुध	रेवती	मेष	वृषभ	10:20	मेष
19-02-2024	माघ	शुक्ल	10	सोम	मृग	मेष	वृषभ	10:05	मिथुन

विवाहमुहूर्त

दिनांक	मास	पक्ष	तिथी	वार	नक्षत्र	लग्न	अंश	समय	राशि
गुरु अस्त इरुवदरिंद चैत्र-वैशाखदक्षि मुहूर्तगळु इरुवदिल्ल ।									
21-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	02	रवि	रोहि	मिथुन	धनु	08:05	वृषभ
22-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	03	सोम	मृग	अभिजित्		12:19	मिथुन
24-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	05	बुध	पुन	मिथुन	मीन	08:40	कर्क
29-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	09	सोम	उ.फा	मिथुन	धनु	07:30	सिंह
30-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	10	मंगळ	हस्ता	मिथुन	धनु	07:25	कन्या
						मिथुन	मिथुन	08:55	कन्या
12-06-2023	ज्येष्ठ	कृष्ण	09	सोम	उभा	मिथुन	मिथुन	08:10	मीन
13-06-2023	ज्येष्ठ	कृष्ण	10	मंगळ	रेवती	मिथुन	मिथुन	08:05	मीन
25-11-2023	कार्तिक	शुक्ल	13	शनि	अश्वि	मकर	मीन	10:50	मेष

28-11-2023	कार्तिक	कृष्ण	01	मंगळ	रोहि	मकर	मीन	10:35	वृषभ
29-11-2023	कार्तिक	कृष्ण	02	बुध	मृग	अभिजित्		12:13	मिथुन
06-12-2023	कार्तिक	कृष्ण	09	बुध	उफा	मकर	मीन	10:05	कन्या
07-12-2023	कार्तिक	कृष्ण	10	गुरु	हस्ता	मकर	मीन	10:05	कन्या
						मकर	मिथुन	10:45	कन्या
14-12-2023	मार्गशीर	शुक्ल	02	गुरु	मूला	अभिजित्		12:19	धनु
21-12-2023	मार्गशीर	शुक्ल	09	गुरु	रेवती	मकर	मीन	09:05	मीन
22-12-2023	मार्गशीर	शुक्ल	10	शुक्र	अश्वि	मकर	मीन	09:00	मेष
						मकर	मिथुन	09:40	मेष
25-12-2023	मार्गशीर	शुक्ल	14	सोम	रोहि	मकर	मीन	08:50	वृषभ
						मकर	मिथुन	09:30	वृषभ
26-12-2023	मार्गशीर	शुक्ल	15	मंगळ	मृग	मकर	मीन	08:45	वृषभ
						मकर	मिथुन	09:25	वृषभ
03-01-2024	मार्गशीर	कृष्ण	07	बुध	उफा	अभिजित्		12:29	कन्या
04-01-2024	मार्गशीर	कृष्ण	08	गुरु	हस्ता	अभिजित्		12:29	कन्या
05-01-2024	मार्गशीर	कृष्ण	09	शुक्र	चित्रा	अभिजित्		12:29	तुला
06-01-2024	मार्गशीर	कृष्ण	10	शनि	स्वाती	अभिजित्		12:30	तुला
17-01-2024	पौष	शुक्ल	07	बुध	रेवती	अभिजित्		12:34	मीन
18-01-2024	पौष	शुक्ल	08	गुरु	अश्वि	अभिजित्		12:34	मेष
28-01-2024	पौष	कृष्ण	03	रवि	मघा	मेष	वृषभ	11:30	सिंह
31-01-2024	पौष	कृष्ण	05	बुध	हस्ता	अभिजित्		12:37	कन्या
01-02-2024	पौष	कृष्ण	06	गुरु	चित्रा	अभिजित्		12:37	कन्या
02-02-2024	पौष	कृष्ण	07	शुक्र	स्वाती	अभिजित्		12:37	तुला
04-02-2024	पौष	कृष्ण	09	रवि	अनु	अभिजित्		12:38	वृश्चि
14-02-2024	माघ	शुक्ल	05	बुध	रेवती	मेष	वृषभ	10:20	मीन
19-02-2024	माघ	शुक्ल	10	सोम	मृग	मेष	वृषभ	10:05	मिथुन
24-02-2024	माघ	शुक्ल	15	शनि	मघा	मेष	वृषभ	09:45	सिंह
26-02-2024	माघ	कृष्ण	02	सोम	उ.फा	अभिजित्		12:36	कन्या
27-02-2024	माघ	कृष्ण	03	मंगळ	हस्ता	अभिजित्		12:36	कन्या
28-02-2024	माघ	कृष्ण	4	बुध	चित्रा	अभिजित्		12:36	कन्या
29-02-2024	माघ	कृष्ण	05	गुरु	स्वाती	अभिजित्		12:36	तुला
01-03-2024	माघ	कृष्ण	06	शुक्र	स्वाती	अभिजित्		12:36	तुला

प्रतिष्ठा / गृहप्रवेशमुहूर्त

23-03-2023	चैत्र	शुक्ल	02	गुरु	रेवती	मिथुन	धनु	12:10	मीन
21-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	02	रवि	रोहि	मिथुन	धनु	08:05	वृषभ
24-05-2023	ज्येष्ठ	शुक्ल	05	बुध	पुन	मिथुन	धनु	08:05	मिथुन
12-06-2023	ज्येष्ठ	कृष्ण	09	सोम	उभा	मिथुन	मिथुन	08:10	मीन
13-06-2023	ज्येष्ठ	कृष्ण	10	मंगळ	रेवती	मिथुन	मिथुन	08:05	मीन
19-02-2024	माघ	शुक्ल	10	सोम	मृग	मेष	वृषभ	10:05	मिथुन

गोल	प्रवर	15.	बादरायण	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य तासदस्यव
1. अलि	आलेय अर्चनानस श्यावाश्व	16.	भारद्वाज	आङ्गिरस बार्हस्पत्यं भारद्वाज
2. आङ्गीरस	आङ्गीरस अंबरीष यौवनाश्व	17.	मुद्गल	आङ्गिरस भार्म्याश्व मौद्गल्य
3. उपमन्यु	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अभरद्रसु	18.	(श्री)वत्स	भार्गव च्यावन आप्रवान और्व
4. कपि	आंगीरस अमहीयुव औरुक्ष्य	19.	वासिष्ठ	जामदग्न्य
5. काश्यप	काश्यप अवत्सार नैधुव	20.	वासिष्ठ	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य
	काश्यप अवत्सार असित	21.	विष्णुवृद्ध	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अभरद्रसु
	काश्यप अवत्सार नैधुव रैभ्य रैभ शंड शांडिल्य	22.	शाण्डिल्य	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य तासदस्य
6. कुत्स	आंगीरस मांधाल कौत्स	23.	शालांकायन	शाण्डिल असित दैवल
7. कौण्डिन्य	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य	24.	शौनक	विश्वामित्र शालंकायन कौशिक
8. कौशिक	विश्वामित्र देवरात औदल	25.	गौतम	भार्गव शौनहोत गार्त्समद
9. गार्ग्य	आङ्गिरसशैत्यगार्ग्य, आंगीरस बार्हस्पत्य	26.	मुद्गल	आङ्गीरस आयाश्व गौतम
10. जामदग्न्य	भार्गव च्यावन अप्रवान और्व जामदग्न्य			आलेय अर्चनानस पौर्वातिथ
11. हरितस	आङ्गीरस अम्बरीष यौवनाश्व			
12. मौनभार्गव	भार्गव वैतहव्य सावेतस			
13. पाराशर	वासिष्ठ शाक्य पाराशर्य			
14. विश्वामित्र	विश्वामित्र कौशिक अधमर्षण			

नवीन वर्षात एकादशी विवर

मास	पक्ष	दिनांक	वार	मास	पक्ष	दिनांक	वार
चैत्र	शुक्ल	01-04-23	शनि	भाद्रपद	कृष्ण	10-10-23	मंग
चैत्र	शुक्ल	02-04-23	रवि	आश्विन	शुक्ल	25-10-23	बुध
चैत्र	कृष्ण	16-04-23	रवि	आश्विन	कृष्ण	09-11-23	गुरु
वैशाख	शुक्ल	01-05-23	चंद्र	कार्तिक	शुक्ल	23-11-23	गुरु
वैशाख	कृष्ण	15-05-23	चंद्र	कार्तिक	कृष्ण	08-12-23	शुक्र
ज्येष्ठ	शुक्ल	31-05-23	बुध	मा.शीर्ष	शुक्ल	23-12-23	शनि
ज्येष्ठ	कृष्ण	14-06-23	बुध	मा.शीर्ष	कृष्ण	07-01-24	रवि
आषाढ	शुक्ल	29-06-23	गुरु	पुष्य	शुक्ल	21-01-24	रवि
आषाढ	कृष्ण	13-07-23	गुरु	पुष्य	कृष्ण	06-02-24	मंग
अ.श्रावण	शुक्ल	29-07-23	शनि	माघ	शुक्ल	20-02-24	मंग
अ.श्रावण	कृष्ण	12-08-23	शनि	माघ	कृष्ण	06-03-24	बुध
नि.श्रावण	शुक्ल	27-08-23	रवि	फाल्गुण	शुक्ल	20-03-24	बुध
नि.श्रावण	कृष्ण	10-09-23	रवि	फाल्गुण	शुक्ल	21-03-24	गुरु
भाद्रपद	शुक्ल	25-09-23	चंद्र	फाल्गुण	कृष्ण	05-04-24	शुक्र

देशभेद दशमी-एकदशी निर्णय

त्या त्या गावच्या दशमी इत्यादी तिथीमानाप्रमाणे काही ठिकाणी दशमी-एकादशी, द्वादशी त्या त्या गावात बदल होतात काही प्रदेशात एकादशीला दशमीचा वेध लागतो, काही प्रदेशात वेध लागत नाही. खाली प्रत्येक ठिकाणी वेध=वेध लागणारे", "वेदाभाव=वेधनसणारे" अश्या संबधित गावांची नावे दिली आहेत. त्या त्या ठिकाणच्या लोकांनी त्या त्या प्रमाणे आचरण करावे.

दि-14-05-2023 वैशाख कृष्ण दशमी	
वेधअसणारे	वेध नसणारे
15-05-23 दशमी आचरण हरिवासर सूर्यास्ता नंतर 1 तास	14-05-23. दशमी
16-05--23. उपवास	15-05-23. एकादशी
17-05-23. पारण	16-05-23. द्वादशी हरिवासर, सूर्योदया नंतर 52 मिनिटांनी.

वेध लागणारे- नवदेहलि, हरियाणा, पंजाब, उत्तराखंड, हिमाचलप्रदेश, जम्मू काश्मीर, पश्चिमबंगाल, पूर्वोत्तरराज्य बिहार, उत्तरप्रदेश, झारखंड, मध्यप्रदेश, ओरिस्सा, राजस्थानामधे जयपुर, कोटा.

वेध न लागणारे -कर्नाटक, गुजरात, गोवा, केरळ, पांडिचेरि, राजस्थानामधे उदयपुर, जोधपुर, बिकानेर, अजमेर.

आंध्रप्रदेश
वेध लागणारे नेल्लूर, प्रकाशं, बापट्ला, पल्लाडु, गुंटूर, कृष्णा, विजयवाडा (एन् टि आर)एलूर, पश्चिमगोदावरि, राजमहेंद्रि (पूर्वगोदावरि), कोनसीमा, काकिनाड, अनकापल्लि, सीतारामराजु, विशाखपट्टणं, विजयनगरं, श्रीकाकुळं, पार्वतीपुरं जिळे

वेध न लागणारे चित्तूर, मदनपल्लि(अन्नमय्या), तिरुपति, पुट्टपति, कडपा, अनंतपुर, कर्नूल, नंघाल जिळे

तेलंगाणा
वेध लागणारे हैदराबाद, आदिलाबाद, आसिफाबाद, निर्मल, मंचिर्याल, निजामाबाद जगित्याल, पेद्दापल्लि, कामारेड्डि, सिरिसिल्लि, करीमनगर, भूपालपल्लि, सिद्धिपेट, हनुमकोंड, मुलुगु, जनगाम, वारंगल, भद्राद्रि, खम्मं, महबुबाबाद, सुर्यपेट, नलगांडा, भुवनगिरि, मेडचल जिळे

वेध न लागणारे गद्वाल, वनपति, महबूबनगर, नारायणपेट, विकाराबाद, रंगारेड्डि, संगारेड्डि, मेडक, नागर कर्नूल.

महाराष्ट्र
वेध लागणारे नागपुर, अमरावति, यव-तमाळ, भंडारा, चंद्रपुर, गडचि-रोळि, गोंडिया, वर्धा जिळे

वेध न लागणारे डाव्या भागातील सूचित प्रदेश सोडून महाराष्ट्रातील इतर सर्व प्रदेश

तमिळुनाडु
वेध लागणारे चेन्नै जिळा **वेध न लागणारे** चेन्नै जिळे सोडून समग्र तमिळुनाडु.

श्रीमठद वृंदावन प्रदेशगळु
वेध लागणारे राजमहेंद्रि **वेध न लागणारे** राजमहेंद्रि सोडून बाकि सर्व वृंदावन प्रदेश

केलवु महत्त्वद क्षेत्रगळु
वेध लागणारे अयोध्या, बदरी, मथुरा, हरिद्वार, कुरुक्षेत्र, प्रयाग, पुरी, वारणासि, गया.

वेध न लागणारे अहोबिल, भरूच, द्वारका, कंची, कन्याकुमारि, मातृगया, नाश्या, नासिक, कुंभकोण, पुष्कर, श्रीमुष्ण, श्रीरंग, तोताद्रि, रामेश्वर, वर्कळ, तिरुमल.

दिनांक 24-09-2023, भाद्रपद शुक्ल दशमी	
वेध लागणारे	वेध न लागणारे
25-09-2023 दशमी आचरणे हरिवासर सूर्यास्तानंतर 1 तासु 51 निमिष.	24-09-2023 दशमी
26-09-2023 उपवास	25-09-2023 उपवास
27-09-2023 पारणे	26-05-2023 पारणे हरिवासर सू.उ नंतर 40नि

वेध लागणारे पूर्वोत्तर राज्यगळु, बिहार, झारखंड, ओरिस्सा, पांडिचेरि, पश्चिमबंगाल, मध्यप्रदेशात जबलपुर, रेवा, उत्तराखंडात नैनिताल, चमोलि, रुद्रप्रयाग, उत्तरकाशि, बदरी. उत्तरप्रदेशात लखो, प्रयागराज, बरेलि, चित्रकूट, फैजाबाद, अयोध्या, गोरखपुर, कानपुर, झांसि, रायबरेलि, वारणासि.

वेध न लागणारे कर्नाटक, गुजरात, गोवा, केरळ, हरियाणा, हिमाचलप्रदेश, काश्मीर, राजस्थान, पंजाब, नवदेहलि, मध्यप्रदेशात भोपाल, इंदोर, उज्जैन, ग्वालियर, उत्तराखंडात हरिद्वार, देहराडून, उत्तरप्रदेशात मथुरा, आग्रा, अलिघर, मीरठ.

आंध्रप्रदेश
वेध लागणारे मदनपल्लि (अन्नमय्या), तिरुपति, नेल्लूर, प्रकाशं, बापट्ला, पल्लाडु, गुंटूर, कृष्णा, विजयवाडा (एन् टि आ), पश्चिमगोदावरि, पूर्वगोदावरि, कोनसीमा, काकिनाड, अनकापल्लि, सीतारामराजु, विशाखपट्टणं, विजयनगरं, श्रीकाकुळं, पार्वतीपुरं जिळेगळु. कडपा, प्रोद्दूर, चित्तूर, पलमनेरु, नंघाल, आल्लगड्डा, अहोबिल, श्रीशैल, आत्मकूर.

वेध न लागणारे कुप्पं, नंघाल जिळ्ये डोन्, हिंदूपुर (पुट्टपति), अनंतपुर, कर्नूल जिळे

तेलंगाणा
वेध लागणारे हैदराबाद, मेडचल, आदिलाबाद, आसिफाबाद, निर्मल, मंचिर्याल, जगित्याल, पेद्दापल्लि, कामारेड्डि, सिरिसिल्लि, करीमनगर, भूपालपल्लि, सिद्धिपेट, हनुमकोंड, मुलुगु, जनगाम, वारंगल, भद्राद्रि, खम्मं, महबुबाबाद, सुर्यपेट, नलगांडा, भुवनगिरि, रंगारेड्डि जिळे

वेध न लागणारे मेडक, संगारेड्डि, विकाराबाद, नारायणपेट, मह बूबनगर, कर्नूल, वनपति, गद्वाल, निर्मल, निजामाबाद, कामारेड्डि.

महाराष्ट्र
वेध लागणारे नागपुर, भंडारा, चंद्रपुर, गडचिरोळि, गोंडिया, वर्धा.
वेध न लागणारे वर्ति सूचित प्रदेश सोडून महाराष्ट्रातील इतर सर्व प्रदेश

तमिळुनाडु
वेध लागणारे चेन्नै, तिरुवळूर, कांचीपुरं, वेळूर, तिरुवण्णामलै, विळळुपुरं, कळळकुडचि, कडलूर, तिरुचिरापळिळ, तंजावुर, पेरंबलूर, अरियलूर, नागापट्टिणं, तिरुवरूर, पुदुकोट्टै, शिवगंगै, रामनाथपुरं जिळे

वेध न लागणारे कृष्णगिरि, धर्मपुरि, सेलं, ईरोड, नामक्कल, नीलगिरि, कोयंबतूर, तिरुप्पूर, करूर, दिंडिगळ, तेनि, मधुरै, विरुदुनगरं, तिरुनल्वेलि, तूतुकुडि, कन्याकुमारि जिळे

श्रीमठद वृंदावन प्रदेश
वेध लागणारे राजमहेंद्रि, मानामधुरै, नाचारकोयिल, मनंपूडि, वीरचोळपुरं, सत्यविजयनगरं

वेध न लागणारे वर्ति सूचित वृंदावन प्रदेश सोडून बाकी सर्व वृंदावन प्रदेश

केलवु महत्त्वद क्षेत्रगळु
वेध लागणारे अहोबिल, श्रीशैल, कंची, कुंभकोणं, रामेश्वर, श्रीमुष्णं, श्रीरंगं, तंजावुर, तिरुमल, अयोध्या, बदरी, गया, प्रयाग, पुरी, काशी.
वेध न लागणारे भरूच, द्वारका, कन्याकुमारि, मधुरै, मातृगया, नाश्या, नासिक, पाजक, पुष्कर, श्रीरंगपट्टणं, तिरुवनंतपुर, तोताद्रि, वर्कळ, हरिद्वार, कुरुक्षेत्र, मथुरा.

दिनांक 21-03-2024 देशभेद अतिरिक्त उपवास
भारताच्या गुजरातमधील द्वारका, गिरिसोमनाथ, अमरेली, भिवनगर, बाटोड, जामनगर, जुनागड, मोरबी, पोरबंदर, राजकोट, सुरेंद्रनगर आणि पूर्वोत्तरराज्ये आणि पश्चिम बंगाल, हे प्रदेश सोडून बाकी सर्व प्रदेशात अतिरिक्त उपवास आहे.

19-03-24 दशमी	20-03-24 उपवास
21-03-24 अतिरिक्त उपवास	22-03-24 कलामात्र साधनि

या खालील प्रदेशात अतिरिक्त उपवास नाही
गुजरात राज्याचे द्वारका गिरिसोमनाथ, अमरेली, भावनगर, बाटोड, जामनगर, जुनागड, मोरबि, पोरबंदर, राजकोट, सुरेंद्रनगर या प्रदेशातील लोकांनी याप्रमाणे आचरण केले पाहिजे (गुजरात राज्यातील इतर प्रदेशातील लोकांना अतिरिक्त उपवास आहे.)

19-03-2024 दशमी,	20-03-2024 उपवास,
21-03-24 पारणे द्वादशी हरिवासर सूर्योदयानंतर 3 तास ,53 मिनिटे	

पूर्वोत्तर राज्ये आणि पश्चिम बंगाल	
19-03-2024 दशमी	20-03-2024 दशमी आचरण
हरिवासर सूर्यास्तानंतर 2 तास 52 मिनिटे	
21-03-2024 उपवास	22-03-2024 पारण

खंडग्रास राहुग्रस्त चंद्रग्रहण			
आश्विन शुक्ल पौर्णिमा			
दिनांक : 28/29-10-2023, शनिवार मध्यरात्रीचे नंतर			
प्रारंभ	मध्य	मोक्ष	आद्यंत पर्वकाल
रात्रि 01:05	01:44	02:23	1तास 18 मिनिटे

वेधारंभ:शनिवार मध्याह्न 14:55 नंतर
वेध विचार:- "चंद्रग्रहेतु यामांस्त्रीन् बालवृद्धातुरान् विना"- चंद्रग्रहणे यस्मिन् यामे ग्रहणं तस्मात् पूर्वं प्रहरत्रयं न भुंजीत -निर्णय सिंधु

"चंद्रग्रहणात ज्या यामात ग्रहण होते, त्या यामापेक्षा तीन याम पूर्वीपासून आहार स्वीकारू नये" असे नियम आहे. दि. 28-10-2023 शनिवार अर्ध रात्रीच्या तिसऱ्या यामात ग्रहण होते, तिसऱ्या यामापासून आधीच्या रात्रीचे दुसरे व पहिले याम आणि दिवसाचे चतुर्थ याम या तीन ही यामात उपवाशी रहावे. म्हणजे शनिवार दुपारी 14:55नंतर आहार स्वीकारू नये.

शनिवार दुपारी 14:55पूर्वी आहार स्वीकार करू शकता. "मुक्ते शशिनीभुंजीत यदि न स्यात् महानिशा" या नियमानुसार ग्रहण मोक्षसमयी महानिशा प्रारंभ झालेली असते तेंव्हा मोक्षानंतर पुनः आहार स्वीकारू नये. त्यादिवसाचे आचरण:-शनिवार सकाळी दिननित्याचे स्नान,संध्या, पूजा,नैवेद्य,हस्तोदक,पूर्णमाश्राद्ध, भोजन इत्यादी-मध्याह्न 14:55पेक्षा लवकर उरकून घ्यावे.

बालवृद्ध रोगी व अशक्तांसाठी विशेष विचार- "बालवृद्धातुराणां मुहूर्तत्रयात्मको वेधः" (धर्म सिंधु-)

असे नियम असल्याने बालवृद्ध अशक्त लोक दि.28-10-20233 शनिवार रात्री 22:30 पर्यंत आहार स्वीकार करू शकतील

हे ग्रहण अश्विनी नक्षत्र मेष राशीचे लोकांना विशेष अनिष्ट असल्याने त्यांनी विशेष स्नान जप,दान, करावे

शुभफल	मिथुन, कर्क, वृश्चिक, कुंभ
मिश्रफल	सिंह, तुला, धनु, मीन
अशुभफल	मेष, वृषभ, कन्या, मकर

याखालील ग्रहणांचे आचरण भारतात नाही	
सूर्यग्रहण	20-04-2023/14-10-2023/08-04-2024
चंद्रग्रहण	05-05-2023 / 25-03-2024

ग्रहणकाले पठनीय श्लोकाः(चंद्र-सूर्य)
योऽसौ वज्रधरो देवः आदित्यानां प्रभुर्मतः ।
सहस्रनयनः शक्रो ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥
सुखं यः सर्वदेवानां सप्तार्चिरमितद्युतिः ।
चंद्रोपरागसंभूतां अग्निपीडां व्यपोहतु ॥
यः कर्मसाक्षी लोकानां धर्मो महिषवाहनः ।
यमश्चंद्रोपरागोत्थां ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥
रक्षोगणाधिपः साक्षात् नीलांजनसमप्रभः ।
खड्गहस्तोऽतिभीठमश्च ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥
नागपाशधरो देवः सदा मकरवाहनः ।
स जलाधिपतिर्देवः ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥
प्राणरूपो हि लोकानां सदा कृष्णमृगप्रियः ।
वायुश्चंद्रोपरागोत्थां ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥
योऽसौ निधिपतिर्देवः खड्गशूलगदाधरः ।
चंद्रोपरागकलुषं धनदोऽत्र व्यपोहतु ॥
योऽसाविंदुधरो देवः पिनाकी वृषवाहनः ।
चंद्रोपरागपापानि स नाशयतु शंकरः ॥
त्रैलोक्ये यानि भूतानि स्थावराणि चराणि च ।
ब्रह्मविष्णवर्करुद्राश्च दहंतु मम पातकं ॥

ताराबल

ताराबल कोष्टक	इष्टदिवसाचे नक्षत्र																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1 अ	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
2 भ	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
3 कृ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
4 रो	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
5 मृ	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
6 आ	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
7 पुन	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
8 पु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
9 आ	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
10 म	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
11 पु	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
12 उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
13 ह	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
14 चि	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
15 स्वा	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
16 वि	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
17 अनु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
18 ज्ये	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
19 मू	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
20 पु	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
21 उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
22 श्र	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
23 ध	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
24 श	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
25 पू	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
26 उ	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
27 रे	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1

जन्मनक्षत्रापासून इष्टदिवसाच्या नक्षत्रा पर्यंत मोऊन, आलेल्या संख्येस 9 ने भागावे. शेष....

शेष	नाव	फल	परिहार
1	जन्मतार	अशुभ	शाकदान
2	संपत्तार	उत्तम	
3	विपत्तार	अशुभ	गूड दान
4	क्षेमतार	शुभ	
5	प्रत्यक्तार	वर्ज्य	मीठ दान
6	साधनतार	उत्तम	
7	नैधनतार	वर्ज्य	तील, चांदी, सोने
8	मित्ततार	शुभ	
0	परममैत्रतार	उत्तम	

+अशी खूण असल्यास त्या दिवशी ताराबल आहे असे समजावे.
1,2,4,6,8,9/0 शेष राहणारे तारे शुभ आहेत.

उदाहरण 1 - तुमचे जन्मनक्षत्र अश्विनी असून आजचे नक्षत्र रेवती असल्यास ताराबल 0 शेषाचे म्हणजे **परममैत्रतारा** असून फल उत्तम आहे. तसेच जन्मनक्षत्र रेवती असून आजचे नक्षत्र अश्विनी असल्यास ताराबल 2 संपत्तार उत्तम फल आहे.

उदाहरण 2 - तुमचे जन्मनक्षत्र विशाखा असून आजचे नक्षत्र चित्रा असल्यास ताराबल 8 (मित्त, शुभ) परंतु जन्मनक्षत्र चित्रा असून आजचे नक्षत्र विशाखा असल्यास ताराबल 3 (विपत्तार, अशुभ) असते.

ताराशांति - अनिर्वाह पक्षी-जन्मतारा साठी शाक (भाजी) दान, 3र्या तारेत गूळ, 5 व्या तारेत मीठ, 7व्या तारेत तीळ, चांदी, सेने, वस्त्र दान करण्यास दोष परिहार होतो..

चंद्रबल कोष्टक

चंद्रबल कोष्टक	इष्ट कालातील चंद्र असलेल्या राशी											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 मे	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2 वृ	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3 मि	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4 कर्क	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5 सि	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8
6 क	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
7 तु	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
8 वृ	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
9 ध	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
10 म	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
11 कृ	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2
12 मी	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1

जन्मराशीपासून इष्ट कालातील चंद्र असलेल्या राशीपर्यंत (दोही धरून)	
मोजावे, संख्या	शेष फल
1	देहसौख्य
2	कलह
3	द्रव्यलाभ
4	रोगभय
5	कार्यविकल्प
6	शत्रुनाश
7	सौख्यवृद्धि
8	आरोग्यवृद्धि
9	कार्यतामस
10	उद्योगवृद्धि
11	इष्टार्थसिद्धि
12	धनव्यय

जन्मराशीपासून 1,3,6,7,19,11 या स्थानी गोचररीत्या चंद्र आल्यास

शुभ. 2.,4,5,8,9,12 या स्थानात असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात् 2,5,9 स्थानी,

कृष्णपक्षात् 4,8,12 स्थानी शुभ समजावे.
अनिर्वाह पक्षी चन्द्रप्रीत्यर्थ चन्द्रग्रहाची पूजा, चन्द्र मंत्राचे जप तांदळाचे दान केल्यास दोष परिहार होतो.
शुक्लपक्षांत चंद्रबल आणि कृष्णपक्षात ताराबल हे आवश्यक पहावे.

हरविलेले वस्तु प्राप्त होण्याबाबत

कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहु सहस्रवान् । तस्य स्मरणमालेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥

अंधलोचन	मिळणार	पूर्वेस
मंदलोचन	संभव आहे	दक्षिणेस
मध्यलोचन	कमी संभव	पश्चिमेस
सुलोचन	प्राप्त संभवनाही	उत्तरेस

जवळच मिळणार	मघ-पूर्वा-उत्तरा
दुसऱ्याचा हाती दिसणार	हस्त-चित्रा, स्वाती, विशाखा, अनु, ज्येष्ठा, मूल, पू.आ, उ.आ, श्रवणा, धनिष्ठा
घरातच मिळणार	शत, पू.भा, उ.भा, रेव, अश्वि, भरणी
मिळणारच नाही	कृत्ति, रोहिणी, मृग, आरिद्रा, पुन, पुष्य, आश्लेषा

अंध, मंद, मध्य, सुलोचन नक्षत्राची माहिती अवकडह चक्रात दिली आहे.

Phone Numbers of Uttaradi Math Branches

MOOLA VRUNDAVANA PLACES	Mannur	09449950523	Belur	09448593380	Udupi Rooms	08495822010	Rajahmundry	08832472566	Dharapuram	09481081628	Jajpur Road	08073255047
Anegundi	08533267562	Chitradurga	08373262524	Narsha	06362716796	Malliga Satram	09395379901	Kanchipuram	07299152328	Orissa	06366074956	
Navabrundavan	09449253155	Harihar	09739778013	TELANGANA	08217648583	Tirumala	09642437172	Kumbakonam	04427269360	Ayodhya	09482881829	
Atkur	09739726649	Hubballi	09481042484	Mehbubnagar	08362278799	Tirupati	09498005708	Rameswaram	09731565593	BENGALURU		
Narahariteerthru	06360903785	Belgaum	08977265290	Hyd Kachiguda	09741704053	Vijayawada	08772221008	Srimushnam	04144245505	Digvijaya	08079692615	
Chittapur Navali	09449786478	Dharwad U Math	08009980045	Hyd Jilelaguda	08970097818	Vizianagaram	09849179701	Srirangam	04312431087	Lakshmi	09442865395	
Holehonnur	09741705945	Sangli	02332333525	Hyd Malkajigiri	08073979912	Kanakurti	09441008284	Selam	09962070165	Narasimha	09440271924	
Kolpur (A.P)	09900601608	Santebidanur	08087280696	ShadNagar	08362446535	Venugopal	07901510081	Thanjavur	08610557088	Sannidhi		
Korlahalli	08282235562	Raichur	09866372460	Gajgarpete	08762406466	Swamy...	09441909321	Totadri/	09488674264	Satyapramoda	08035856390	
Kurnool	09448394287	Gajgarpete	07780441699	Raichur Satyanath Colony	09731123457	MAHARASHTRA	09222001008	Trivendram	09025648942	Kalyana Mantapa	09611407873	
Kusamurty	07019509548	Gulbarga	09944463550	Holenarasipura	09153381008	Narayanapet	08886100873	NORTH INDIA	09245442122	V.M.M.P.	08042103176	
Mahishi	08297221008	Hospet	08378241544	Hospet	09449754187	Tandur	0886100873	(Prayag)	09245465297	Publications	09242955488	
Malkhed	08197971964	Ramanathapur	08378241544	Mysore Dhyana Kendra	09916517333	Makthal	0886100873	Miraj	09845465297	Chikkapete	09845196899	
Mahish	09449896874	Mysore Dhyana Kendra	09594467778	Srirangapatna	09740217015	Makthal	0886100873	Jath	09420223287	UMath		
Malkhed	09448181288	Srirangapatna	09594467778	Bijapur	09740217015	Makthal	0886100873	Kolhapur	09420223287	Sahakaranagara	07348900628	
Manamadurai	06362364027	Bijapur	09594467778	Sindagi	09740217015	Makthal	0886100873	Ambajogai	09420223287	Srisudha Magazine		
Nachargudi	09952814813	Sindagi	09594467778	Tumkuru	09740217015	Makthal	0886100873	Latur	09420223287	Kannada (Bangalore)	08762629132	
Veeracholapura	07795379732	Tumkuru	09594467778	Udupi Math	09740217015	Makthal	0886100873	Neera	09420223287	Marathi (Pune)	09422320951	
Mysuru UMATH	09448147459	Udupi Math	09594467778			Makthal	0886100873	narasingpur	09420223287	Telugu (Kurnool)	09949474877	
Pandharpur	09326223700					Makthal	0886100873	Chennai	09420223287	Tamil (Srirangam)	08667439077	
	02186223700					Makthal	0886100873	Coimbatore				

ज्योतिष्य शास्त्राचा सामान्य परिचय

नक्षत्र :- १) अश्विनी, २) भरणी, ३) कृत्तिका, ४) रोहिणी, ५) मृगशिरा, ६) आर्द्रा, ७) पुनर्वसू, ८) पुष्य, ९) अश्लेषा, १०) मघा, ११) पूर्व फाल्गुनी, १२) उत्तर फाल्गुनी, १३) हस्त, १४) चित्रा, १५) स्वाती, १६) विशाखा, १७) अनुराधा, १८) ज्येष्ठा, १९) मूळ, २०) पूर्वाषाढा, २१) उत्तराषाढा, २२) श्रवण, २३) धनिष्ठा, २४) शततारका, २५) पूर्व भाद्रपदा, २६) उत्तर भाद्रपदा, २७) रेवती.

योग:- १) विष्कंभ, २) प्रिती, ३) आयुष्मान्, ४) सौभाग्य, ५) शोभन, ६) अतिगंड, ७) सुकर्मा, ८) धृति, ९) शूल, १०) गंड, ११) वृद्धी, १२) ध्रुव, १३) व्याघात, १४) हर्षण, १५) वज्र, १६) सिद्धि, २२) साध्य, २३) शुभ, २४) शुक्ल, २५) ब्रह्मा, २६) एंद्र, २७) वैधृति.

करण:- १) बव, २) बालव, ३) कौलव, ४) तैतिल, ५) गरज, ६) वणिक्, ७) भद्रा, ८) शकुनी, ९) चतुष्पात्, १०) नागवान्, ११) किंस्तुघ्न.

शुभतिथी:- २-३-५ -७-१०-१३-१५

शुभवार:- सोम, बुध, गुरु, शुक्र.

अशुभवार:- रवि, मंगळ, शनि.

शुभनक्षत्र:- स्थिर- रोहिणी, उत्तरा, उत्तराषाढा, उत्तरभाद्रपदा,

लघु- हस्त, अश्विनी, पुष्य (अभिजित्),

मृदु- मृगशिरा, चित्रा, अनुराधा, रेवती,

चर:- स्वाती, पुनर्वसू, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका,

अशुभनक्षत्र:- कृत्तिका, भरणी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, आर्द्रा, पूर्वफाल्गुनी, पूर्वाषाढा, पूर्वभाद्रपदा,

मध्यमनक्षत्र:- मघा, मूळ, विशाखा,

दुष्ट करण:- शकुनी, चतुष्पात्, नाग, किंस्तुघ्न, विष्टी (भद्रा),

सर्व कार्यासाठी साधारण दिन शुद्धी:- कृष्णपक्षात १३,१४,३० शुक्लपक्षात १, दोन्हीपक्षात ६,८,१२ तिथी, संक्रांती व्यतिपात, वैधृति,ग्रहणदिन, करिदिन, क्षय-वृद्धी तिथी, भद्राकरण, परिघ योगाचे पूर्वार्ध, मंगळवार, शनिवार, क्षीणचंद्र, गुरु-शुक्राचा अस्त, हे सर्व सोडून शुक्लपक्षात चंद्रबल कृष्णपक्षात ताराबल पाहून शुभकार्य करावे.

नंदादि तिथी :-

संज्ञा	नंदा	भद्रा	जया	रिक्ता	पूर्णा	फल	फल
सामान्य	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	शुभ	शुक्लपक्ष	कृष्णपक्ष
तिथी	१	२	३	४	५	अशुभ	शुभ
तिथी	६	७	८	९	१०	मध्यम	मध्यम
तिथी	११	१२	१३	१४	१५/३०	शुभ	अशुभ
वार	शुक्रवार	बुधवार	मंगळवार	शनिवार	गुरुवार	सिध्दीयोग	

गुरुबल :- विवाह उपनयनादि चे वेळी वधू/वर /बटू च्या जन्मराशी पासून गुरु गोचरीरित्या २-५-७-९-११ या राशीत (स्थानात) असतील तर शुभ १-३-६-१० या स्थानि असेल तर अशुभ याकरिता गुरुमंत्र जप व शांती करण्याने दोष परिहार होईल. ४-८-१२ या स्थानी विशेष अनिष्ट असतो, याला परिहार नाही, पण प्रबल जप शांतीने अनुकूल होऊशकिल. कर्क राशीत गुरु असेल तर ४-८-१२ स्थानी असला तरी दोष नाही.

ताराबल:- जन्मनक्षत्रापासून इष्ट दिवसाचे नक्षत्रा पर्यंत मोजून आलेल्या संख्येला ९ ने भागावे, बाकी १ राहिली तर जन्मतारा, २ राहिली तर संपत्तारा, ३विपत्तारा, ४क्षेमत्तारा, ५ प्रत्यक् तारा ६ साधनतारा, ७नैधनतारा, ८मित्रतारा जर बाकी ९ व शुन्य राहिल्यास परममित्रतारा. यापैकी २,४,६,८,९ बाकी (शेष)राहिल्यास शुभ

ताराशांती:- अनिवार्य पक्षात जन्म ता-यास शाक दान(भाजी दान करणे), शेष ३ असल्यास गुळ, ५ असल्यास मीठ, ७ असल्यास तीळ आणि रजत, सोने, वस्त्र इत्यादी दान केले तर दोष परिहार होतो.

चंद्रबल:- जन्मराशीपासून इष्ट चंद्रराशीपर्यंत (दोन्ही समाविष्ट करून) मोजून आलेली संख्या १ असेल तर देहसौख्य, २ असेल तर कलह, ३ द्रव्यलाभ, ४ रोगभय, ५ कार्यविकल्प, ६ शत्रुनाश, ७ सौख्यवृद्धी, ८ आरोग्यवृद्धी, ९ कार्यतामस, १० उदयोवृद्धी, ११ इष्टार्थसिध्दी, १२ धनव्यय. जन्मराशीपासून गोचरीरित्या १,३,६,७,१०,११ या स्थानी चंद्र असल्यास शुभ व २,४,५,८,९,१२ या स्थानी असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात २-५-९ स्थानी व कृष्णपक्षात ४-८-१२ स्थानी शुभ समजावा. अनिवार्य प्रसंगी चंद्राच्या प्रित्यर्थ चंद्रग्रह पूजा, चंद्रमंत्रजप व तांदळाचे दान केले तर दोष परिहार होतो. शुक्ल पक्षात चंद्रबल, कृष्णपक्षात ताराबल यांच्याकडे विशेष लक्ष द्यावेत.

पंचकविचार:- शुक्लपक्ष प्रतिपदापासून इष्ट दिवसापर्यंतच्या तिथीपर्यंत दिवस मोजावेत, त्या संख्येत मेष राशीपासून इष्ट लग्नापर्यंतची संख्या मिळवावी, आलेल्या बेरजेला ९ संख्येने भागावे. त्यावेळी शेष १ राहिल्यास मृत्यू पंचक, २ राहिल्यास अग्नीपंचक, ४ राजपंचक, ६ चोरपंचक, ८ रोगपंचक. ३,५,७,० शेष राहिल्यास निष्पंचक होईल. लग्न बलिष्ठ असल्यास पंचक दोष नाही. मृत्युपंचक, रोगपंचक परिहारासाठी कमशः तेल व ताम्र दान करावे.

लग्न त्याज्य काल:- मेष,वृषभ, कन्या लग्नाचे आदिभाग, कर्क, वृश्चिक,मकर, मीन लग्नाचे अंत्य भाग, मिथुन, सिंह, तुळ, कुंभ लग्नाचे मध्य भाग यातील असे प्रत्येकी अर्ध घटीका काल त्याज्य समजावेत. हे काळ सोडून शुभ कार्य करावेत.

योगातील त्याज्य काल:- या योगातील सुरुवातीचे (घटिका) व तास त्याज्य आहेत. परिघ ३० घटि(१२ तास) शूल ५ घटि (२ तास), गंड-अतिगंड ६ घटि(२.२४ तास), व्याघात ९ घटि (३.३६ तास).

दिनमान:- दिनमान म्हणजे सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतचा काळ होय. तरी या कालावधी आणि दिनमानामध्ये ४ मिनीटांचे अंतर असते.

प्रहर (याम):- प्रहर (याम) म्हणजे अंदाजे ३ तास. सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतच्या एकूण काळाच्या १/४ भाग हे दिनप्रहर, याचप्रमाणे सुर्यास्तापासून सुर्योदयापर्यंतचे काळाचा १/४ भाग म्हणजे रात्रीप्रहर होय.

तिथी:-सुर्योदयाचे वेळी जी तिथी असते, ती तिथी स्नान, संध्या, दान, होम असे कर्म करण्यासाठी ग्राह्य धरावी.

प्रस्थान ठेवणे:- शुभ मुहूर्तावर प्रयाण करावे. शक्य नसल्यास शुभ मुहूर्तावर सुवर्ण, रजत,धान्य,वस्त्र यापैकी एखादी वस्तु ज्या दिशेस प्रयाण करावयाचे आहे त्या दिशेस ठेवून द्यावी. ब्राह्मणांनी प्रस्थानासाठी यज्ञोपवित व सुपारी ठेवावी. प्रस्थान करून ठेवल्यानंतर पुढे ३ते ५ दिवसांपर्यंत प्रयाण करता येईल.

ज्येष्ठ विचार:- विवाहात ३ ज्येष्ठ असू नयेत. म्हणजे ज्येष्ठ मासात ज्येष्ठ पुत्र व ज्येष्ठ कन्या यांचा विवाह करू नये. वधु-वरांपैकी कोणीतरी एकजण ज्येष्ठ असल्यास विवाह मध्यम, ज्येष्ठ पुत्राचे उपनयन, ज्येष्ठ मासात करू नये.

विवाहानंतर वधुनिवास विचार:- विवाहानंतर पहिल्या वर्षी आषाढ मासात नवऱ्याच्या घरी राहिल्यास सासूला, ज्येष्ठमासात थोरल्या दिराला, पौष मासात सासऱ्याला, क्षयमासात स्वतः वधुला, अधिक मासात नवऱ्याला अशुभ असते. यासाठी पहिल्यावर्षी या मासात सासरी राहू नये. चैत्र मासात वडिलांच्या घरी राहू नये. सासू-सासरे इत्यादी संबंधीत लोक नसले तर त्या-त्या मासात नवऱ्याच्या घरी राहता येईल. संपूर्ण महिनाभर लांब राहणे शक्य नसल्यास १५,१०,७,५,३ दिवस तरी दुर राहून परस्परांना भेटू नये.

कन्या नक्षत्र दोषविचार:- कन्येचे नक्षत्र मूळ १,२,३ चरण असेल तर सासऱ्याला, आश्लेषा २,३,४ चरण सासूला, विशाखा ४ चरण धाकट्या दिराला, राहिलेले विशाख नक्षत्राचे चरण थोरल्या दिराला अनिष्ट समजावेत.

एक नक्षत्र एक राशी विचार:-

- * वधु व वर यांचे नक्षत्र रोहिणी, आर्द्रा, पुष्य, मघा, विशाखा, श्रवण, उत्तरभाद्रपदा, रेवती यापैकी एक असेल तर उत्तम,
- * अश्विनी, मृगशिरा, पुनर्वसू, चित्रा, अनुराधा, पूर्वभाद्रपदा नक्षत्रांपैकी एक असेल तर मध्यम आणि इतर नक्षत्रांपैकी एक असेल तर अशुभ.
- * तरीपण वधु वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असल्यास व वराचे नक्षत्र चरण पहिले असेल तर शुभ.
- * पण अश्विनी,कृत्तिका, रोहिणी, मृगशिरा, आर्द्रा, पुष्य,मघा, हस्त, स्वाती, विशाखा, पुर्वषाढा, शततारका हे नक्षत्र वधूचे असून वराचे नक्षत्रापेक्षा पहिले असेल तर शुभ.
- * एक राशी असून नक्षत्र भिन्न असेल तर नाडी आणि गण दोष पाहू नये. त्याचप्रमाणे वधु-वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असले तरी कोणताही दोष नाही.

मुंडनविचार:- एकाच कुटुंबात विवाह झाल्यानंतर ६ महिन्यांचे आत चौल(जावळ काढणे) करू नये. परंतु उपनयन आवश्यक करता येईल. कात्यायन यांच्या प्रमाणे उपनयन हे मुंडन नव्हे. त्याला प्रत्येक ठिकाणी मंगल कार्य असे ज्योतिर्निबंध व निर्णयसिंधूत सांगितले आहे. या काळात चौल देखिल उपनयनाचे दिवशी करतात. म्हणून विवाह कार्यानंतर उपनयन कार्याला निषेध केला आहे. परंतु चौल कार्य घरातील विवाह कार्याच्या आधी करून नंतर त्या मुलाचे उपनयन करता येईल. चौल आणि उपनयन हे दोन्ही वेगवेगळे संस्कार आहेत हे लक्षात ठेवावे.

जन्ममास नक्षत्र विचार:- ज्येष्ठ पुत्र असेल तर जन्ममास, जन्मनक्षत्र, जन्मदिवस या दिवशी कोणतेही संस्कार करू नयेत. द्वितीयादी पुत्रांना दोष नाही.

जननशांती विचार:-बाळ जन्माला येते तेव्हा कृष्णपक्षाचे १४,३० ही तिथी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, मुळ, चित्रा १-२ चरण, पुष्य २-३ चरण, उत्तरा १ चरण, पूर्वाषाढा ३ चरण, मघा १ चरण, विशाखा ४ चरण, रेवती ची शेवटची २ घटिका, अश्विनीची पहिल्या २ घटिका असे नक्षत्र असेल तर तसेच व्यतिपात, वैधृति योग, भद्रा करण, संक्रांती, ग्रहणदिन, क्षय, यमघंट,दग्ध, मृत्युयोग, नक्षत्र विषघटी, जुळे मुले, सद्दंत जनन, अधोमुख जनन, त्रिक प्रसव, तीन मुलांनंतर मुलगी, किंवा तीन मुलींनंतर मुलगा, पित्रेक नक्षत्र, मात्रेक नक्षत्र, भात्रेक नक्षत्र, भगिनैक नक्षत्र, तिथी गंडात, लग्न गंडात, नक्षत्र गंडात, यापैकी काही एक असले तरी जनन शांती करणे आवश्यक आहे.

साडेतीन मुहुर्त:- १) युगादि (पाडवा), २) अक्षय्य तृतिया, ३) विजया दशमी, हे तीन्ही पूर्ण मुहुर्त असून बलिप्रतिपदा अर्धा मुहुर्त आहे. हे मुहुर्त सामान्यपणे सर्व कार्यास शुभ परंतु काही कार्य करायला योग्य नाहीत. याबद्दल ज्योतिष्यांचा सल्ला घ्यावा.

शांती व होमासाठी अग्नि पाहण्याची पध्दत:- शुक्ल प्रतिपदेपासून इष्ट तिथीपर्यंतच्या संख्येला इष्ट वाराची संख्या मिळवावी. व त्यात १ मिळवून आलेल्या संख्येला ४ संख्येने भागावे. शिल्लक शून्य किंवा ३ राहिल्यास भूमिवर अग्निचे निवास आहे असे समजावे. तो दिवस होम हवन करण्यासाठी प्रशस्त समजावा.

भूमिवर अग्नि असणाऱ्या तिथी व वार दर्शविणारा तक्ता

र	सो	मं	बु	गु	शु	श	र	सो	मं	बु	गु	शु	श
१	१	३	२	१	१	३	२	१	१	३	२	१	१
२	४	४	३	२	४	४	३	२	४	४	३	२	४
५	५	७	६	५	५	७	६	५	५	७	६	५	५
६	८	८	७	६	८	८	७	६	८	८	७	६	८
९	९	११	१०	९	९	११	१०	९	९	११	१०	९	९
१०	१२	१२	११	१०	१२	१२	११	१०	१२	१२	११	१०	१२
१३	१३	१५	१४	१३	१३	१५	१४	१३	१३	३०	१४	१३	१३
१४			१५	१४			३०	१४			३०	१४	

नक्षत्र चरणाक्षर

अश्विनी	चू चे चो ला	मघा	मा मी मू मे	मूल	ये यो भा भी
भरणी	ली लू ले लो	पूर्वा	मो ठ टी टू	पूर्वाषाढा	भू धा फा ढ
कृत्तिका	आ ई उ ए	उत्तरा	टे टो पा पी	उत्तराषाढा	भे भो जा जी
रोहिणी	ओ वा वी वू	हस्त	पू षा णा ठा	श्रवण	खी खू खे खो
मृगशिरा	वे वो का की	चित्रा	पे पो रा री	धनिष्ठा	गा गी गू गे
आर्द्रा	कू घ ङ छ	स्वाती	रू रे रो ता	शततारका	गो सा सी सू
पुनर्वसू	के को हा ही	विशाखा	ती तू ते तो	पूर्वाभाद्र	से सो दा दी
पुष्य	डू हे हो ड	अनुराधा	ना नी नू ने	उत्तराभाद्र	दू झ ज थ
आश्लेषा	डी डू डे डे	ज्येष्ठा	नो या यी यू	रेवती	दे दो चा ची

मासधर्म

युगादि प्रपादानः- चैत्र शुक्ल प्रतिपदेपासून एक महिन्या पर्यंत सर्वांना पाणी पिण्यासाठी सोय करून द्यावी. हे शक्य न झाल्यास कि मान एक कळशीभर पाण्याचे दान (उदकुं भदान) करावे.

प्रपादानासाठी मंत्रः-

प्रपेयं सर्वसामान्या भूतेभ्यः प्रतिपादिता ।
अस्याः प्रदानात् पितरः तृप्यन्त्वखिलदेवताः ॥

उदकुं भदान मंत्र -

एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः ।
अस्य प्रदानात् सकलाः मम संतु मनोरथाः ॥

श्रीरामनवमी - आपल्या घराच्या उत्तर दिशेस मंटप(देव्हारा) तयार करावा. उजव्या हातात ज्ञानमुद्रा व आपल्या मांडिवर बसलेल्या सीतामाईंना डाव्या हाताने आलिंगन देत असलेल्या श्रीरामाची सुवर्ण प्रतिमा तयार करावी व ती प्रतिमा देव्हारात ठेऊन पूजा करावी. नंतर पाळण्यात बसवून पूजा करावी आणि ही सुवर्ण प्रतिमा सत्पात्रांना दान करावी.

रामार्घ्य मंत्र-

कौसल्यागर्भसंभूत सदा सौमित्रिवत्सल ।
जानकीसहितो राम गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥
कौसल्यानंदनो वीर रावणासुरमर्दन ।
सीतापते नमस्तुभ्यं गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥

गौरीतृतीया- चैत्र शुद्ध तृतीयेपासून वैशाख शुद्ध तृतीये पर्यंत रुद्रदेवा सहित पार्वतीदेवीची पूजा करून पाळणा पूजा करावी आणि सुवासिनीची ओटी भरावी.

अंत्यपुष्करणी - वैशाख,आषाढ,कार्तिक व माघ या मासात रोज सुयोदयापूर्वी स्नानकरणे विशेष फलदायक आहे. आजार-पणामुळे महिनाभर लवकर स्नान करणे न जमल्यास कि मान शेवटच्या (त्रयोदशी, चतुर्दशी व पौर्णिमा) ह्या दिवशीतरी लवकर स्नान करावे.

अक्षय्यतृतीया- या दिवशी केलेले स्नान, जप, होम, पितृतर्पण, दान हे कार्य अक्षय्य फल देतात. सर्व पापांचा परिहार होतो. या दिवशी देवाला विशेष गंध समर्पण करावे.

यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् ।
वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमदिरम् ॥

परशुराम जयंती अर्घ्यमंत्र -

जमदग्निमुतो वीर क्षत्रियांतकर प्रभो ।
गृहणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर ॥

गंगोत्पत्ती - जह्नुराजाने क्रोधपूर्वक गंगेला पान करून पुनः कानाद्वारे सोडलेला दिवस.

आगी पौर्णिमा - (अग्नि पौर्णिमा)या दिवशी जलदानास विशेष प्राधान्य आहे. त्याप्रमाणे दही, दहीभात, शरबत इ. चे दान करावे.

दशहरा - ज्येष्ठ शु. दशमी मंगळवार हस्ता नक्षत्रात भगिरीथाच्या तपस्येला प्रसन्न होऊन गंगामाई स्वर्गातून भूमीवर उतरून आली. या दिवशी जर व्यतिपात,गरज,नंदा, कन्याराशीत चंद्र व वृषभ राशीत रवि असे योग जुळून आले तर महापुण्य लाभते. दशविध पाप परिहारासाठी नदीस्नान,तिलतर्पण व गंगापूजा करावी. त्यातही काशीक्षेत्रातील दशाश्वमेध घाटात गंगास्नान श्रेष्ठ. नारायण, ब्रह्म, रुद्र, भास्कर,भगीरथ, हिमालय यांच्या प्रतिमांची गंधपुष्पांनी पूजा करावी. “नमः शिवायै नारायण्यै दशहरायै गंगायै नमो नमः” असा त्या दिवशी निरंतर जप करावा. त्या दिवशी एक कलशात गंगेचा आवाहन करून, षोडशोपचार पूजा करून गंगेला -ब्रह्मदंडसमुद्भूते गंगे त्रिपथगामिनि । त्रैलोक्यवन्दिने देवि गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥ असे अर्घ्य द्यावे. या दिवशी दहा या संख्येला विशेष प्राधान्य आहे. कारण फल इत्यादि सर्व दान दहा संख्येत करावे.

वटसावित्री- या दिवशी दीर्घसुमंगली होण्यासाठी यथोक्त रीतीने सावित्रीची पूजा करून अशी प्रार्थना करावी जगत्पूज्ये जगन्मातः सावित्री पतिदैवते । पत्या सह अवियोगं मे वटस्थे कुरुते नमः ॥

पंचगव्य मेलन प्राशन विधि - गोमूत्र - गायत्रीमंत्राने

गोमय - गंधद्वारां दुराधर्षा नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपवह्ये श्रियम् ॥

दूध- अप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्ण्यम् ।
भवा वाजस्य संगथे ॥

दहि- दधिक्राव्यो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।
सुरभिनो मुखा करत् प्रण आयूषि ता रिषत् ॥

तूप- शुक्ल मसि ज्योतिरसि तेजोसि ।

या प्रकारे मंत्र म्हणत वरील सर्व पदार्थ एका पात्रात घालून “देवस्य त्वा सवितु प्रसवेशिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि” असे दर्भ हातात घेऊन ओं काराचा उच्चार करीत कालवावे. यत्वगस्थिगतं पापं देहे तिष्ठति मामके । प्राशनं पंचगव्यस्य दहत्वग्निरिवंधनम् ॥ असे म्हणत प्राशन करून आचमन करावे.

धारण पारण- धारण पारण म्हणजे एक दिवस उपवास व दुसऱ्या दिवशी (पारण)जेवण असे चातुर्मासाच्या चारही महिन्यात शक्य झाल्यास करता येईल. अशक्य वाटल्यास कि मान आषाढ अथवा कार्तिक महिन्यात करणे श्रेष्ठ. पुण्याहवाचन व संकल्प करून प्रारंभ करावा. पारणादिवशी १०८ वेळा श्री नारायणाला अर्घ्य देऊन पारण (भोजन) करावे. हे व्रत संपल्यानंतर उद्यापन करायला हवे. लक्ष्मी नारायणाची प्रतिमा आणून पंचामृत पूजा करून, रात्री पुराण श्रवण करत जागरण करावे. दुसऱ्या दिवशी ब्राह्मणांना भोजनासाठी आमंत्रित करावे. एका महिन्याचे उपवास केले असता १५ ब्राह्मणांना जेवण द्यावे, दोन महिने उपवासाचे व्रत केले असेल तर ३० ब्राह्मणांना, तसेच चार महिने उपवास केले असता किमान २० ब्राह्मणांपासून कितीही जास्तीत जास्त ब्राह्मण बोलावून अन्नदान करावे. उद्यापनाचा होम करताना उत्तम जाणकार पुरोहितांना विचारून करावा.

शयनी एकादशी- आषाढ शु. एकादशी दिवशी देवपूजेनंतर हात जोडून देवाला शयनोत्सव करावा. सुप्ते त्वयि जगन्नाथ जगत् सुप्तं भवेदिदम् । विबुद्धे च विबुद्ध्येत प्रसन्नो मे भवाच्युत ॥ अशी प्रार्थना करावी.

चातुर्मास्य व्रत प्रारंभ क्रम- आषाढ शु. एकादशीच्या दिवशी देवपूजे नंतर देवाला हात जोडून -

चतुरो वार्षिकान् मासान् देवस्योत्थापनावधि ।
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मे अच्युत ॥

इदं व्रतं मया देव गृहीतं पुरतस्तव ।
निर्विघ्नं सिद्धिमायातु प्रसादात्तव के शव ॥

गृहीतेस्मिन् व्रते देव पंचत्वं यदि मे भवेत् ।
तदा भवतु संपूर्णं त्वत्प्रसादात् जनार्दन ॥

श्रावणे वर्जये शाकं दधि भाद्रपदे तथा ।
दुग्धं आश्वयुजे मासि कार्तिके द्विदलं तथा
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मेच्युत ॥

अशी प्रार्थना करून आचमन, प्राणायाम, कर्ण देशकाल उच्चारून अस्मद् गुर्वतर्गतं भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गतं मासनियामकाभिन्न अस्मत् कुलदेवताभिन्न रामकृष्णाद्यनंतावतारात्मक बिंबमूर्ति प्रेरणया बिंबमूर्ति प्रीत्यर्थं अमुक (शाक) व्रतं क रिष्ये । असा सुरुवातीला संकल्प करावा. व्रत संपल्यानंतर आचरितस्य अमुक (शाक) व्रतस्य समर्पणं क रिष्ये असे समर्पण करावे.

नागपंचमी:- श्रावण शु. पंचमी दिवशी देवपूजा झाल्यावर मृत्तिकेनी तयार केलेल्या (मातीचे) नागदेवतेची पूजा करावी. विशेष करून भगवानाचे शय्या स्वरूप असलेल्या आदिशेषाचे आणि वासुकी तक्षक इत्यादी नागदेवतांची पूजा करावी.

पवित्र दोर बंधन:- श्रावण शुद्ध द्वादशीचे दिवशी पवित्र समर्पण अवश्य केले पाहिजे. त्यामुळे वर्षभर केलेल्या देवपूजेला पूर्णत्व येते. नाही केल्यास वर्षभराची पूजा निष्फल ठरते. तीन धाग्याचा एक दोरा, तीन पदरी घ्यावा. उंच प्रतिमेच्या पादापर्यंत (पायापर्यंत) असल्यास उत्तम, गुढ्यापर्यंत मध्यम, नाभीपर्यंत अधम. १०८ दोरे असायला हवेत. ३६गाठीचे असल्यास उत्तम, २४ गाठीचे मध्यम, १२ गाठीचे अधम. रेशमी दोरा असल्यास उत्तम, कापसाचे दोऱ्यानेही करता येईल. एकादशीचे दिवशी कामट्या किंवा बांबूच्या टोपल्यात हे दोऱ्याने केलेले

पवित्र ठेवून, “देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेशिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याम् ” हा मंत्र म्हणत तीन वेळा प्रोक्षण करावे. “येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमान्यः पुनंतु माम् । प्रजापत्यं पवित्रं शतोद्यामं हिरण्मयम् । तेन ब्रह्मविदो वयम् पूतं ब्रह्म पुनीमहे” असे अभिमंत्रित करून, नारायणं आवाहयामि । वासुदेवं ..। विष्णुं ..। केशवं..। नारायणं..। कृष्णं आवाहयामि असे धाग्यांमध्ये भगवंताच्या मूर्तीचे आवाहन करावे. धाग्यातील गाठीत विश्वं, तैजसं, प्राज्ञं, तुरीयं, आत्मानं, अंतरात्मानं, ज्ञानात्मानं, परमात्मानं, वासुदेवं, संकर्षणं, प्रद्युम्नं, अनिरुद्धं, मत्स्यं, कूर्मं, वराहं, नारसिंहं, वामनं, परशुरामं, रामं, कृष्णं, बुद्धं, कल्किं नं, अनंतं, विश्वरूपं, अग्निस्थं अनिरुद्धं, वायुगं प्रद्युम्नं, सूर्यस्थं संकर्षणं, आवाहयामि, सर्व दोऱ्यात प्रजापतिगं वासुदेवं आवाहयामि” असे आवाहन करून षोडशोपचार पूजा करावी. आमंत्रितोसि देवेश पुराण पुरुषोत्तम । प्रातस्त्वां पूजयिष्यामि सात्रिध्यं कुरु केशव ॥ (ज्याला अधिवास म्हणतात) द्वादशीचे दिवशी तयार केलेले हे पवित्र घेऊन देवदेव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहित्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूरय ॥ अशी प्रार्थना करून “अतो देवा अवंतु नो यतो विष्णविक्रमे । पृथिव्याः सप्तधाम भिः” या मंत्राने समर्पण करावे. नंतर अर्चना व मंगलारती करून ते पवित्र लक्ष्मी आणि वाय्वादि देवतांना समर्पण करून मग स्वतः धारण करावे.

धारण मंत्रः- पवित्रं वैष्णवं तेजाः सर्व विघ्न निवारणम् ।

पूजा षाडगुण्य सिद्धर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥

गोकुलाष्टमी- श्रावण कृष्णाष्टमी सकाळी

अद्य स्थित्वा निराहारः शोभूते परमेश्वर ।

भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष ह्यस्मिन् कृष्णाष्टमी दिने ॥

या श्लोकाने देवापुढे संकल्प करावा. नंतर “योगाय योगपतये योगेश्वराय योगसंभवाय श्री गोविंदाय नमो नमः” या मंत्राने स्नान करून रोजची आन्हीक कर्म पूर्ण करावे. संध्याकाळी पुन्हा वरील मंत्राने स्नान करून पूजा करावी. “यज्ञाय यज्ञपतये यज्ञेश्वराय यज्ञसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” या मंत्राने श्रीकृष्णाची पूजा करावी. नंतर बलराम, वसुदेव, देवकी, नंद, यशोदा, सुभद्रा या सर्वांची पूजा करावी. त्यानंतर रात्री पंचांगात सांगितल्याप्रमाणे चंद्रोदय झाल्यावर अर्घ्य द्यावे.

कृष्णाचा अर्घ्य मंत्र-

जातः कंसवधार्थाय भूभारोत्तरणाय च ।

कौरवाणां विनाशाय दैत्यानां निधनाय च ॥

पांडवानां हितार्थाय धर्मसंस्थापनाय च ।

गृहणार्घ्यं मया दत्तं देवक्या सहितो हरे ॥

चंद्राचा अर्घ्य मंत्र-

क्षीरोदारणवसंभूत अत्रिगोत्रसमुद्भव ।

गृहणार्घ्यं मया दत्तं रोहिण्या सहितः शशिन् ॥

पूजा संपवून -झोपताना हे मंत्र म्हणावे-

“विश्वाय विश्वपतये विश्वेश्वराय विश्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” दुसऱ्या दिवशी दान करावे

पारण मंत्र - “सर्वाय सर्वपतये सर्वेश्वराय सर्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे पारण करून, पारणा नंतर “धर्माय धर्मपतये धर्मेश्वराय धर्मसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे समर्पण करावे.

संतान गोपाल कृष्णमंत्र- देवकीसुत गोविंद देव देवजगत्पते । देहि मे तनयं कृष्ण त्वामहं शरणं गतः ॥ (पुरुषांनी “गतः” आणि स्त्रियांनी “गता” असे म्हणावे) हे जप सदाचारनिष्ठ विद्वानांकून उपदेश घेऊनच करावेत. उपदेशाविना हे मंत्र जपणे योग्य नाही.

परिवर्तनी एकादशी- झोपलेला भगवंत कुशी बदलतो म्हणून त्या दिवशी देवांना पूजेच्या नंतर परिवर्तनोत्सव करावा.

प्रार्थना- वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव ।

पार्श्वेन परिवर्तस्व सुखं स्वपिहि माधव ॥

विष्णुपंचकव्रत - विष्णुपाक व्रत हे भाद्रपद, मार्गशिर्ष शुद्ध दशमी या दिवशी पुण्याहवचन करून प्रारंभ करावे. वेधादिदोषामुळे

विष्णुपंचक व्रत अभाव असे पंचांगात असेल तर, एका वर्षात साठ उपवास होणार नाहीत. तेव्हा पुढील वर्षी ते राहिलेले उपवास करून साठ उपवास पूर्ण करण्याची आवश्यकता नाही. परंतु अजार व इतर कारणामुळे उपवास लोप झाले तर पुढील वर्षी त्या त्या अपूर्ण राहिलेले उपवास पूर्ण करावे.

अर्घ्य आणि देवता. शुद्ध द्वादशी- के शवायनमः.....दामोदराय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । कृष्ण द्वादशी- संक र्षणायनमः... श्रीकृष्णाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

पौर्णिमा - १. विधवे नमः २. शशिन ३. शशांकाय ४. चंद्राय ५. सोमाय ६. उडुपाय ७. अमृताय ८. मनोहराय ९. पावनाय १०. हिमकृते ११. निशाकृते १२. दीप्यमानाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

अमवास्या- १. महीधराय २. जगन्नाथाय ३. देवेंद्राय ४. देवकीसुताय ५. चतुर्भुजाय ६. गदापाणये ७. सुरमीढाय ८. सुलोचनाय ९. चारुगाय १०. चक्र पाणये ११. सुरमित्राय १२. असुरांतकाय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । श्रवण - १. पुरुषोत्तमाय नमः २. शार्ङ्गधन्विने ३. गरुडवाहनाय ४. अनंताय ५. गोवर्धनाय ६. पुंडरीकाक्षाय ७. नित्याय ८. वेदगर्भाय ९. यज्ञपुरुषाय १०. सुब्रह्मण्याय ११. जयाय १२. शौरये (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

अशुभशयनव्रतः- पतिपत्नीना एकमेकांपासून विरह होवू नये यासाठी आषाढ कृष्ण द्वितीयेच्या दिवशी या व्रताचे आचरण करावे. तसेच श्रावण भाद्रपद आश्विन मासांच्या कृष्ण द्वितीयाला पण आचरण करावे. या दिवशी देवासाठी एक पलंग तयार करून रेशमी वस्त्र घालून त्यावर लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमा ठेवून षोडशोपचार पूजा करून अशी प्रार्थना करावी.

मंत्रः-लक्ष्म्या वियुज्यते देव न कदाचित् यथा भवान् । तथा कलत्रसंबंधो देव मा मे वियुज्यताम् ॥ लक्ष्म्या न शून्यं वरद यथा ते शयनं सदा । शय्या ममापि अशून्यास्तु तथात्र मधुसूदन ॥” नंतर चंद्राला अर्घ्य द्यावेत. “गगनांगण संदीप क्षीराब्धि मथनोद्भव ।भाभासित दिगाभोग रमानुज नमोस्तुते ॥” व्रत पूर्ण झाल्यावर दंपतीला नविन अंथरुण व लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमेचे दान द्यायला पाहिजे.

लक्ष नमस्कार (एक लाख नमस्कार) :- लक्ष नमस्कार , लक्ष प्रदक्षिणा, लक्ष तुळशी, लक्ष पुष्प, लक्ष वाती, लक्ष दिप, या व्रतांना आषाढ मासात प्रारंभ करून कार्तिक मासात समाप्त केले पाहिजे. लक्ष दिप व्रतासाठी कार्तिक, माघ, वैशाख मास देखिल उत्तम आहे. हे व्रत पुण्याहवाचन करून प्रारंभ करणे श्रेष्ठ आहे. स्वतः केलेल्या सर्व पापांना कबूल करून क्षमा याचना करित देवापुढे संकल्प पूर्वक “चार्तुमास्ये तु संप्राप्ते केशवे शयनं गते । आषाढस्य सिते पक्षे एकादश्यां समाहिते ॥ मम लक्ष नमस्कार व्रतस्य पुरुषोत्तम । निर्विघ्नं तद् व्रतं सांगं कुरु त्वं कृपया हरे ॥ पापपंकनिमग्नं मां पापवैशस्यभाजनं । व्रतेनानेन सुप्रीत समुद्धर जगत्पते ॥” अशी प्रार्थना करून नमस्कार करावा.

लक्षवाती तयार करणे (लक्षवती व्रत) :- कार्तिकात हजारपट, माघ महिन्यात लाख पट व वैशाखात केल्यास करोडपट जास्त पुण्य लाभते.

प्रार्थना: लक्षवर्ति व्रतं देव स्वीकृतं पुरतो तव । निर्विघ्नं सिद्धिम यातु सांगं कुरु दयानिधे ॥

गोपद्य व्रतः- आषाढ शु. एकादशीस प्रारंभ करून ३३ गोपद्य रांगोळ्या काढून त्यांना गंध पुष्पाने पूजा करावी. ३३ वेळा प्रदक्षिणा नमस्कार घालून कार्तिक शु. द्वादशीचे दिवशी ३३ अपूप (अनारसे) दान द्यावेत. असे ५ वर्ष करून नंतर उद्यापन करावे.

नवरात्र घटस्थापना क्रमः- आश्वीन शुद्ध प्रतिपदा रोजी त्यांच्या त्यांच्या संप्रदायास अनुसरून (९,७,५,३ दिन) देवघरात घटस्थापना करून कुलदेवताची पूजा करावी. “ मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम् । पिपृतां नो भरीमभिः ॥ भूमीचा स्पर्श करावा.शुद्ध भूमीवर किंवा टोपलीत मृत्तिका (माती) घालून त्यावर “ औषधयः सं वदंते सोमेन सह राज्ञा । यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन् पारयामसि ॥” अंकुर येतील असे धान्य घालून “आ कलशेषु धावति पवित्रे परि शिच्यते । उक्थैर्यज्ञेषु वर्धते ॥”असे कलश ठेवून “इमं मे गंगे यमुने सरस्वती शुतुद्रि स्तोमं सचता पुरुषण्या ।असिकन्या मरुद्वृधे

वितस्तयार्जीकीये श्रुणुह्या सुषोमया ॥”असे पाणी भरून “गंधद्वारां दुराधर्शां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥” गंध अर्पण करावे. “या फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः । बृहस्पतिः प्रसूतास्तानो मुंचं त्वंहसः ॥” सुपारी घालावी. “स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः । तं भागं चित्रमिमहे ॥” असे म्हणत रत्न ठेवावे. “हिरण्यरुपः स हिरण्य संदृग्पां नपात् सेदु हिरण्य वर्णः । हिरण्ययात् परि योननिषद्या हिरण्यदा ददत्यन्नमस्मै ॥”असे म्हणत सोने ठेवावे. “युवा सुवासाः परीवीत अगात् स उ श्रेयान् भवति जायमानः । तं धीरासः कवयः उन्नयंति स्वाध्वो मनसा देवयंतः ॥” असे म्हणत दोरा घेवून गुंडळून” तत् त्वायामि ब्रह्मणा वंदमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भीः । अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः ॥” अशी वरुण देवाची पूजा करून त्यावर कुलदेवता ठेवून पूजा करावी.

दीपस्तंभ स्थापनाः- नवरात्रीत अखंड ९,७,५,३ दिवशी देवा पुढे तुपाचा दिवा लावावा. देवापुढे दिपस्तंभ ठेवून त्याला फुलाची माळ गुंडळावी. स्तंभाचे वरच्या भागात कृत्तिकादी २७ नक्षत्रांचे आवाहन करून वाती खालील जे नाल असते त्यात वासुकीने नमः असे वासुकीचे आवाहन करून, तुपात लक्ष्मी देवीचे चिंतन करित “अग्निनाग्निः समिध्यते कविर्गृहपतिर्युवा । हव्यवाट् जुह्वास्यः ॥”असे म्हणत दिवा लावावा. ९ दिवस दिवा शांत होऊनये (विडू नये) याची काळजी घ्यावी.

सरस्वती पूजाः- वेद, भागवत, सर्वमूल, सुधादि ग्रंथांना एका मंटपात ठेवून वेदव्यास देव आणि परशुराम देवाची पूजा करावी. त्याच बरोबर व्यासांचे शिष्य बादरी,जैमिनी, सुमंतु, वैशंपायन, अश्वरथ्य, पैल, काशकृत्थ, लोमश ऋषीं यांचीही पूजा करावी. आवरण पूजा करणा-यांनी इंद्रांदाी लोक पालांच्या शेवटच्या आवरणाच्या अगोदर या ऋषींचे आवाहन करून पूजा करावी.

विजया दशमीः- या दिवशी सुगंधी द्रव्याने देवाला विशेष अभिषेक करावा, हे महापुण्यप्रद आहे. या शिवाय या दिवशी केलेले दान करोडोपटीने जास्त फलप्रद होते.

नरक चतुर्दशीः-श्रीकृष्णाने नरकासुराचा या दिवशी वध केला आहे. या दिवशी पहाटे चंद्रोदयाचे वेळी स्त्रियांनी घरातील सर्वाना आरती ओवाळावी. सर्वांनी अभ्यंग स्नान करावे. यति आणि विधवा स्त्रियांनाही हा विधी सांगितलेला आहे.

शमी प्रार्थना-

अमंगलानां शमनीं शमनीं दुष्कृतस्य च ।
दुःस्वप्ननाशिनीं धन्यां प्रपद्येहं शमीं शुभाम् ॥
शमी शमयते पापं शमी शनु विनाशिनी ।
अर्जुनस्य धनुर्धारी रामस्य प्रियदर्शिनी ॥

कोजागरव्रत- आश्वीन शुद्ध पौर्णिमेच्या रात्री लक्ष्मी आणि इंद्राची, तांदूळात ‘लक्ष्मी नमः’ ‘इंद्राय नमः’ असे लिहून म नापासून षोडशोपचार पूजा करावी. नमस्ते सर्वदेवानां वरदासि हरिप्रिये । या गतिस्त्वां प्रपन्नानां सा मे भूयात् त्वदर्चनात् ॥ असे महालक्ष्मीला व विचित्रैरावतस्थाय भास्वत्कुलिशपाणये । पौलोम्यालिंगितांगाय सहस्राक्षाय ते नमः ॥ या मंत्राने इंद्राला पुष्पार्पण करावे.

दीपोत्सव- अद्य दीपोत्सवं देव क र्षिष्ये त्वत् प्रसादतः ।

निर्विघ्नं सिद्धिमायतु यथोक्तफलदो भव ॥

असा संकल्प करून मातीच्या, तांब्याच्या, लोखंडाच्या किंवा कांस्य, चांदी व सोन्याच्या अशा विविधपणत्यांमध्ये गायीचे तूप किंवा तेल घालून दिवा लावावा. माती, लोखंड, तांब्यापेक्षा चांदी व सोन्याची पणती वापरल्यास अनंतपट फळ मिळते.

दीपमंत्र - स्नेहं दीपो यथा धृत्वा सर्व लोकोपकारकः ।

तथा भवान्मम ज्ञानं हृदि धारय संततम्(निरंतरम्) ॥

जलपूर्णत्रयोदशी- या दिवशी सायंकाळी कळशी इ. सर्वपात्र स्वच्छधूवून शुद्धपाण्याने भरून पूजा करावयाची असते. दुसऱ्या दिवशीच्या अभ्यंगस्नानासाठी तेच पाणी वापरावे.

यमदीपदान- आश्वीन कृ. त्रयोदशीच्या दिवशी यमराजाच्या प्रीत्यर्थ दिवा लावावा.

मृत्युना पाशदंडाभ्यां कालेन श्यामलायुतः ।

त्रयोदश्यां दीपदानात् सूर्यजःप्रियतां मम ॥

यमतर्पणं- नरकातुर्दशीच्या दिवशी दक्षिणाभिमुख होऊन ज्यांना वडिल नाहित, त्यांनी अपसव्य किंवा सव्याने तिळाने तर्पण द्यावेत. यांना वडील आहेत त्यांनी सव्य होऊन तांदूळाने तर्पण द्यावे. यमं तर्पयामि, धर्म... , मृत्युं... , अंतकं... , वैवस्वतं... कालं... , सर्वभूतक्षयं... , औदुंबरं... , दध्नं... , नीलं... परमेष्ठिनं... , वृकोदरं... , चित्रं... , चित्रगुप्तं तर्पयामि.

कार्तिक मासात सूर्योदयापूर्वी देवपूजा करून, देवांना “मत्स्याकृतिधर जय देवेश वेदविभोदक कूर्म स्वरूप” असे दामोदरस्तोत्र म्हणत आरती करावी.

बलिप्रतिपदा- जमिनीवर पाचरंगांनी बलीचे चित्र काढून फल पुष्पाने पूजा करावी. बलिराज नमस्तुभ्यं दैत्यदानव वंदित । इंद्रशत्रो अमराराते विष्णुस्मान्निध्यदो भव ॥

भाऊबीज - थोरल्या भावाला जेवू घालताना धाक ट्या बहिणीने म्हणावयाचे श्लोक “भ्रातस्तवानुजाताहं भुंक्ष्व भक्ष्यमिदं शुभम् प्रीतये यमराजस्य यमुनाया विशेषतः” बहिण मोठी असल्यास “भ्रातस्ततवाग्रजाताहं”असे म्हणावे.

उत्थानद्वादशी - दामोदर आणि तुळशीला क्रमाक्रमाने षोडशोपचार पूजा करून तुळशीला अलंकृत करून, वाद्यघोषाने देवाला उठवावे. “इदं विष्णुर्विचक्र मे त्रेधा निदधे पदं । समूळहमस्य पांसुरे” ॥ असे मंत्र म्हणावे आणि “इयं च द्वादशी देव प्रबोधार्थं विनिर्मिता । त्वयैव सर्वलोकानां हितार्थं शेषशायिना” उत्तिष्ठोत्तिष्ठ गोविंद त्यज निद्रां जगत्पते । त्वयि सुप्ते जगत्सुप्तं उत्थिते चोत्थितं भवेत् ॥ ‘चरणं पवित्रं विततं पुराणं येन पूतस्तरति दुष्कृतानि’ अशी तुळस समर्पण करावी. गता मेघा वियच्चैव निर्मला निर्मला दिशः । शारदनि च पुष्पाणि गृहाण मम के शव ” ॥ असे म्हणत पुष्प समर्पण करावे.

तुलसी विवाह- कृष्ण आणि तुळस यांना समोरा समोर उभे करून मध्ये अंतरपाट धरावा. मंगळाष्टक म्हणत अक्षता घालल्यात. देवीं क नक संपन्नं क नकाभरणैर्युताम् । दास्यामि विष्णवे तुभ्यं ब्रह्मलोक जिगीषया” ॥ “मया सर्वधितां यथाशक्त्यलंकृतां इमां तुलसीं देवीं दामोदराय तुभ्यमहं संप्रददे” असे देवासमोर अक्षता सहित पाणि सोडावे. मंगळसूत्र कृष्णाला स्पर्श करून तुळशीला बांधावे. पंधरा आवळ्यावरती फुलवात लावून दोघांची आरती करावी.

भीष्मपंचक :- कार्तिक शु. एकादशी दिवशी प्रारंभ करावे. गोमय लावून स्नान करून देव पूजा केल्यानंतर १०८ वेळा वासुदेवाचा जप करावा. द्वादशीपासून पौर्णिमेपर्यंत “विष्णवे नमः” या मंत्राने १०८ वेळा तुपांने होम करावा. रोज एक-एक फूल घेवून देवाचे एक एक अंगाची पूजा करावी.

दिवस	पहिला	दुसरा	तिसरा	चौथा	पाचवा
पुष्प	कमल	बिल्वपत्र	भृंगराज	करवीर	चंपक
देवाचे अंग	पाद	गुड्या	नाभी	स्कंध	मुख
आहार	--	गोमय, गोमुत्र	क्षीर	दधि	तूप

शेवटी पौर्णिमेचे दिवशी उद्यापन म्हणून पूजा होम, ब्राह्मण भोजन, हे कार्य करून सायंकाळी ५ फुलांनी भगवंताच्या समग्र प्रतिमेची पूजा करावी. भीष्माचार्यांना अर्घ्य देवून नक्षत्र पाहिल्यावर पारण करावे.

भीष्मांचे अर्घ्यमंत्र- सत्यव्रताय शुचये गांगेयाय महात्मने । भीष्माय तद्दाम्यर्घ्यं आजन्मब्रह्मचारिणे

गोवत्सद्वादशीः- आश्विन कृष्ण द्वादशीचे दिवशी सवत्स गाईला गंध, पुष्पादिकांनी पूजा करून पुष्प अक्षता, तिलांनी अर्घ्य द्यावेत. मंत्र :-क्षीरोदार्यं संभूते सुरासुर नमस्कृते । सर्वदेवमये मातर्गृहाणार्घ्यं नमो नमः । सुरभि त्वं जगन्मातः देवि विष्णुपदे स्थितः । सर्वदेवमये ग्रासं मया दत्तमिमं ग्रास ॥ ततः सर्वमये देवि सर्व देवैरलंकृते । मातर्ममाभिलषितं सफलं कुरु नंदिनी ॥” अशी प्रार्थना करावी.

धनुर्मास- धनुर्मास रवि प्रवेश के ल्यापासून मकर संक्रांती पर्यंत धनुर्मास असे म्हणतात. सूर्योदयाच्या अगोदर दोन तास उषः काल म्हणतात. त्यावेळी स्नान करून आह्निक व देवपूजा करावी. “हुग्मी” (मूगडाळ व तांदळाची खिचडी) तयार करून सूर्योदयापूर्वी देवाला नैवेद्य दाखवावे. असे के ल्यास सकल मनोरथ पुर्ण होतात. नाही केल्यास सात जन्मात दरिद्री,

क्षयरोगी व मूर्ख होते. ही पूजा एक दिवस केले तरी सहस्र वर्ष पूजा के ल्याचे फळ मिळते. या मासात लक्ष्मी स्तोत्र पठण करावे.

लक्ष्मीस्तोत्र-

“श्रीदेवी प्रथमं नाम द्वितीयममृतोद्भवा ।
तृतीयं क मला प्रोक्ता चतुर्थं चन्द्रलोचना ॥

पंचमं विष्णुपत्नीति षष्ठं श्री वैष्णवीति च ।
सप्तमं तु वरारोहा अष्टमं हरिवल्लभा ॥

नवमं शार्ङ्गिणी प्रोक्ता दशमं देवदेविका ।
एकादशं महालक्ष्मीः द्वादशं लोक सुंदरी ॥

श्री पद्मा कमला मुकुं दमहिषी लक्ष्मी स्त्रिलोकेश्वरी
मा क्षीराब्धिसुतारविंदजननी विद्या सरोजात्मिका ।

सर्वाभिष्टफलप्रदेति सततं नामानि यो द्वादश
प्रातः शुद्धतरा पठति सततं सर्वान् लभते शुभान् ॥

भद्रलक्ष्मीस्तवं नित्यं पुण्यमेतच्छुभावहम् ।
तौले स्नात्वापि कावेर्यां जपेत् श्रीवृक्षसन्निधौ ”

सकाळी नक्षत्र असताना पूजा केल्यास उत्तम, नक्षत्र अस्त झाल्यावर मध्यम व सूर्योदयानंतर अधम.

तांदुळ आणि मूगडाळीचे प्रमाण.

१. तांदळा पेक्षा मूगडाळ जास्त वापरल्यास उत्तम,
२. दोन्ही समप्रमाणात असल्यास मध्यम,
३. तांदळापेक्षा मूगडाळ कमी वापरल्यास अधम समजावे.

चंपाषष्ठी (सुब्रह्मण्य षष्ठी) - या दिवशी स्कंदांतर्यामि भगवंताची विशेष पूजा करून ब्रह्मचारी लोकांना भोजन व वस्त्र दान करावे. उडीदाच्या पदार्थाचा नैवेद्य दाखवावा.

स्कंद मंत्र- सेनाविदारक स्कंद महासेन महाबल । रुद्रोमाग्निज षड्वक्त्र गंगागर्भ नमोस्तु ते

हनुमद्व्रत- तेरा गाठी असलेला दोरा घेऊन त्यात हनुमंतदेवांना “ओं वायुनंदनाय ओं” असे आवाहन करून पूजा करावी, वायन दान द्यावे, विशेषत गव्हाचे दान करावे.

अर्घ्यमंत्र- नमस्ते वायुपुत्राय ध्वंसितामर वैरिणे ।
सुजनांबुधिचंद्राय भविष्यद् ब्रह्मणे नमः ॥

श्रीहनुमते नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि ॥

माघस्नान- (पौष्य शु. दशमी अथवा पौर्णिमा पासून प्रारंभ करावे)

संकल्प- माघमासमिमं पूर्णं सास्येहं देव माधव ।
तीर्थस्यास्य जले नित्यमिति संकल्प्य चेतसि ॥

आचमन प्राणायाम करून ‘एवं गुण विशेषण विशिष्टायां शुभतिथौ भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्रीविष्णुप्रेरणया श्रीविष्णु प्रीत्यर्थं ज्ञान भक्ति वैराग्य सिद्ध्यर्थं माघस्नानं अहं करिष्ये’ असे संकल्प करावा.

स्नानमंत्र-

दुःख दारिद्र्यनाशाय श्री विष्णोस्तोषणाय च ।
प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् ॥

मकरस्थे रवौ माघे गोविंदाच्युत माधव ।
स्नानेनानेन मे देव यथोक्त फलदो भव ॥

कृष्णाच्युत निमज्जामि प्रभातेस्मिन् शुभोदके ।
अनेन माघस्नानेन सुप्रीतो मां समुद्धर ॥

माघस्नानं क र्ष्यमि मकरस्थे दिवाकरे ।
आसमाप्ति महादेव निर्विघ्नं कुरु माधव ॥

अशी प्रार्थना करून रोजचे स्नानांग, अर्घ्य, तर्पण, देवून् विशेषतः माधव व सूर्यदेवाला अर्घ्य द्यावेत.

अर्घ्य मंत्र-

तपस्यर्कोदये नद्यां स्नातोहं विधिपूर्वकं
माधवाय ददमीदं अर्घ्यं सम्यक् प्रसीदतु

माधवाय नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि
सवित्रे प्रसवित्रे च परं धाम्ने नमोस्तु ते

त्वत्तेजसा परिभ्रष्टं पापं यातु सहस्रधा
‘सवित्रे नमः’ इदमर्घ्यं समर्पयामि

स्नानानंतर -

दिवाकर जगन्नाथ प्रभाकर नमोस्तु ते ।
परिपूर्णं कुरुष्वेदं माघस्नानं मया कृतम् ॥

अशी सूर्यदेवाची प्रार्थना करावी.

रथसप्तमी - या दिवशी सूर्योदयापूर्वी रुईटीचे पान डोक्यावर व खांद्यावर ठेवून स्नान करावे व सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

स्नान मंत्र- यद्यजन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु ।
तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हंतु सप्तमी ॥

एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मानंतरार्जितम् ।
मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञातं च यत्पुनः ॥

इति सप्तविधं पापं स्नानान्मे सप्त सप्तके ।
सप्तव्याधिसमायुक्तं हर माकरि सप्तमी ॥

अर्घ्यमंत्र- सप्त सप्तिवह प्रीत सप्तलोक प्रदीपन ।
सप्तमी सहितो देव गृहणार्घ्यं दिवाकर ॥

या मंत्राने रथसप्तमीच्या दिवशी सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

या दिवशी तुळशी वृंदावन किं वा देवापुढे सात घोडे जुंपलेल्या रथाचे चित्र काढावे व त्यावर सूर्यनारायणाचे चित्र काढून त्याची पूजा करावी.

भीष्माष्टमी- याच दिवशी भीष्माचार्यांनी देह त्याग केला, त्यासाठी त्यांना या दिवशी तर्पण आणि अर्घ्य द्यावे.

वैयाघ्रपद्यगोत्राय सांकृत्यप्रवराय च ।
गंगापुत्राय भीष्माय आजन्मब्रह्मचारिणे ।

अपुत्राय जलं दधि नमो भीष्माय वर्मणे ॥
भीष्मःशांतनवो वीरः सत्यवादी जितेंद्रियः ।

आभिरद्विरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् ॥

या मंत्राने वडील नसलेल्यांनी अपसव्याने तिलोदक द्यावे. ज्यांना वडील आहेत त्यांनी सव्याने तांदळाने तर्पण द्यावे.

अर्घ्यमंत्र -

वसूनामवताराय शंतनोरात्मजाय च ।
अर्घ्यं ददामि भीष्माय आबालब्रह्मचारिणे ॥

तिलपात्र दान- माघमासात तांबे किं वा कास्य पात्रात तिल भरून ब्राह्मणांना दान करावे.

तिलाः पुण्याः पवित्राश्च सर्वपापहराः स्मृताः ।
शुक्लाश्चैव तथा कृष्णा विष्णुगात्रसमुद्भवाः ॥

यानि क नि च पापानि ब्रह्महत्यासमानि च ।
तिलपात्रप्रदानेन तानि नश्यति मे सदा ॥

इदं तिलपात्रं यमदैवत्यं ब्रह्मलोक प्राप्तिकामः तुभ्यं अहं संप्रददे न मम न मम ॥

पयोव्रत (संतानासाठी) - कश्यप यांच्या उपदेशानुसार त्यांची पत्नी अदिती देवीने हे व्रत करून ‘वामन देवांना पुत्र म्हणून मिळविले. श्री मध्वाचार्यांच्या आईने देखिल हे व्रत केले होते. संतानसाठी ह्या व्रताचे फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदे पासून त्रयोदशीपर्यंत अवश्य आचरण करावे.

यज्ञोपवीतधारणविधि

आचमन, प्राणायाम, संकल्पः श्रौत स्मार्त कर्मानुष्ठान योग्याता सिद्ध्यर्थं (जाताशौच, मृताशौच शुद्ध्यर्थं) यज्ञोपवीत धारणं अहं करिष्ये असा संकल्प करून यज्ञोपवीतात या देवतांचे आवाहन करावे. उक्कारं प्रथमतंतौ न्यसामि, अग्निं द्वितीयतंतौ न्यसामि, नागान् तृतीयतंतौ न्यसामि, सोमं चतुर्थतंतौ न्यसामि पितृन् पंचमतंतौ न्यसामि, प्रजापतिं षष्ठतंतौ न्यसामि, वायुं सप्तमतंतौ न्यसामि, सूर्यं अष्टमतंतौ न्यसामि, विश्वान् देवान् नवमतंतौ न्यसामि, ऋग्वेदं प्रथमदोरके न्यसामि, यजुर्वेदं द्वितीयदोरके न्यसामि, सामवेदं तृतीयदोरके न्यसामि, अथर्ववेदं ग्रंथौ न्यसामि असे या देवतांना पूजा करून १० गायत्रीजप करून उदुत्यं जातवेदसं देवं वहंति के तवः । दृशे विश्वाय सूर्यम् । असे सूर्याला दाखवून, यज्ञोपवीतं इति मंत्रस्य परब्रह्मा ऋषिः परमात्मा देवता, त्रिष्टुप् छंदः यज्ञोपवीत धारणे विनियोगः यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् । आयुष्यमग्रं प्रतिमुंच शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥

या मंत्राने यज्ञोपवीत (जानव) धारण करावे. त्यानंतर दहा गायत्री जप करून जुने यज्ञोपवीत ‘उपवीतं भिन्न तंतुं जीर्णं कश्मल दूषितं । विसृजामि जले ब्रह्मन् वर्चो दीर्घायुरस्तु मे ॥

असे विसर्जन करावे (काढून टाकावे) व आचमन करावे. आपल्या नाभी पेक्षा वरती म्हणजे लहान असल्यास आयुष्यहानि, नाभी पेक्षा खाली असल्यास तपोनाश, म्हणून यज्ञोपवीत नाभी पर्यंतच असायला हवे. दोन ते तीन यज्ञोपवीत धारण करणाऱ्यांनी प्रत्येक यज्ञोपवीताला प्रत्येक वेळी गायत्री जप व वरील मंत्र म्हणत एका नंतर एक असे यज्ञोपवीत धारण करावे.

श्राद्ध विचार :- मुलांचा विवाह झाल्यानंतर १ ते ३ महिन्यापर्यंत पिंड प्रदान करू नये असा नियम आहे. परंतु हा नियम आई-वडिलांच्या श्राद्धासाठी लागू पडत नाही. इतर लोकांचे श्राद्ध असल्यास १ ते ३ महिन्या पर्यंत पिंड प्रदान करू नये. आई वडिलांचे असल्यास पिंड प्रदान आवश्यक करावे. विवाहाचे अगोदर केंव्हाही पिंड प्रदानासह श्राद्धविधी करता येतो.

श्राद्धतिथी माहीत नसल्यास:- ज्यांची अचुक श्राद्धतिथी बाबत माहिती मिळविणे शक्य नाही त्यांचे श्राद्ध मार्गशीर्ष किंवा माघ महिन्याच्या अमावस्या किंवा द्वादशीचे दिवशी करता येते.

अमावस्या (दर्श):- दर्शाचे दिवशी द्वादश पितृना मात्र तिलोदक तर्पण द्यावेत. नंतर प्रतिनित्य ब्रह्मयज्ञ आणि देव, ऋषी आचार्य यांना तर्पण दिल्यावर केवळ पाण्याने सर्व पितृना तर्पण द्यावेत. अमावस्या (दर्श) दिवशी केवळ द्वादश पितृना तिल तर्पण आणि ब्रह्मयज्ञात सर्व पितृ तर्पण असे द्यावयाचे असते.

दशमी, एकादशी द्वादशीसंकल्प - दशमी- दशमी दिवसे प्राप्ते व्रतस्थोऽहं जनार्दन । त्रिदिनं देवदेवेश निर्विघ्नं कुरु केशव ॥ एकादशी- एकादश्यां निराहारः स्थित्वाहमपरेहनि । भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष शरणं मे भवाच्युत ॥ द्वादशी पारणे के ल्यानंतर- अज्ञान तिमिरांधस्य व्रतेनानेन केशव । प्रसन्न सुमुखो भूत्वा ज्ञानदृष्टिप्रदो भव ॥ अशी प्रार्थना करून, एकादश्यापवासेन द्वादश्यां पारणेन च । यदाजितं मया पुण्यं तेन प्रीणातु केशवः ॥ असे समर्पण करावे.

रजस्वला अशौच विचार:- आजारपण किंवा व्याधीमुळे रजोदर्शन झाले तर अशौच नाही. नियमित पण दर महिन्याला एकदा रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. रजस्वला झाले पासून १८ व्या दिवशी पुन्हा रजोदर्शन झाले तर १ दिवस अशौच, १९ व्या दिवशी २ दिवस, व २० व त्यानंतर रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. १८ दिवसाच्या आत रजोदर्शन झाले तर केवळ स्नान शुद्धी सांगितली आहे.

ज्वर, आजारपण इ.मुळे स्त्रिला स्नान करणे शक्य नसल्यास रजस्वला शुद्धीसाठी तीला स्पर्श करून स्नान करणे असे १० वेळा करावेत.

पंचागात व्रत उपवासादी विषय केवळ सामान्य माहितीसाठी दिले आहेत. विशेष माहितीसाठी जाणकार विद्वानांकडे विचारणा करून आचरण करावे.

नवग्रह स्तोत्र	
सूर्य	जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महद्भ्युतिम् तमोरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोस्मि दिवाकरम् ॥
चंद्र	दधिशंखतुषाराभं क्षीरोदार्णवसन्निभम् नमामि शशिनं देवं शंभोर्मुकुटभूषणम् ॥
मंगळ	धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कांतिसमप्रभम् कुमारं शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥
बुध	प्रियंगुकलिकाश्यामं रूपेणाप्रतिमं बुधम् सौम्यं सौम्यं गुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥
गुरु	देवानां च ऋषीणां च गुरुं कांचनसन्निभम् बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥
शुक्र	हिमकुंदसमाभासं दैत्यानां परमं गुरुम् सर्वशासप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥
शनि	नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् छायामार्ताडसंभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥
राहु	अर्धकायं महावीरं चंद्रादित्यविमर्दनम् सिंहिकागर्भसंभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥
केतु	पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहमस्तकम् रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥

जननअशौच (वृद्धि)निर्णय

प्रथम दिन निर्णय :-रात्री जनन /मरण किंवा रजोदर्शन झाले तर रात्रीच्या एकूण काळात ३ भाग करून पहिल्या २ भागात झालेतर पूर्व दिवशी प्रथम दिन,तिसऱ्या भागात झाले तर २ दिवशी प्रथम दिन असा निर्णय करावा.

गर्भस्त्राव झाले असता :- पहिल्या ३ महिन्यात फक्त आईला ३ दिवस, चौथ्या महिन्यात आईला ४ दिवस रजस्वला अशौच असते. पित्रादि सर्व सपिंडांना स्नानाने शुद्धी

गर्भपात झाले तर :- ५ व ६ व्या महिन्यात झाला तर क्रमशः ५-६ दिवस आईला रजस्वला अशौच, पित्रादि सर्व सपिंडांना ३ दिवस, जनन अशौच (वृद्धि) मरण अशौच नाही.

प्रसव:- ७ व्या महिन्यापासून केव्हाही प्रसव झाले तर आई वडिल व सर्व सपिंडांना संपूर्ण १० दिवस जनन अशौच (वृद्धि)

मुल मृत होवून जनन झाले तर :- आई वडिल सर्व सपिंडांना जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

जन्म घेवून नाळ कापण्यापूर्वी मृत झाले तर आईला १० दिवस जनन अशौच, पित्रादि पिंडांना ३ दिवस अशौच, मरण अशौच नाही.नाळ कापलेनंतर १० दिवसाचे आत बाळ मृत झाले तर आई आणि सर्व सपिंडांना १० दिवस जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

वडिलांचे घरी मुलगी बाळंतीण झाली तर:- आई वडिलांना (बाळाचे आजोबा-आजी माहेरचे) ३ दिवस जनन अशौच, (वृद्धि) व त्याच घरात राहणाऱ्या बाळंतीणीच्या भाऊकाका, यांना १ दिवस जनन अशौच.

नवऱ्याच्या घरी बाळंतीण झाली तर:-बाळंतीणीच्या आई वडिलांना व इतर माहेरच्या नातेवाईकांना जनन अशौच नाही.

विशेष:- आईला जनन अशौच जितके दिवस असते (१० - ३) तितके दिवस रजस्वला सारखे अस्पृश्यत्व असते.

लहान मुलांचा मृत्यू झाले असता दहन /खनन विचार:-

- १) नामकरणाचे अगोदर (१२ दिवसांपर्यंत) पुरण्यात यावे. दहन करू नये.
- २) १२ दिवसांनंतर ३ वर्षांपर्यंत दहन करणे किंवा खनन (मातीत पुरणे) चालते.
- ३) प्रथम वर्षीच चौल संस्कार झाले असतील तर दहन विधीच करावा.
- ४) ३ वर्षांनंतर चौल संस्कार झाला असेल वा नसेल तरी दहनच करावे.

मरण अशौच (सूतक)

कोणी मृत झाले तर	कोणास	किती अशौच
१)पुत्राचे मरण		
जन्मानंतर १० ते १२ दिवसात	आई- वडिल- सावत्र आई इतर सपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
१२ दिवसांनंतर ७ महिन्याच्या आत.		
दहन व खनन दोन्ही	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
दहन केलेल असल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
खनन केलेल असल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
७ महिन्यांनंतर १ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार झाला असेल तर	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस
७ महिन्यांनंतर ३ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार नसताना	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
दहन किंवा खनन	सपिंडांना	१ दिवस
३ वर्षांनंतर उपनयनापूर्वी		
(चौल कर्म झाले असो व नसेल)	आई-वडिल-सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस

२)उपनीत पुत्राचे मरण	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	१० दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
अनुपनीत पुत्राची मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	कोणालाही	अशौच नाही.

३)कन्येचे (मुलीचे मरण)		
१० दिवसापासून ६ महिन्यापर्यंत	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	१ दिवस स्नान मात्र
६ महिन्यापासून ३ वर्षांपर्यंत	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस स्नान मात्र
३ वर्षांनंतर विवाहापूर्वी		
साखरपूडा झाला नसल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस १ दिवस
साखरपूडा झाला असल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस
	कोणाबरोबर साखरपुडा झालेला आहे तो मुलगा, त्याचेआई-वडिल व सपिंडांना	३ दिवस

विवाहित कन्येचे मरण		
नवऱ्याच्या घरी झाले असता	नवऱ्याला व त्याच्या सपिंडांना आई- वडिल- सावत्र आई भाऊकिंवा सावत्र भाऊ काका व इतर सपिंडांना	१० दिवस ३ दिवस पक्षिणी १ दिवस
पित्याच्या घरी झाले असता	आई- वडिल- सावत्र आई भाऊकिंवा सावत्र भाऊ काका व इतर सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
ग्रामंतरी मृत असता	आई- वडिल- सावत्र आई	पक्षिणी

४)आई-वडिल-सावत्र आई यांचे मरण	उपनीत व अनुपनीत मुलगा व अविवाहित मुलीस. विवाहित मुलीस.	१० दिवस ३ दिवस
मरणाची वार्ता १० दिवसांनंतर किंवा वर्ष झाल्यावर कळल्यास	मुलाला विवाहित मुलीस.	१० दिवस पक्षिणी
३ दिवसांनंतर १० दिवसाच्या आत कळल्यास	विवाहित मुलीस.	३ दिवस

५)पितामहाचे व चुलत्याचे (वडिलांचे वडिल व काका)	विवाहित नातीस/विवाहित पुतणीस	स्नानमात्र
--	------------------------------	------------

६)भावाचे		
बहिणीच्या घरी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामंतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस
अनुपनीत मृत असता	बहिणींना	स्नान मात्र
सावत्र भावासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

७) विवाहित भगिनीचा मृत्यू झाल्यास		
भावाच्या घरी मृत असता	उपनीत भावांना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	उपनीत भावांना	पक्षिणी
ग्रामंतरी मृत असता	उपनीत भावांना	१ दिवस
बहिणीच्या घरी मृत असता	भावाच्या पत्निला	अशौच नाही
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
ग्रामंतरी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामंतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस

८)मामाचे (आईचा भाऊ)	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
आपल्या घरी मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्यठिकाणी पण उपकृत आहेत	भाचा व भाचीस	३ दिवस
ग्रामंतरी किंवा अनुपनीत असल्यास	भाचा व भाचीस	१ दिवस
सावत्र मामासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

९)मामाची बायको (मामीचे)	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र मामीचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१०)आईचे वडिल	नातू किंवा नातीस	३ दिवस
ग्रामंतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
आईचे आई	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
ग्रामंतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	१ दिवस

११)आईची बहिण (मावशीचे)		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी

१२)वडीलांच्या बहीणीचे (आत्याचे)		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र आत्याचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१३)भाचा व भाचीचे (बहीणीच्या मुलांचे)		
उपनीत भाचा	मामा व मावशीस	३ दिवस
अनुपनीत भाचा	मामा व मावशीस	पक्षिणी

भाची	मामा व मावशीस	स्नान मात्र
१४)भाचा व भाचीचे(भावांच्या मुलांचे)आल्यास		स्नान मात्र
१५)मुलीचा मुलगा (नातू)उपनीत	आजोबा आजीला	३ दिवस
अनुपनीत	आजोबा आजीला	पक्षिणी
मुलीची मुलगी (नात)	आजोबा आजीला	स्नान मात्र

१६)आत्ये /मामे/मावस भाऊ (आत्म बंधुत्रय)यांचे		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस

१७)आई वडीलांचे आत्ये /मामे/मावस भाऊ (मातृ-पितृ बंधुत्रय)		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस

रकाना १६,१७ मध्ये पुरुषा ऐवजी स्त्री मृत असून		
विवाहित असल्यास	स्वतला	१ दिवस
अविवाहित असल्यास	स्वतला	स्नान मात्र
१८) आत्म बंधुत्रय, मातृ-पितृ बंधुत्रय	मुलींना	स्नान मात्र

विशेष :- येथे एखाद्या व्यक्तीचे आत्मबंधुत्रय, पितृबंधुत्रय व मातृबंधुत्रय हे जर मृत झाले तर त्या व्यक्तीला वरील प्रमाणे अशौच आहे.त्याच प्रमाणे ती व्यक्ती जर मृत झाली तर त्या व्यक्तीच्या आत्मबंधुत्रयांना वरीलप्रमाणे अशौच आहे.पण पितृबंधुत्रय आणि मातृबंधुत्रयांना अशौच नाही.

१९)नवरा बायको यांची	परस्पराना	१० दिवस
मरणवार्ता परस्पराना		
१०दिवसानंतर समजलीतर	परस्पराना	१० दिवस
सवतीचे	नवऱ्याला	१० दिवस

२०)बायकोचे आई -वडील (सासू - सासऱ्याचे)		
जवळ मृत असता	जावयाला	३ दिवस
परस्थळी मृत असता	जावयाला	१ दिवस
परस्थळी पण उपकृत आहेत	जावयाला	३ दिवस
पत्नी हयात नसेल तर	जावयाला	१ दिवस

२१)बायकोचा भाऊ(मेव्हण्याचे)उपनीत	नवऱ्याला	१ दिवस
अनुपनीत/ग्रामांतरी/		
बायको हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र

२२)बायकोच्या बहिणीचे (मेव्हणीचे)	नवऱ्याला	१ दिवस
ग्रामांतरी आणि पत्नी हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र

२३)बायकोच्या भावाचे मुल (मेव्हण्याच्या मूलाचे)	नवऱ्याला	स्नान मात्र
---	----------	-------------

२४)परगोत्री दत्तक विचार		
अ)परगोत्रातील दत्तक आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक मुलास	३ दिवस
ब) जन्म दिलेल्या आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक गेलेल्या मुलास	३ दिवस
क) परगोत्रातील दत्तक मुलाचा मृत्यु	दत्तक आई-वडिलास	३ दिवस
	जन्म दिलेल्या आई वडिलांना	३ दिवस
	पूर्वपार सपिंडांना	१ दिवस

ड)दत्तक दिलेले वा दत्तक घेतलेले यांचे सपिंडांचा मृत्यु झाले तर	दत्तक मुलगा व त्यांच्या पुत्र-पौत्रादिंना	१ दिवस
इ)दत्तक मुलाच्या पुत्र-पौत्रादींचे मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१ दिवस

सपिंड,सोदक,सगोत्री दत्तक असेल तर यथा योग्य प्रमाणे १०,३ व १ दिवस

२५)मंत्रोपदेश केलेले गुरु मृत असता	शिष्याला	३ दिवस
ग्रामांतरी	शिष्याला	पक्षिणी
गुरुची पत्नी किंवा पुत्र यांचा मृत्यु	शिष्याला	१ दिवस
सह अध्ययन करणा-यांचा मृत्यु	शिष्याला	पक्षिणी
२६)यतिंचा मृत्यु झाला असता.	सर्व सपिंडांना	स्नान
२७)सपिंडांचा मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१० दिवस

२८)समानोदकांचा मृत्यु	समानोदकांना	३ दिवस
२९)सगोत्री लोकांचा मृत्यु	सर्व सगोत्री लोकांना	१ दिवस किंवा स्नान

अशौच विवरण (सूतक/वृद्धी विवरण)

एकादशीचे दिवशी मयत झाले तर मंत्राग्निसह दहन करावे. परंतू त्या दिवशी अग्नि आहुती नाही, प्रेत-पिंड-प्रदान नाही, तिलांजली नाही हे सर्व दुसऱ्या दिवशी (द्वादशी)करावे.

*दहा दिवसांचे मरणअशौच असताना अजून एक (आई, वडिल, नवरा, बायको वगळून) १० दिवसांचे, ३दिवसांचे किंवा त्याहून कमी असलेले नवीन जनन मरण अशौच (सूतक)आले तर पहिल्या सूतकाचे वेळीच हे नवीन सूतकही समाप्त होते.

* याचप्रमाणे ३ दिवसांचे वगैरे सूतक असता त्यापेक्षा कमी दिवसांचे नवीन सूतक आले तरी वरीलप्रमाणे पहिल्या सूतक समाप्तीचे दिवशीच समाप्त होते.

*जर ३ दिवसांचे किंवा कमी कालावधीचे सूतकाचे वेळी जास्त कालावधीचे नवीन अशौच/वृद्धी (सूतक) प्राप्त झाले तर दोन्ही सूतक स्वतंत्रपणे ज्याच्या-त्याच्या प्रथम दिवस आणि कालावधीप्रमाणे आचरण करावे.

* याचप्रमाणे जननअशौच (वृद्धी) बदल ही निर्णय द्यावे.

*१० किंवा ३ दिवसाचा जननअशौच (वृद्धी) कालावधीत त्याला समान किंवा कमी कालावधीचे अजून एक नवीन जननअशौच आले तर पहिल्या जननअशौच समाप्तीचे दिवशीच नवीन जननअशौचचे निवृत्ती होते. आईला मात्र पूर्ण अशौच असते.

*परंतू जननअशौच (वृद्धी)चे मध्यंतरी कमी कालावधीचे किंवा समान कोणतेही मरणअशौच (सूतक) आले तर ति निवृत्त होत नाही, मरणअशौच स्वतंत्रपणे आचरण करावे लागते.

विशेष- कोणतेही अशौच (सूतक/वृद्धी)योग्य काळी प्रारंभापासून न समजता मध्यंतरी समजले तर शिल्लक उरलेल्या (अवशिष्ट) दिवसापुरतेच अशौच पाळावे. उदा:- १० दिवसाचे अशौच ८ व्या दिवशी समजले तर पुढे २ दिवसच अशौच पाळावे.

अतिक्रान्त अशौच- अशौचाचे योग्य कालावधीत (१० दिवसात) मरण वार्ता न समजता १० दिवसाच्या नंतर समजली तर पाळवयाचे अशौच(सूतक).

*हे अशौच (सूतक) केवळ १० दिवसाच्या मरण सुतकासाठी आणि आई-वडील मृत झाले असता विवाहित मुलींनी पाळावयाचे ३ दिवसाचे सुतक यासाठीच संबधित आहे (लागू पडते).

*जनन शौच (वृद्धी) आणि अनुपनीताचे मरण अशौच किंवा १० पेक्षा कमी कालावधीचे कोणतेही अशौच याला अतिक्रान्त अशौच लागू होत नाही.

एका देशात सपिंडांचे मरण झाले तर :- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ३ महिन्यांच्या आत समजली तर ३ दिवस अशौच,६ महिन्या पर्यंत पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत,एक वर्षानंतर समजले तर फक्त स्नान असे आहे.

“माधव मता प्रमाणे ४५ दिवसाच्या आत वार्ता समजली तर ३ दिवसानंतर फक्त स्नान असे सांगितले आहे.या दोन्ही पद्धतीत अनकूल वा प्रतिकूल पाहुन आचरण करावे (आई वडीलांचे मृत्यु बाबत मात्र मरण अशौच क.४ पहावे)”

देशांतरी सपिंडांचे मरण झाले तर:- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ४५ दिवसाच्या आत समजल्यास ३ दिवस, ६ महिन्या पर्यंत समजल्यास पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत, त्यानंतर समजले तर स्नान शुद्धी.

देशांतर :- २० किंवा ३० योजन म्हणजे अंदाजे २६० किलोमीटरपेक्षा जास्त अंतरावर अथवा भाषा वेगळी असल्यास किंवा मध्ये नदी व पर्वत असल्यास देशांतर समजले जाते.

पक्षिणी - दिवसा मरण झाले तर तो पूर्ण दिवस व रात्री आणि त्यानंतरचे दिवस म्हणजे दुस-या दिवशी सायंकाळी नक्षत्र पाहून स्नान करावे.(सायंकाळी स्नान करण्यासाठी दिवसभर उपवास करावा) रात्री मरण झाले तर ती रात्र आणि दुस-या दिवशीचा दिवस आणि रात्र पूर्ण असे ११/२ दिवस पूर्ण करून तिस-या दिवशी सकाळी सूर्योदयानंतर शुद्धी स्नान करावे.

सज्योति - दिवसा मरण झाले तर रात्री स्नानाने शुद्धी, रात्री मरण झाले तर सकाळी म्हणजे दिवसा स्नानाने शुद्धी.

अशौचातील शुद्ध पदार्थ :- भाजीपाला, दुध,तूप,धान्य वगैरे शुद्ध समजावे.

त्रिपाद नक्षत्रे:- कृत्तिका, पुनर्वसु,उत्तरा, विशाखा, उत्तराषाढ व पूर्वभाद्रपदा

पंचक नक्षत्रे:- धनिष्ठा,शततारा, पूर्वभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा व रेवती धनिष्ठा उत्तरार्धापासून रेवती पर्यंत या पंचक नक्षत्रात मरण झाले तर मृतस्थळ ५ महिन्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी व त्रिपाद नक्षत्री मरण आले तर मृतस्थळ ३महिन्यापर्यंत सोडवे किंवा त्यासाठी शांती करावे.

अशौच काळातील कर्तव्ये :- जननअशौच व मरणअशौच या कालावधीत (देवपूजा, वैश्वदेव असे) पंचमहायज्ञ करू नये. अर्घ्यापर्यंतचे संध्यावंदन मनातले मनात मंत्र उच्चारून करावे. प्राणायामाचे मंत्र मनातही उच्चारू नये. विना मंत्र प्राणायाम करावे. गायत्री मंत्र नाही, सूर्योपस्थान नाही फक्त अर्घ्यापर्यंत संध्यावंदन. अशौचात चित्राहुती ठेऊ नये. मरण अशौचात केवळ अंगार धारण करावे. मृतअशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करावे. परंतू जननअशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करणे आवश्यक नाही. जनन/मरण अशौचानंतर यज्ञोपवीत बदलावे. शव स्पर्श केले तर, शवाबरोबर जाऊन आले तर किंवा शवस्पर्श केलेल्यांचा स्पर्श झाला तरी यज्ञोपवीत बदलावे. अशौच काळात श्राद्ध आले तर ११ दिवसांच्या शुद्धीनंतर श्राद्ध करावे. अशौच काळात लोप झालेला पंचमहायज्ञ व दर्शतर्पण अशौचानंतर पुन करण्याची आवश्यकता नाही.याबद्दलची विशेष माहिती जाणकारांकून घ्यावी.

घातचक्र

द्यूत, प्रवास, राजदर्शन, यात्रा, प्रयाण, वाणिज्य, नविन काम इत्यादीसाठी घातमास वर्ज्य आहे.

जन्मराशि	मेष	वृषभ	मिथुन	कर्क	सिंह	कन्या	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
घातमास	कार्तिक	मार्गशीर्ष	आषाढ	पौष	ज्येष्ठ	भाद्रपद	मार्गशीर्ष	आश्विन	श्रावण	वैशाख	चैत्र	फाल्गुण
घाततिथि	1,6,11	5,10,15	2,7,12	2,7,12	3,8,13	5,10,15	4,9,14	1,6,11	3,8,13	4,9,14	3,8,13	5,10,15
घातवार	रवि	शनि	सोम	बुध	शनि	शनि	गुरु	शुक्र	शुक्र	मंगळ	गुरु	शुक्र
घातनक्षत्र	मघा	हस्त	स्वाती	अनुराधा	मूल	श्रवण	शततारका	रेवती	भरणी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा
घातयोग	विष्कंभ	शुक्ल	परिघ	व्याघात	धृति	शुक्ल	शुक्ल	व्यतीपात	वज्र	वैधृति	गंड	वज्र
घातकरण	बव	शकुनि	कौलव	नाग	बव	कौलव	तैतिल	गर	तैतिल	शकुनि	किंस्तुध्न	चतुष्पात्
घातप्रहर	1	4	3	1	1	1	4	1	1	4	3	4
पु.घा.चंद्र	1	5	9	2	6	10	3	7	4	8	11	12
स्त्रि.घा.चंद्र	1	8	7	9	4	3	6	2	10	11	5	12

नवग्रहा:

श्री	सूर्य:	चंद्र:	मंगळ:	बुध:	गुरु:	शुक्र:	शनि:	राहु:	केतु:
मित्रग्रह:	चं,मं,गु.	र,बु	र, गु, चं	र, रा, शु.	र, चं, मं.	बु,रा, श.	बु,रा, शु	बु, श, शु	बु, शु, श
समग्रह:	बु	मं,शु,गु,श	शु, श	मं, श, गु	श, रा.	मं, गु,	गु	गु	गु
शत्रुग्रह:	श,रा,शु.	रा	बु, रा.	चं	बु, शु	र, चं	र, चं, मं	र, चं, मं.	र, चं, मं
स्वक्षेत्राणि	सिंह	कर्क	मेष, वृश्चिक	मिथुन, कन्या	धनु, मीन	वृषभ, तुला	मकर कुंभ	कन्या	मीन
उच्चक्षेत्राणि/अंश:	मेष/10	वृषभ/3	मकर/28	कन्या/15	कर्क/5	मीन/27	तुला/20	मिथुन/15	धनु/15
नीच क्षेत्राणि/अंश:	तुला/10	वृश्चिक/3	कर्क/28	मीन/15	मकर/5	कन्या/27	मेष/20	धनु/15	मिथुन/15
मूल त्रिकोणानि	सिंह	वृषभ	मेष	कन्या	धनु	तुला	कुंभ	कर्क	मकर
संपूर्ण दृष्टि:	7	7	4/7/8	7	5/7/9	7	3/7/10	7	7
कारकत्व/लिंग	पितृ/पु	मातृ/स्त्रि	भ्रातृ/पु	प्रजा/नपुं	पुत्र/पु	कलत्र/स्त्रि	आयुष्य/नपुं	मातामह/पु	पितामह/पु
स्वभाव:	क्रूर	सौम्य	क्रूर	सौम्य	सौम्य	सौम्य	क्रूर	क्रूर	क्रूर
दिशा/स्थानं	पूर्व/10	वायव्य/4	दक्षिण/10	उत्तर/1	ईशान्य/1	आग्नेय/4	पश्चिम/7	नैऋत्य	नैऋत्य
कालबलं	मध्याह्न:	अपराहण	मध्याह्न:	प्रातः	प्रातः	पराहण	सायं	सायं	सायं
गोचारे शुभस्थानं	3/6/11	1/3/6/7	3/6/11	2/4/6/8	2/5/7	1/2/3/4/5/8	3/6/11	3/6/11	3/6/11
(जन्मराशिर्घट)		10/11		10/11	9/11	9/11/12			
राशियल्लिरुवकाल	1मास	21/4दिन	11/4मास	1मास	12मास	1मास	30मास	18मास	18मास
गोचारे वि.फलकालं	आदि 5दिन.	अंत्ये 3घळिगे	मोदल 8दिन	सर्वदाफल	मध्ये 2मास	मध्ये 7दिन	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास
आकार/देश	वर्तुल/वर्ळ	चतुरस्र/यामुन	त्रिकोण/विंध्य	बाण/मगध	दीर्घचतुरस्र/सिंधु	पंचकोण/पांचाल	धनुस्सु/सौराष्ट्र	शूर्प/सिंहल	ध्वज/बर्बर
गोत्रं	कश्यप	आत्रेय	भारद्वाज	अत्रि	आंगीरस	भार्गव	कश्यप	पैठीनस	जैमिनी
अदि/प्रत्यदिदेवते	आग्नेय/ईश्वर	आपः/पार्वती	भूमि/स्कंद	विष्णु/नारायण	इंद्र/ब्रह्म	इंद्राणि/इंद्र	प्रजापति/यम	सर्प/काल	ब्रह्म/चित्रगुप्त
धातुः/उपधातुः	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/लोह	सुवर्ण/शीस	सुवर्ण/पालाद
रत्नं/धान्यं	मणि/गहू	मोति/तांदूळ	प्रवाळ/मसुरा	पाचू/मूग	पुष्कराज/चण	हीरा/अवरि	नीलमणि/तिल	गोमेध/उडीद	वैडूर्य/हुरुळि
रसः/वस्त्रं	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/श्वेतवस्त्र	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/नीलवस्त्र	शर्करा/पीतवस्त्र	घृत/चित्रवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र	तैल/नीलवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र
पुष्पं	रक्तकमल	श्वेतपुष्प	रक्तवमल	सर्वपुष्प	पीतपुष्प	श्वेतपुष्प	कृष्णपुष्प	कृष्णपुष्प	धूम्रपुष्प
जपसंख्या	7000	11000	10000	4000	19000	16000	23000	18000	17000

शुभाशुभयोग

शुभयोग

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि			३,८,१३	२,७,१२	५,१०,१५	१,६,११	४,९,१४	सिद्धि
	१,६,११	२,७,१२	१,६,११	३,८,१३	४,९,१४	२,७,१२	५,१०,१५	अमृत
नक्षत्र	मूल	श्र	उ.भा	कृ	पुन	पू.फा	स्वा	सिद्धि
	हस्त	मृग	अश्वि	अनु	पुष्य	रेव	रोहि	अमृतसिद्धि
	ह.मू.	श्र.रो.मू	अ.कृ.	रो.अनु.	रे.अनु.अ	रे.अनु.अ	श्र.रो	सर्वार्थ
	३३,अ.पु	पु.अनु	आ.उ.भा	ह.कृ.मू	पुन.पु	पुन.श्र	स्वाती	सिद्धि
	पुन.पु.मू							अमृत
	ह	रो	मू	मू	उ.फा	श्र	म	अमृत
	श्र	पुन	मू	पू.फा	उ.भा	स्वा	कृ	शुभ

अशुभयोग

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि	१२	११	५	३	६	८	९	दध
	१२	६	७	८	९	१०	११	हुताशन
	४	६	७	२	८	९	७	विष
	१२	११	१०	९	८	७	६	क्रकच
	७			१				संवर्त
नक्षत्र	मघा	विशा	आर्द्रा	मूल	कृत्ति	रोहि	हस्त	यमघट
	विशा	पू.आ	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उ.फा	उत्पात
	अनु	उ.आ	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु
	ज्येष्ठा	अश्वि	पू.भा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण
	म.ध	मू.वि	कृ.रो	पू.आ,पुन	उ.आ,अश्वि	रो,अनु	श्र, शत	यमदंष्ट्र
	भर	चित्रा	उ.आ	धनि	उ.फा	ज्येष्ठा	रेव	दध
ति-न	(५-ह)	(६-मू)	(७-अ)	(८-अनु)	(९-न)	(१०-रे)	(११-रो)	विष
	(५-कृ)	(२-चि)	(१५-रो)	(७-भ)	(१३-अनु)	(६-श्र)	(८-रे)	हालाहल

प्रयाणार्थ आनंदादियोगाः

रवि	चंद्र	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योगाः	फल
अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	आनंद	सुख
भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	कालदंड	नाश
कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	धूम्र	ताप
रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	प्रजापति	सौभा
मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	सौम्य	सौख्य
आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	ध्वाक्ष	दुःख
पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	ध्वज	लाभ
पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	श्रीवत्स	सुख
आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	वज्र	क्षय
मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मुद्गर	दुःख
पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	छत्र	सुख
उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	मंत्र	हर्ष
हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	मानस	सौभा
चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	पद्म	धन
स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	लंबक	ध.ना
विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	उत्पात	रोग
अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु	नाश
ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण	क्लेश
मू	श्रव	उ.भा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	सिद्धि	सिद्धि
पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	शुभ	शुभ
उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	अमृत	सुख
अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	मुसल	व्यय
श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	गद	नाश
धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	मातंग	लाभ
शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	राक्षस	कलह
पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	चर	सिद्धि
उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	स्थिर	लाभ
रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	वर्धमान	सुख

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तरायण । वसंतऋतु । चैत्रमास । मासनियामक- श्रीपद्मीविष्णुः

श्रीद्विजयराम श्रीमूलराम
श्रीमूलसीता

मार्च - एप्रिल 2023

श्रीमुख्यप्राणदेव (उडुपि)

रवि	पंचांग पहताना	26 पंचमी	2 द्वादशी	9 तृतीया	16 एकादशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	पंचांगात तिथी आणि नक्षत्र यांच्या पुढे ते केव्हां संपतात याची त्या दिवशीची भारतीय रेल्वे वेळ दिली आहे.	18:50 कृत्तिका 16:19 प्रीति, बव 5	05:56 मघा 06:22 शूल, बव 0	09:08 विशाखा 13:28 सिद्धि, भद्रा 4	17:00 शतभिषा 03:09 शुक्र, बव 0
सोम	युगादिचे दिवशी निम्बफलभक्षण	27 षष्ठी	3 त्रयोदशी	10 चतुर्थी	17 द्वादशी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	शतायुर्वज्रदेहत्वं सर्वसंपत्प्रदं तथा । सर्वादिष्टहरं कुर्वे निंबपत्राशनं शुभम्	19:18 रोहिणी 17:22 आयुष्मान्, कौलव 6	06:21 मघा 07:00 गंड, कौलव 11,12,13	08:02 अनुराधा 13:14 व्यतीपात, बालव 5	14:47 पू.भाद्रपदा 01:45 ब्रह्म, तैतिल 11,12,13
मंगळ	वैशाख स्नान	28 सप्तमी	4 त्रयोदशी	11 पंचमी	18 त्रयोदशी
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	चैत्र पौर्णिमे पासून वैशाख पौर्णिमे पर्यंत प्रातःकाळी सूर्योदयाचे अगोदर स्नान करावे. संकल्पपूर्वक स्नान करुन अर्घ्य व तर्पण द्यावेत.	20:21 मृगशिरा 18:57 सौभाग्य, गरज 7	07:30 पू.फाल्गुणी 09:14 वृद्धि, तैतिल 14	06:31 ज्येष्ठा 12:19 वरीयान्, तैतिल 6	12:44 उ.भाद्रपदा 00:34 ऐंद्र, वणिक् 14
बुध	22 प्रतिपत्	29 अष्टमी	5 चतुर्दशी	12 सप्तमी	19 चतुर्दशी
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	उ.भाद्रपदा 16:45 शुक्र, किंस्तुग्र 1	21:48 आर्द्रा 20:56 शोभन, भद्रा 8	08:48 उ.फाल्गुणी 11:05 ध्रुव, वणिक् 15	02:38 मूलं 11:08 परिघ, भद्रा 7	11:00 रेवती 23:45 वैधृति, शकुनि 30
गुरु	23 द्वितीया	30 नवमी	6 पूर्णिमा	13 अष्टमी	20 अमावास्या
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	20:17 रेवती 16:01 ब्रह्म, ऐंद्र, बालव 2	23:39 पुनर्वसु 23:18 अतिगंड, बालव 9	09:40 हस्ता 12:31 व्याघात, बव 1	00:16 पूर्वाषाढा 09:42 शिव, बालव 8	09:36 अश्विनी 23:17 विष्कंभ, नागवान् 1
शुक्र	24 तृतीया	31 दशमी	7 प्रतिपत्	14 नवमी	वैशाखस्नान संकल्प वैशाखं सकलं मासं मेषसंक्रमणे रवेः । प्रातः सनियमः स्नास्ये प्रीतोऽस्तु मधुसूदनः ॥ मधुहंतुः प्रसादेन ब्राह्मणानामनुग्रहात् । निर्विघ्नमस्तु मे पुण्यं वैशाखस्नानमन्वहम् ॥
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	19:19 अश्विनी 15:39 वैधृति, तैतिल 3	01:41 पुष्य 01:51 सुकर्मा, तैतिल 10	10:00 चित्रा 13:24 हर्षण, कौलव 2	21:52 उत्तराषाढा 08:08 सिद्धि, साध्य, तैतिल 9	
शनि	25 चतुर्थी	1 एकादशी	8 द्वितीया	15 दशमी	
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	18:52 भरणी 15:47 विष्कंभ, वणिक् 4	03:51 आश्लेषा 04:32 धृति, वणिक् 0	09:49 स्वाती 13:49 वज्र, गरज 3	19:43 श्रवणा, धनिष्ठा 06:28 शुभ, वणिक् 10	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

22 इष्टि, गुढीपाडवा, संवत्सरारंभ, अभ्यंग, निंबपुष्पभक्षण, पंचांगपूजन व श्रवण, रामनवरात्रारंभः, श्वेतवराहकल्पादि, ध्वजारोहण, श्रीवेदव्यासतीर्थ पु. (पेनगुंडी), श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थ पु. (आतकूर), चंद्रदर्शन	2 अतिरिक्त एकादशी	18 मासशिवरात्रि	22 उत्तम	6 शुभ
23 मत्स्यजयंती, गौरीतृतीया, उत्तममन्वादि	3 कलामात्रसाधनी, प्रदोष	19 दर्श, अन्वाधानम्	23 शुभ	7 शुभ
24 उदानकल्पादि	4 श्रीसत्यप्रियतीर्थ पु. (मानामधुरै)	20 विष्णुपंचक, अक्षयतृतीया अमावास्या, इष्टि	24 अशुभ	8 म. 1:57 प. शुभ
26 नवलीभोगापुरेशरथोत्सव	5 अन्वाधानम्		25 अशुभ	9 म. 1:58 नं. शुभ
28 श्रीसत्यध्यानतीर्थ पु (पंढरपूर), भवानीजयंती, गुर्वस्त	6 हनुमज्जयंती, देवसावर्णीमन्वादिः, वैशाखस्नानारंभ, दवनदहुण्णिमे, विष्णुपंचक, इष्टि		26 म. 2:07 नं. उत्तम	10 अशुभ
30 श्रीरामनवमी- श्रीमदुत्तरादिमठात महाभिषेकोत्सव, श्रीकवींद्रतीर्थ पु (नववृदावन)	9 श्रीवागीशतीर्थ पु. (नववृन्दावन)		27 उत्तम	11 अशुभ
31 कोरवारप्राणदेवरथोत्सव	11 श्रीचंद्रलापरमेश्वरीरथोत्सव (सन्नति)		28 सायं 5:37 प. शुभ	12 अशुभ
1 सर्वेषां एकादशी (कामदा)	14 मेषे- रविः विषुवत् पर्वपुण्यकालः प्रातः 11:10 नं		29 अशुभ	13 प्रा. 10:43 नं. उत्तम
	15 विष्णुपंचकाभाव		30 शुभ	14 अशुभ
	16 सर्वेषां एकादशी (वरूथिनी), श्रीसत्यविजयतीर्थ पु. (सत्यविजयनगर)		31 शुभ	15 प्रा. 10:00 प. शुभ
	17 प्रदोष		1 मध्यम	16 अशुभ
			2 अशुभ	17 अशुभ
			3 प्रा. 9:37 नं. उत्तम	18 म. 1:31 प. उत्तम
			4 प्रा. 9:18 प. शुभ	19 अशुभ
			5 शुभ	20 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तरायण । वसंतऋतु । वैशाखमास । मासनियामक- कमलालयामधुसूदन

श्री बादरायणदेव

एप्रिल - मे - 2023

श्रीनरसिंहदेव - शूर्पालि

रवि	वैशाख मासात चावयाचे दान	फल	23 तृतीया	08:05	30 दशमी	18:47	7 द्वितीया	20:53	14 दशमी	03:18
राहुकाल 04:30-06:00	जलदान	पाल जन्माची निवृत्ती	रोहिणी	00:45	मघा	14:09	अनुराधा	21:09	शतभिषा	11:18
गुळिककाल 03:00-04:30	प्रपादान	विष्णुलोक	सौभाग्य , गरज	श्रा.ति 4	वृद्धि , गरज	श्रा.ति 10	परिध , तैतिल	श्रा.ति 2	ऐंद्र , वैधृति , वणिक्	श्रा.ति 10
यमघंट 12:00-01:30	शय्यादान (अंथरुण)	संसारापासून मुक्ति अपमृत्यु परिहार	24 चतुर्थी	08:33	1 एकादशी	20:30	8 तृतीया	19:17	15 एकादशी	01:12
राहुकाल 07:30-09:00	चटई दान	संसारपासून मुक्ति अपमृत्यु परिहार	मृगशिरा	02:08	पू.फाल्गुणी	16:30	ज्येष्ठा	20:19	पू.भाद्रपदा	09:52
गुळिककाल 01:30-03:00	कांबळ	पूर्णायुष्य	शोभन , भद्रा	श्रा.ति 5	ध्रुव , वणिक्	श्रा.ति 0	शिव , वणिक्	श्रा.ति 3	विष्कंभ , बव	श्रा.ति 0
यमघंट 10:30-12:00	वस्त्र	राज्य पद	25 पंचमी	09:33	2 द्वादशी	21:48	9 चतुर्थी	17:25	16 द्वादशी	23:28
राहुकाल 03:00-04:30	कुसुम कुंकुम	सार्वभौम पद	आर्द्रा	04:06	उ.फाल्गुणी	18:27	मूलं	19:12	उ.भाद्रपदा	08:40
गुळिककाल 12:00-01:30	तांबूल	सप्तजन्म विप्रत्व	अतिगंड , बालव	श्रा.ति 6	व्याघात , बव	श्रा.ति 11,12	सिद्ध , बव	श्रा.ति 4	प्रीति , कौलव	श्रा.ति 11,12
यमघंट 09:00-10:30	श्रीफळ	विद्याधन प्राप्ती	26 षष्ठी	10:57	3 त्रयोदशी	22:40	10 पंचमी	15:16	17 त्रयोदशी	22:00
राहुकाल 03:00-04:30	ताक	अखंड फळ	पुनर्वसु	06:04	हस्ता	20:01	पूर्वाषाढा	17:47	रेवती	07:46
गुळिककाल 12:00-01:30	दही	श्वेतद्वीपवास	सुकर्मा , तैतिल	श्रा.ति 7	हर्षण , कौलव	श्रा.ति 13	साध्य , तैतिल	श्रा.ति 5,6	आयुष्मान् , गरज	श्रा.ति 13
यमघंट 09:00-10:30	कोशिंबीर	पितृंची तृप्ती	27 सप्तमी	12:44	4 चतुर्दशी	22:57	11 षष्ठी	12:58	18 चतुर्दशी	21:01
राहुकाल 03:00-04:30	पानक	गयाशतश्राद्धफळ	पुनर्वसु	06:27	चित्रा	21:01	उत्तराषाढा	16:15	अश्विनी	07:13
गुळिककाल 12:00-01:30	कुंभदान	नरकप्रवेश नाही	धृति , वणिक्	श्रा.ति 8	वज्र , गरज	श्रा.ति 14	शुभ , वणिक्	श्रा.ति 7	सौभाग्य , भद्रा	श्रा.ति 14
यमघंट 09:00-10:30	पादत्राणे	राजसूयफल	28 अष्टमी	14:44	5 पूर्णिमा	22:46	12 सप्तमी	10:31	19 अमावास्या	20:25
राहुकाल 12:00-01:30	पंखा	सप्तद्विपदान फळ	पुष्य	08:58	स्वाती	21:34	श्रवणा	14:34	भरणी	07:07
गुळिककाल 10:30-12:00	कृष्णाजिन	स्वर्ग	शूल , बव	श्रा.ति 0	सिद्धि , भद्रा	श्रा.ति 15	शुक्र , बव	श्रा.ति 8	शोभन , चतुष्पात्	श्रा.ति 30
यमघंट 07:30-09:00	दहिभात	औषध घेताना	29 नवमी	16:48	6 प्रतिपत्	22:01	13 अष्टमी नवमी	08:04		
राहुकाल 12:00-01:30	शरीर जर्जरीभूते व्याधिग्रस्ते कलेवरे । औषधं जाह्नवीतोयं वैद्यो नारायणो हरिः ॥		आश्लेषा	11:36	विशाखा	21:33	धनिष्ठा	12:54		
गुळिककाल 10:30-12:00			गंड , कौलव	श्रा.ति 9	व्यतीपात , वरीयान् , बालव	श्रा.ति 1	ब्रह्म , कौलव	श्रा.ति 9		
यमघंट 07:30-09:00										

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

21 श्रीसत्यानंदतीर्थ पु. (मळखेड), चन्द्रदर्शन	3 प्रदोष, श्रीवेदव्यासजयंती	17 प्रदोष, मासशिवरात्रि	21 अशुभ	5 प्रा 11:21 नं. शुभ
22 श्रीपरशुरामजयंती, त्रेतायुगादि, कल्पादि	4 श्रीनरसिंहजयंती	18 बनशंकरिकुलधर्म	22 अशुभ	6 अशुभ
अक्षयतृतीया, जलकुंभदान, श्रीविद्याधराजतीर्थ	5 व्यासपूजा, श्रीकूर्मजयंती, वैशाखस्नानसमाप्ति, शूर्पाली, गलगली, तोरवी, मुत्तगी, सु.खा.हुब्बळी, नीरा नरसिंहपुरक्षेत्रेषु लक्ष्मीनरसिंहरथोत्सव, विष्णुपंचक, आगीहुण्णिवे, अन्वाधान	19 दर्श, भाऊका अमावास्या, विष्णुपंचक, श्रीशानैश्वरजयन्ती, अन्वाधान	23 उत्तम	7 शुभ
23 पु. (जगन्नाथपुरी), श्रीविजयध्वजतीर्थ पु. (कण्वतीर्थ)	6 इष्टि		24 प्रा. 8:28 नं. शुभ	8 अशुभ
श्रीरामचन्द्रतीर्थ पु. (यरगोळ),	12 धनिष्ठानवकारम्भ, विष्णुपंचक		25 अशुभ	9 मध्यम
26 श्रीसत्यात्मतीर्थश्रीपादयांचा 28 वा पीठारोहणमहोत्सव	14 देशभेदेन दशमी-एकादशी, पान 4 पहा		26 शुभ	10 सायं 4:13 नं. उत्तम
गंगोत्पत्ति, गंगापूजन, गुरुपुष्ययोग प्रा.07:01 नं	15 सर्वेषां एकादशी (अपरा), श्रीब्रह्मण्यतीर्थ पु. (अब्बूरु)वृषभे- रवि		27 शुभ	11 प्रा. 11:30 प. उत्तम
28 श्रीशेषदास पु. (मोदलकल), दुर्गाष्टमी, गुरुदय	16 विष्णुपदपर्वपुण्यकाल पारणात्पूर्व जपतर्पणादि कार्यम्		28 शुभ	12 शुभ
30 श्रीश्रीनिवासकल्याणोत्सव			29 म. 12:49 नं. मध्यम	13 अशुभ
1 सर्वेषां एकादशी (मोहिनी)			30 म. 3:30 प. मध्यम	14 अशुभ
2 उदयात्पूर्व हरिवासर 03:00 पर्यन्तम्			1 अशुभ	15 अशुभ
			2 उत्तम	16 उत्तम
			3 शुभ	17 शुभ
			4 शुभ	18 अशुभ
				19 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तरायण । ग्रीष्मऋतु । ज्येष्ठमास । मासनियामक- श्रीरमात्रिविक्रम

श्री भूवराहस्वामी

मे - जून 2023

श्री श्रीपादराजतीर्थ
मुळबागिलु

रवि	18 अमावास्या	21 द्वितीया	28 अष्टमी	4 पूर्णिमा	11 अष्टमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	08:40 मृगशिरा 17:12 गंड, नागवान् 1 श्रा.ति 1	20:49 रोहिणी 08:20 सुकर्मा, बालव 2 श्रा.ति 2	06:51 पू.फाल्गुणी 23:51 हर्षण, बव 9 श्रा.ति 9	08:55 ज्येष्ठा 04:28 सिद्ध, बव 1 श्रा.ति 1	15:25 पू.भाद्रपदा 18:01 प्रीति, कौलव 8,9 श्रा.ति 8,9
सोम	नाम - मुद्राधारणासाठि मंत्र गोपीचंदन- गोपीचंदन पापघ्न विष्णुदेहसमुद्भव । चंक्रांकित नमस्तेस्तु धारणान्मुक्तिदो भव ॥ चक्र- सुदर्शन महाज्वाल कोटिसूर्यसमप्रभ । अज्ञानांधस्य मे नित्यं विष्णोर्मार्गं प्रदर्शय ॥ शंख- पांचजन्य निजध्वान ध्वस्तपातकसंचय । पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनम् ॥ पद्म- संसारभयभीतानां योगिनामभयप्रदम् । पद्महस्तेन यो देवो योगीशं तं नमाम्यहम् ॥ गदा- ब्रह्मांडभुवनारंभ मूलस्तंभो गदाधरः । कौमोदकी करे यस्य तं नमामि गदाधरम् ॥	22 तृतीया	29 नवमी	5 प्रतिपत् द्वितीया	12 नवमी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	09:40 मृगशिरा धृति, तैतिल 3 श्रा.ति 3	08:31 उ.फाल्गुणी 01:56 वज्र, कौलव 10 श्रा.ति 10	07:24 मूलं 03:25 साध्य, कौलव 2 श्रा.ति 2	07:24 द्वितीया 05:31 साध्य, कौलव 2 श्रा.ति 2	13:21 उ.भाद्रपदा 16:46 आयुष्मान्, गरज 10 श्रा.ति 10
मंगळ	राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	23 चतुर्थी	30 दशमी	6 तृतीया	13 दशमी
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	23:08 आर्द्रा 11:29 शूल, वणिक् 4 श्रा.ति 4	09:49 हस्ता 03:39 सिद्धि, गरज 0 श्रा.ति 0	03:28 पूर्वाषाढा 02:01 शुभ, शुक्र, वणिक् 3 श्रा.ति 3	11:31 रेवती 15:46 सौभाग्य, भद्रा 0 श्रा.ति 0	
बुध	राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	24 पंचमी	31 एकादशी	7 चतुर्थी	14 एकादशी
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	00:54 पुनर्वसु 13:42 गंड, बव 5 श्रा.ति 5	10:37 चित्रा 04:46 व्यतीपात, भद्रा 0 श्रा.ति 0	01:08 उत्तराषाढा 00:30 ब्रह्म, बव 4 श्रा.ति 4	10:05 अश्विनी 15:11 शोभन, अतिगंड, बालव 0 श्रा.ति 0	
गुरु	राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	25 षष्ठी	1 द्वादशी	8 पंचमी	15 द्वादशी
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	02:52 पुष्य 16:10 वृद्धि, कौलव 6 श्रा.ति 6	10:57 स्वाती 05:29 वरीयान्, बालव 11,12,13 श्रा.ति 11,12,13	22:33 श्रवणा 22:49 ऐंद्र, कौलव 5 श्रा.ति 5	09:01 भरणी 14:57 सुकर्मा, तैतिल 11,12,13 श्रा.ति 11,12,13	
शुक्र	राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	26 सप्तमी	2 त्रयोदशी	9 षष्ठी	16 त्रयोदशी
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	04:58 आश्लेषा 18:48 ध्रुव, गरज 7 श्रा.ति 7	10:45 विशाखा 05:33 परिध, तैतिल 14 श्रा.ति 14	20:10 धनिष्ठा 21:08 वैधृति, गरज 6 श्रा.ति 6	08:24 कृत्तिका 15:14 धृति, वणिक् 14 श्रा.ति 14	
शनि	राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	27 अष्टमी	3 चतुर्दशी	10 सप्तमी	17 चतुर्दशी
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	20:24 कृत्तिका 07:29 अतिगंड, किंस्तुघ्न 1 श्रा.ति 1	05:53 मघा 21:24 व्याघात, भद्रा 8 श्रा.ति 8	10:04 अनुराधा 05:17 शिव, वणिक् 15 श्रा.ति 15	17:44 शतभिषा 19:31 विष्कंभ, भद्रा 7 श्रा.ति 7	08:17 रोहिणी 15:56 शूल, शकुनि 30 श्रा.ति 30

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

20 धनिष्ठानवकसमाप्ति, दशहराव्रतारंभ, भावुकाकरिदिन, इष्टि	अनङ्गवाह पोर्णिमा (कारहुण्णिमे), 4 विष्णुपंचकाभाव, इष्टि, श्रीकृष्णद्वैपायनतीर्थ पु. (कुसुमूर्ति), इंद्रसावर्णि मन्वादि	17 दर्श, अन्वाधानम्	20 अशुभ	5 अशुभ
21 श्रीसत्यसंधतीर्थ पु. (महिषी), चंद्रदर्शनम्	5 श्रीसत्यपूर्णतीर्थ पु. (कोलपूर)	18 मण्णेत्तिनअमावास्या, मृत्तिकावृषभपूजा, विष्णुपंचक, इष्टि	21 शुभ	6 अशुभ
25 श्रीमोहनदास पु. (चिप्पगिरि), गुरुपुष्ययोग	6 श्रीरघुवर्यतीर्थ पु (नववृंदावन)		22 प्रा. 10:40 प. शुभ	7 उत्तम
27 दुर्गाष्टमी	8 विष्णुपंचकं मृगप्रवेश रा. 01:17 गजवाहन पुं. पुं.सू.चं योग		23 अशुभ	8 शुभ
30 दशहराव्रतसमाप्ति, भागीरथीजयंती- गंगापूजनम्	12 श्रीसत्यधीरतीर्थ पु. (आतकूर)		24 शुभ	9 अशुभ
31 सर्वेषां एकादशी (निर्जला)	14 सर्वेषां एकादशी (योगिनी), श्रीविद्यापतितीर्थ पु. (रायवेलूर)		25 शुभ	10 शुभ
1 प्रदोष, त्रिविक्रमपूजा	15 मिथुने - रवि. प्रदोष		26 अशुभ	11 अशुभ
वटसावित्री पूजा, श्रीश्रीपादराज पु.	16 मासशिवरात्रि, षडशीति पर्वपुण्यकाल म.12:26 पर्यन्तम्		27 अशुभ	12 उत्तम
3 (मुळबागिलु), श्रीसत्याभिनवतीर्थ पु. (नाचारकोविल), अन्वाधान			28 अशुभ	13 प्रा. 9:32 नं.शुभ
			29 उत्तम	14 म.1:45 प.शुभ
			30 शुभ	15 अशुभ
			31 अशुभ	16 अशुभ
			1 शुभ	17 अशुभ
			2 अशुभ	18 अशुभ
			3 प्रा.11:15 प. शुभ	
			4 अशुभ	

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तर/दक्षिण अयन । ग्रीष्मऋतु । आषाढमास । मासनियामक- श्रीवृषाकपिवामन

श्री विठ्ठलदेव - पंढरपुर

जून - जुलै 2023

श्री जयतीर्थ स्वामिजी
मळखेड

रवि	अमृतसिद्धी वर्ज्य	25 सप्तमी	20:13	2 चतुर्दशी	19:15	9 सप्तमी	01:02	16 चतुर्दशी	20:58	
राहुकाल 04:30-06:00	अमृतसिद्धी योग हा सर्व सामान्यपणे सर्व शुभ कार्यासाठी उत्तम असला तरी गुरुपुष्य हे विवाहासाठी, शनिरोहिणी हे प्रयाणासाठी, मंगळाश्विनी हे प्रवेशासाठी वर्ज्य समजावे.	पू. फाल्गुणी	07:09	ज्येष्ठा	12:30	उ.भाद्रपदा	00:56	आर्द्रा	02:18	
गुळिककाल 03:00-04:30		व्यतीपात, गरज	7	शुक्र, गरज	14	शोभन, भद्रा	7	ध्रुव, भद्रा	14	
यमघंट 12:00-01:30										
सोम	19 प्रतिपत्	09:33	26 अष्टमी	21:30	3 पूर्णिमा	17:21	10 अष्टमी	23:09	17 अमावास्या	22:18
राहुकाल 07:30-09:00	आर्द्रा	18:53	उ.फाल्गुणी	09:17	मूलं	11:30	रेवती	23:50	पुनर्वसु	04:24
गुळिककाल 01:30-03:00	वृद्धि, बव	2	वरीयान्, भद्रा	8	ब्रह्म, भद्रा	15	अतिगंड, बालव	8	व्याघात, चतुष्पात्	30
यमघंट 10:30-12:00										
मंगळ	20 द्वितीया	10:54	27 नवमी	22:24	4 प्रतिपत्	15:14	11 नवमी	21:41	शाकव्रत संकल्प- वासुदेव शुचौ मासे शाकव्रतमनुत्तमम् । त्वत् प्रीत्यर्थं करिष्येहं निर्विघ्नं कुरु माधव ॥	
राहुकाल 03:00-04:30	पुनर्वसु	21:03	हस्ता	11:01	पूर्वाषाढा	10:14	अश्विनी	23:09		
गुळिककाल 12:00-01:30	ध्रुव, कौलव	3	परिध, बालव	9	ऐंद्र, कौलव	1,2	सुकर्मा, तैतिल	9		
यमघंट 09:00-10:30									शनैश्चर मन्त्र - नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् । छायामार्ताडसंभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥	
बुध	21 तृतीया	12:35	28 दशमी	22:47	5 द्वितीया	12:55	12 दशमी	20:34		
राहुकाल 12:00-01:30	पुष्य	23:28	चित्रा	12:18	उत्तराषाढा	08:47	भरणी	22:49		
गुळिककाल 10:30-12:00	व्याघात, गरज	4	शिव, तैतिल	10	वैधृति, गरज	3	धृति, वणिक्	10	प्रयाणवेळी पठन मन्त्र अग्रतो नारसिंहश्च पृष्ठतो गोपिन्दनः । उभयोः पार्श्वयोः आस्तां सशरौ रामलक्ष्मणौ ॥	
यमघंट 07:30-09:00										
गुरु	22 चतुर्थी	14:32	29 एकादशी	22:35	6 तृतीया	10:28	13 एकादशी	19:57		
राहुकाल 01:30-03:00	आश्लेषा	02:06	स्वाती	13:03	श्रवणा, धनिष्ठा	07:10 05:21	कृत्तिका	23:00	सहायाति पुरो याति । पुरः प्रेरयते हरिः ॥ प्रयाणे गरुडारूढं पारिजातहरं हरिम् । सत्यभामायुतं ध्यायेत् सर्वकार्यार्थसिद्धये ॥ गच्छ गौतम शीघ्रं त्वं ग्रामेषु नगरेषु च । आसनं भोजनं शय्यां कल्पयस्व ममाग्रतः ॥	
गुळिककाल 09:00-10:30	हर्षण, भद्रा	0	सिद्ध, वणिक्	0	विष्कंभ, प्रीति, भद्रा	4	शूल, बव	0		
यमघंट 06:00-07:30										
शुक्र	23 पंचमी	16:33	30 द्वादशी	21:56	7 चतुर्थी पंचमी	07:59 05:33	14 द्वादशी	19:45		
राहुकाल 10:30-12:00	मघा	04:45	विशाखा	13:19	शतभिषा	03:48	रोहिणी	23:34		
गुळिककाल 07:30-09:00	वज्र, बालव	5	साध्य, बव	11,12	आयुष्मान्, बालव	5	गंड, कौलव	11,12		
यमघंट 03:00-04:30										
शनि	24 षष्ठी	18:29	1 त्रयोदशी	20:45	8 षष्ठी	03:08	15 त्रयोदशी	20:09		
राहुकाल 09:00-10:30	पू.फाल्गुणी	05:55	अनुराधा	13:05	पू.भाद्रपदा	02:15	मृगशिरा	00:45		
गुळिककाल 06:00-07:30	सिद्धि, तैतिल	6	शुभ, कौलव	13	सौभाग्य, गरज	6	वृद्धि, गरज	13		
यमघंट 01:30-03:00										

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

19 चन्द्रदर्शनं	7 श्रीमज्जयतीर्थानां पु. (मळखेड)
22 मयूरवाहनं, स्त्री.स्त्री.चं.चं.योग	13 सर्वेषां एकादशी (कामिका)
27 श्रीसत्याधिराजतीर्थ पु. (रायवेल्लूरु)	15 शनिप्रदोष, मासशिवरात्रि
28 चातुर्मास्यनिमित्त विविधव्रतारंभ, चाक्षुषमन्वादि	दर्श, अन्वाधानं, श्रीसत्याधीशतीर्थ पु. (राजमहेन्द्रि), विष्णुपंचकं, नागरअमावास्या, दीपस्तम्भगौरीव्रतं, कर्कें रवि, दक्षिणायनपर्वपुण्यकाल प्रातरारभ्य सायं 16:49 प, हस्तोदकाभाव, अन्वाधान, सोमवती अमावास्या
29 सर्वेषां एकादशी (शयनी), तप्तसुद्राधारणं, शाकव्रतारंभ, धारणपारणव्रतारंभ	
30 हरिवासर उदयात् पूर्व 04:25 पर्यन्तं, गोपघ्नव्रतारंभ	
1 शनिप्रदोष	
श्रीसत्यसंकल्पतीर्थ पु. (मैसूर), श्रीव्यासपूजा,	
3 गुरुपौर्णिमा, धर्मसावर्णिमन्वादि, विष्णुपंचकं, अन्वाधानम्	
4 इष्टि, अशून्यशयनव्रतारंभ- चंद्रोदय 20:17	
6 विष्णुपंचकाभाव, खरवाहनम् स्त्री.पुं.चं.चं.योग	

19 अशुभ	4 प्रा. 11:50 प उत्तम
20 शुभ	4 प्रा. 7:50 नं. शुभ
21 शुभ	5 शुभ
22 अशुभ	6 अशुभ
23 मध्यम	7 शुभ
24 अशुभ	8 अशुभ
25 अशुभ	9 प्रा. 9:00 नं. उत्तम
26 म. 1:14 नं. शुभ	10 शुभ
27 शुभ	10 शुभ
28 शुभ	11 शुभ
29 म. 2:55 प शुभ	12 अशुभ
30 सायं 4:05 प. शुभ	13 अशुभ
1 म. 3:00 प शुभ	14 उत्तम
2 म. 1:15 नं. शुभ	15 शुभ
3 अशुभ	16 अशुभ
	17 अशुभ

चातुर्मास्य संदर्भात करावयाचे व्रते व त्यांचे फळ

त्याग	फल	व्रत	फल
गूळ	मधुरस्वर	मौन	आज्ञावर्तिजन
तेल	सौंदर्य	१०० प्रदक्षिणा	विष्णुलोकसाधन
विडा	भोगप्राप्ति	एकांतवास	ब्रह्मलोकसाधन
तूप	सर्वांचे स्नेहप्राप्ति	अयाचित	उत्तमपुत्रसंतान
अंधरूप (शय्या)	मुनि	पर्ण भोजन	कुरुक्षेत्र यात्रा
शिजवलेले आहार	अंतःकरणशुद्धि	नख, रोम, वर्धन	गंगास्नान

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिणायन । वर्षाऋतु । अधिकश्रावणमास । मासनियामक- श्रीआनंदापुरोत्तम

विश्वरूप

जुलै - आगस्ट 2023

गीतोपदेश

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.	उपोषण, एकभुक्त, धारणपारण, अयाचित, लक्षवाती, लक्षदीप, लक्षनमस्कार, लक्षपुष्पार्चन अशी अनेक व्रते या मासात केल्यास विशेष फळ मिळते. वि.सु.- या सर्व व्रतांसाठी वेगवेगळे फळ सांगितले आहे. परंतु विष्णुभक्तांनी कोणत्याही फळाची अपेक्षा न ठेवता केवळ भगवंताच्या प्रेमासाठी भक्तिने ही व्रते करावीत. म्हणजे पापपरिहार होऊन अंतःकरण शुद्धी होते व उत्तम गुरु लाभतात तसेच ज्ञानप्राप्ती होते.
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00
23 पंचमी 07:35 उ.फाल्गुणी 16:47 पारिथ, बालव 6	24 षष्ठी 08:56 हस्ता 18:40 शिव, तैतिल 7	25 सप्तमी 09:48 चित्रा 20:00 सिद्ध, वणिक् 8	26 अष्टमी 10:12 स्वाती 20:55 साध्य, बव 9	27 नवमी 10:04 विशाखा 21:15 शुभ, कौलव 10	28 दशमी 09:27 अनुराधा 21:10 शुक्र, गरज 0	29 एकादशी 08:23 ज्येष्ठा 20:39 ब्रह्म, ऐंद्र, भद्रा 0
30 द्वादशी 06:55 त्रयोदशी 05:04 मूलं 19:43 वैधृति, बालव 11,12,13	31 चतुर्दशी 03:06 पूर्वाषाढा 18:30 विष्कंभ, गरज 14	1 पूर्णिमा 00:43 उत्तराषाढा 17:02 प्रीति, भद्रा 15	2 प्रतिपत् 22:17 श्रवणा 15:26 आयुष्मान्, बालव 1	3 द्वितीया 19:48 धनिष्ठा 13:46 सौभाग्य, तैतिल 2	4 तृतीया 17:20 शतभिषा 12:07 शोभन, वणिक् 3	5 चतुर्थी 15:01 पू.भाद्रपदा 10:34 अतिगंड, सुकर्मा, बालव 4,5
6 पंचमी 12:53 उ.भाद्रपदा 09:10 धृति, तैतिल 6	7 षष्ठी 11:03 रेवती 08:04 शूल, वणिक् 7	8 सप्तमी 09:31 अश्विनी 07:16 गंड, बव 8	9 अष्टमी 08:24 भरणी 06:51 वृद्धि, कौलव 9	10 नवमी 07:43 कृत्तिका 06:53 ध्रुव, गरज 10	11 दशमी 07:33 रोहिणी 07:24 व्याघात, भद्रा 0	12 एकादशी 07:52 मृगशिरा 08:24 हर्षण, बालव 0
13 द्वादशी 08:42 आर्द्रा 09:54 वज्र, तैतिल 11,12,13	14 त्रयोदशी 09:58 पुनर्वसु 11:50 सिद्धि, वणिक् 14	15 चतुर्दशी 11:39 पुष्य 14:09 व्यतीपात, शकुनि 30	16 अमावास्या 13:34 आश्लेषा 16:40 वरीयान्, नागवान् 1	18 अधिकमासारंभ, त्रयस्त्रिंशत् अपूपदानं, इष्टि, करिदिनं 19 चन्द्रदर्शनम् 29 सर्वेषां एकादशी (पद्मिनी) अल्पद्वादशी प्रा. 06:55 पर्यन्तम् 30 अशुभ	1 विष्णुपंचकं, अन्वाधानम् 2 विष्णुपंचकं, इष्टि 3 अशून्यशयनव्रतम् चन्द्रोदय 20:38 5 शुक्रास्त 12 सर्वेषां एकादशी (परमा) 13 प्रदोष 14 मासशिवरात्रि 15 दर्श 16 विष्णुपंचकं, अन्वाधानम्. अधिकअमावास्या	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

अधिक मासातील कर्तव्ये
33 अपूप (अनारसे), 33 रजत किंवा सुवर्ण वस्तूंचे दान द्यावे. 33 ब्राह्मण व सुवासिनींना भोजन देणे तसेच सूप वाण देणे इ. दान भक्तिपूर्वक व निष्कामपणे करावे. अधिकमासात अनेक प्रकारचे दान देण्याविषयी शास्त्रात सांगितले आहे. त्यापैकी अपूप म्हणजे 33 अनारसेंचे दानास विशेष महत्त्व आहे. 33 अनारसे तयार करून, देवाला नैवेद्य दाखवून एका कांस्यपात्रात ठेवून ब्राह्मणांना दान द्यावे. शक्य असल्यास महिनाभर रोज दान द्यावे. नाहीतर किमान एक दिवस तरी दान करावे. दानविधि किंवा दानाचे संकल्प मंत्रासाठी पान क्र. 4 पहावे. (ज्यांना अनारसे करता येत नाहीत त्यांनी 33 अनारसे करण्यासाठी लागेल एवढ्या साहित्याचे तरी दान करावे.)
दीपदान - पुरुषोत्तमाच्या प्रित्यर्थ देवापुढे महिनाभर अखंड दिवा अहोरात्र तेवत ठेवावा व दिवा विझणार नाही याची काळजी घ्यावी.

सूप वाण देणे - सुवासिनींनी 33 सूप वाण द्यावेत.यामूले वंशाभिवृद्धी व दीर्घ सुमांगल्य लाभते. याच प्रमाणे भागवतादि पुस्तकदान, प्रतिमादान, गोदान, तिलपात्रदान, घृतपात्रदान, वस्त्रदान असे आपल्याला शक्य असणारे उचित दान करू शकता.
तांबुलदान - अधिकमासात महिनाभर संपूर्ण ब्राह्मण दांपत्यांना तांबूल (विडा) दान दिले तर दौर्भाग्य परिहार होतो व सौभाग्य प्राप्त होते.
भागवत- अधिक मासात भागवत श्रवणास विशेष फळ सांगितले आहे.भागवताचे पुस्तक दान देण्याने सहस्र-कन्यादान, तुलादान, भूदान, अश्वमेध अशी अनेक फळे मिळतात.
नक्त भोजन- या महिन्यात दिवसभर भागवतादि श्रवण करून फक्त रात्री जेवण घ्यावे. त्यांनी उडीद डाळ व त्याच्याने केलेले पदार्थ खाऊ नये. व्रतसमाप्तिनंतर 33 ब्राह्मण किंवा यथाशक्ती ब्राह्मण भोजन घालावे.

एकभुक्त- सकाळी एकदाच जेवण करावे. त्यानंतर दुसऱ्या दिवशीच्या जेवणापर्यंत काही (पाणी सुद्धा) सेवन करू नये. महिनाभराचे व्रत समाप्त होताच 33 किंवा यथाशक्ती ब्राह्मणांना भोजन द्यावे.
उपोषण- महिनाभर केवळ फ़लाहार व दूध सेवन करावे. व्रत समाप्तिनंतर फ़ळ, दूध व तुप यांचे दान द्यावे. मौनव्रत- महिनाभर सर्वकाळी काही बोलू नये. किंवा किमान भोजनकाळी तरी मौन धारण करावे. व व्रत पूर्ण केल्यावर घंटादान द्यावे. (देव व गुरुचे खोत्र पठण व देवाचे भजन करण्याने व्रतभंग होत नाही.)
अधःशयन- महिनाभर अंथरुण किंवा पलंगावर झोपू नये. व्रतसमाप्ति नंतर शय्यादान करावे.
अलवण व्रत- महिनाभर मीठ खाऊ नये व मीठ नसलेले जेवण घ्यावे. शेवटी नाना रसांचे(विविध पदार्थांचे)दान द्यावे.
नख-केशव्रत- महिनाभर नख काढू नये व केस कापू नये. शेवटी उत्तम दर्पण (आरसा) दान करावे.

18 अशुभ	2 शुभ
19 प्रा. 8:00 प. शुभ	3 शुभ
20 अशुभ	4 अशुभ
21 अशुभ	5 उत्तम
22 अशुभ	6 अशुभ
23 उत्तम	7 सायं 4:50 नं. शुभ
24 शुभ	8 अशुभ
25 म. 3:05 प शुभ	9 अशुभ
26 शुभ	10 सायं 4:40 प. उत्तम
27 अशुभ	11 शुभ
28 शुभ	12 अशुभ
29 अशुभ	13 शुभ
30 अशुभ	14 प्रा. 10:26 प. शुभ
31 अशुभ	15 अशुभ
1 म. 1:57 नं. उत्तम	16 अशुभ

अधिकमास विचार

श्राद्ध विचार -

1. श्रावण मासात येणारे प्रति सांवत्सरिक श्राद्ध हे निजश्रावणातच केले पाहिजे.
2. गेल्या वर्षी श्रावण मासात मृत झालेल्यांचे प्रथमाब्दिक या वर्षी अधिकश्रावणातच करावे.
3. गेल्या वर्षी श्रावण मासानंतर जे मृत झाले आहेत त्यांचे मासिक श्राद्ध अधिक व निज-श्रावण मासात दोन्ही वेळी एकच मासातील श्राद्ध म्हणूनच करावे. 12 वे मासिक श्राद्ध जर अधिक मासात आले तर अधिक व निज या दोन्ही मासात द्वादश मासिक करावे व पुढील 14 व्या महिन्यात प्रथमाब्दिक श्राद्ध करावे.
4. दर्शश्राद्ध, नित्यश्राद्ध, युगादिश्राद्ध, मन्वादिश्राद्ध हे अधिक व निज या दोन्ही मासात करावे.
5. या पूर्वी जे अधिक श्रावणात मृत झाले आहेत त्यांचे प्रति सांवत्सरिक श्राद्ध हे अधिक श्रावणातच करावे निजश्रावणात करू नये.

अधिक मासातील वर्ज्य कामे -

चौल, उपनयन, सोडमुंज, विवाह, नूतन गृहप्रवेश करणे तसेच घर, सोने इ. नवीन वस्तूंची खरेदी, नूतन व्रतारंभ, व्रतांचे उद्यापन षष्ठ्यब्धीइत्यादी शांती कार्य, तीर्थयात्रा व मूर्तिप्रतिष्ठापन अशी कामे करू नयेत.

विशेष सूचना - गर्भाधान, पुंसवन, सीमंत (ओटी भरणे), नामकरण, निष्क्रमण (बाळाला देवळात घेवून जाणे) व अन्नप्राशन अशी कार्ये अधिकमासात करता येतात. अधिकमासापूर्वी प्रारंभ केलेले व्रत अधिक-मासातही चालू ठेवावे.

अधिक मासातील 33 देवता

अष्टवसु	- अंतर्यामि
द्रोणनामक वसु	- विष्णु
ध्रुवनामक वसु	- जिष्णु
दोषनामक वसु	- महाविष्णु
अर्कनामक वसु	- हरि
अग्निनामक वसु	- कृष्ण
द्युनामक वसु	- अधोक्षज
प्राणनामक वसु	- केशव
विभावसुनामक वसु	- माधव
एकादश रुद्र	- अंतर्यामि
भीमनामक रुद्र	- राम
रैवतनामक रुद्र	- अच्युत
ओजनामक रुद्र	- पुरुषोत्तम
अजैकपात्नामक रुद्र	- गोविन्द
महान्नामक रुद्र	- वामन
बहुरूपनामक रुद्र	- श्रीश
भवनामक रुद्र	- श्रीकंठ
वामदेवनामक रुद्र	- विश्वसाक्षी
उग्रनामक रुद्र	- नारायण
वृषाकपिनामक रुद्र	- मधुरिपु
अहिर्बुध्निनामक रुद्र	- अनिरुद्ध
द्वादशादित्य	- अंतर्यामि
विवस्वानामक आदित्य	- त्रिविक्रम
अर्यमानामक आदित्य	- वासुदेव
पूषानामक आदित्य	- जगद्योनि

त्वष्ट्रनामक आदित्य	- अनंत
सवितृनामक आदित्य	- अनंत
द्वादशादित्य	- अंतर्यामि
भगनामक आदित्य	- संकर्षण
धातृनामक आदित्य	- प्रद्युम्न
पर्जन्यनामक आदित्य	- दैत्यारि
वरुणनामक आदित्य	- विश्वतोमुख
मित्रनामक आदित्य	- जनार्दन
शक्रनामक आदित्य	- धरावास
उरुक्रमनामक आदित्य	- दामोदर
प्रजापति	- अधार्दन
वषट्कार	- श्रीपति

असे तेहतिस देवता आणि अंतर्यामी भगवंता बद्दल जाणून दान द्यावे आणि या देवतांना उद्देशून अर्घ्य द्यावे.
अर्घ्यप्रदानक्रम- द्रोणनामकवस्वन्तर्गतभारतीरमण-मुख्यप्राणान्तर्गतविष्णवे नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । असे सर्व 33 देवतांना अर्घ्य द्यावे ।

अपूपदान संकल्प- आचम्य-प्राणानायम्य-देशकालौ संकीर्त्य अष्टवसु-एकादशरुद्र-द्वादशादित्य-प्रजापति-वषट्काराख्यत्रयस्त्रिंशत्देवतांतर्गत-श्रीभारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गतश्रीविष्णवादि त्रयस्त्रिंशन्नामधारिमलमासदेवता-भिन्नश्रीपुरुषोत्तमप्रेरणया श्रीपुरुषोत्तमप्रीत्यर्थ

मम निखिल पापशमनपूर्वक-पुत्रपौत्रधनधान्यादि-क्षेमसमृद्धि-लोकद्वय-सुखहेतुभूतभूदानफलावाप्तये विशेषतः ज्ञानभक्तिवैराग्य-सिद्धयर्थं अपूपच्छिद्रसमसंख्य-वर्षसहस्रावधिस्वलोक निवाससिद्धयर्थं मलमासप्रयुक्त अपूपदानमहं करिष्ये । तदंगपुरुषोत्तमपूजां करिष्ये ।

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये
सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ।
सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते
सहस्रकोटियुगधारिणे नमः ॥

अस्मिन् ब्राह्मणे पुरुषोत्तमं आवाहयिष्ये” असे म्हणत ब्राह्मणावर अक्षता घालाव्या.

विष्णुप्रार्थनामन्त्र -

चन्द्रांशुनिर्मलाऽपूपाः शालिगोधूमनिर्मिताः ।
आहारः सर्वदेवानां ते मे कुर्वन्तु मङ्गलम् ॥
विष्णुरूपी सहस्रांशुः सर्वपापविनाशनः ।
अपूपान्नप्रदानेन मम पापं व्यपोहतु ॥
कुरुक्षेत्रमयं देशः कालः सर्वद्विजो हरिः ।
पृथ्वीसममिदं दानं गृहाण पुरुषोत्तम ॥
मलानां च विशुद्ध्यर्थं तव दास्यामि भास्कर ।
नारायण जगद्बीज भास्कर प्रतिरूपक ।
व्रतेनानेन पुत्रांश्च संपदं चापि वर्धय ॥
यस्य हस्ते गदाचक्रे गरुडो यस्य वाहनः ।
शङ्खः करतले यस्य स मे विष्णुः प्रसीदतु ॥
कलाकाष्ठादिरूपेण निमेषघटिकादिना ।
यो वञ्चयति भूतानि तस्यै कालात्मने नमः ॥

अपूपदान - भगवद्रूपचिन्तन -

विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं हरिं कृष्णं अधोक्षजम् ।
केशवं माधवं रामं अच्युतं पुरुषोत्तमम् ॥

गोविन्दं वामनं श्रीशं श्रीकंठं विश्वसाक्षिणम् ।
नारायणं मधुरिपुं अनिरुद्धं त्रिविक्रमम् ॥
वासुदेवं जगद्योनिं अनन्तं शेषशायिनम् ।
संकर्षणं च प्रद्युम्नं दैत्यारिं विश्वतोमुखम् ॥
जनार्दनं धरावासं दामोदरमधार्दनम् ।
श्रीपतिं च त्रयस्त्रिंशदुद्दिश्य प्रतिनामभिः ॥
मन्त्रैरेतैश्च यो दद्यात् त्रयस्त्रिंशदपूपकम् ।
प्राप्नोति विपुलां लक्ष्मीं पुत्रपौत्रादिसन्ततिम् ॥

इदं सोपस्करं त्रयस्त्रिंशदपूपं सदक्षिणाकं, सताम्बूलं, श्रीभारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत श्रीपुरुषोत्तमस्य प्रीतिं कामयमानः तुभ्यमहं संप्रददे न मम, न मम ।

इति नमस्कुर्यात् ।

अनेन त्रयस्त्रिंशदपूपदानेन श्रीपुरुषोत्तमः प्रीयतां प्रीतो वरदो भवतु ।

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

गोत्र	प्रवर
१ अत्रि	आत्रेय अर्चनानस श्यावाश्व
२ अगस्त्य	अगस्त्य दाढ्यर्च्युत इद्यवाह
३ आङ्गीरस	आङ्गीरस आंबरीष यौवनाश्व
४ उपमन्यु	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अभरद्वसु
५ कपि	आंगीरस अमहीयुव औरुक्षय्य
६ काश्यप	काश्यप अवत्सार नैध्रुव काश्यप अवत्सार असित कश्यप अवत्सार नैध्रुव रैभ रेभ शंडील्य शांडील्य
७ कुत्स	आंगिरस मांधात्र कौत्स
८ कौण्डिन्य	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य
९ कौशिक	वैश्वामित्र देवरात औदल
१० गार्ग्य	आङ्गिरसशैत्यगार्ग्य, आंगीरस बार्हस्पत्य भारद्वाज शैत्य गार्ग्य
११ जामदग्न्य	भार्गव च्यावन अप्णवान और्व जामदग्न्य
१२ हरितस	आङ्गीरस अम्बरीश यौवनाश्व
१३ मौनभार्गव	भार्गव वैतहव्य सावेतस
१४ पाराशर	वासिष्ठ शाक्त्य पाराशर्य
१५ विश्वामित्र	विश्वामित्र कौशिक अघमर्षण
१६ बादरायण	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य त्रासदस्यव
१७ भारद्वाज	आङ्गिरस बार्हस्पत्य भारद्वाज
१८ मुद्गल	आङ्गिरस भार्म्याश्व मौद्गल्य
१९ (श्री)वत्स	भार्गव च्यावन आप्णवान और्व जामदग्न्य
२० वासिष्ठ	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य
२१ वासिष्ठ	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अभरद्वसु
२२ विष्णुवृद्ध	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य त्रासदस्य
२३ शाण्डिल्य	शाण्डिल असित दैवल
२४ शालांकायन	विश्वामित्र शालंकायन कौशिक
२५ शौनक	भार्गव शौनहोत्र गात्सर्मद
२६ गौतम	आङ्गीरस आयाश्व गौतम
२७ मुद्गल	आत्रेय अर्चनानस पौर्वातिथ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिणायन । वर्षारुतु । निजश्रावणमास । मासनियामक- श्रीधन्याश्रीधर

श्री कृष्णदेव - उडुपि

आगस्ट - सेप्टेंबर 2023

श्री महालक्ष्मी - कोल्हापूर

रवि	श्रावणशुद्ध द्वादशी पवित्रसमर्पणमंत्र	20 चतुर्थी 20:46	27 एकादशी 17:07	3 चतुर्थी 23:08	10 एकादशी 22:03
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	देव देव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहीत्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूरय ॥	हस्ता 02:12 साध्य , वणिक् 4	पूर्वाषाढा 02:35 प्रीति , भद्रा 0	रेवती 16:00 गंड, बव 4	पुनर्वसु 19:01 वरीयान् , बव 0
सोम	पवित्रं मे कुरुष्वद्य यन्मया दुष्कृतं कृतम् । शुद्धो भवाम्यहं देव त्वत्प्रसादात् सुरेश्वर ॥	21 पंचमी 21:41 चित्रा 03:39 शुभ , बव 5	28 द्वादशी 15:04 उत्तराषाढा 01:11 आयुष्मान् , सौभाग्य , बालव 11,12,13	4 पंचमी 21:34 अश्विनी 15:06 वृद्धि , कौलव 5	11 द्वादशी 23:47 पुष्य 21:16 परिध , कौलव 11,12
मंगळ	पवित्रं वैष्णवं तेजः सर्वविघ्ननिवारणम् । पूजापाहुण्यसिद्ध्यर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥	22 षष्ठी 22:10 स्वाती 04:42 शुक्ल , कौलव 6	29 त्रयोदशी 12:48 श्रवणा 23:37 शोभन , तैतिल 14	5 षष्ठी 20:29 भरणी 14:37 ध्रुव , व्याघात , गरज 6	12 त्रयोदशी 01:43 आश्लेषा 23:45 शिव , गरज 13
बुध	पवित्रं धारणमंत्र	23 सप्तमी 22:02 विशाखा 05:07 ब्रह्म , गरज 7	30 चतुर्दशी 10:23 धनिष्ठा 21:55 अतिगंड, वणिक् 15	6 सप्तमी 19:46 कृत्तिका 14:31 हर्षण , भद्रा 0	13 चतुर्दशी 03:50 मघा 02:24 सिद्ध , भद्रा 14
गुरु	पृथ्विमंडलमध्यस्थाः पूर्णबोधमतानुगाः । वैष्णवा विष्णुहृदयाः तान् नमस्ये गुरुन् मम ॥	17 प्रतिपत् 15:36 मघा 19:19 परिध , बव 0	24 अष्टमी 21:29 अनुराधा 05:09 ऐंद्र , भद्रा 8	31 पूर्णिमा प्रतिपत् 07:55 शतभिषा 20:13 सुकर्मा , बव 1	14 अमावास्या 05:55 पू.फाल्गुणी 05:01 साध्य , चतुष्पात् 30
शुक्र	सर्ववैष्णव नमस्कार	25 नवमी 20:22 ज्येष्ठा 04:37 वैधृति , बालव 9	1 द्वितीया 03:07 पू.भाद्रपदा 18:38 धृति , तैतिल 2	8 नवमी 19:55 मृगशिरा 15:47 सिद्धि , तैतिल 9	शाकव्रत समर्पण वासुदेव नमस्तुभ्यं आषाढे मत्कृतेन च । शाकव्रतेन देवेश प्रसन्नो भव माधव ॥
शनि	दधिब्रतसंकल्प	26 दशमी 18:57 मूलं 03:49 विष्कंभ , तैतिल 10	2 तृतीया 00:57 उ.भाद्रपदा 17:12 शूल , वणिक् 3	9 दशमी 20:48 आर्द्रा व्यतीपात , वणिक् 10	संकर्षणारविंदाक्ष करिष्येहं दधिब्रतम् । द्वितीये मासि देवेश निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

17 सिंहे रवि, इष्टि, चन्द्रदर्शन	29 विष्णुपंचक, ऋग्वेदी नित्य व नूतनउपाकर्म, मंगळगौरीव्रतम्	10 सर्वेषां एकादशी (अजा)	17 मध्यम
18 मासमहालक्ष्मीकलशस्थापनं, शुक्रोदयः विष्णुपदपर्वपुण्यकाल म.12:28 पर्यंत	30 अन्वाधानं, यजुर्वेदिनां नित्यनूतनोपाकर्म	11 प्रातः सूर्योदयात् पूर्वं 04:30 पर्यन्त हरिवासर.	18 अशुभ
20 नागचतुर्थी	31 हयग्रीवजयंती, नूलहुण्णिवि, रक्षाबंधनं, विष्णुपंचक नाहि, इष्टि	12 श्रीसत्यधर्मतीर्थ पु. (होळेहोन्नूर), प्रदोष, मंगळगौरीव्रतं	19 उत्तम
21 नागपंचमी	1 श्रीराघवेंद्रस्वामिनां पु. (मंत्रालय), अशून्यशयनव्रतम्, चन्द्रोदय 19:53	13 मासशिवरात्रि	20 प्रा.11:21 प शुभ
22 कल्किजयंती, मंगळगौरीव्रतम्	5 मंगळगौरीव्रतम्	14 दर्श, बेनकनअमावास्या, अन्वाधानं, विष्णुपंचक, कुराग्रहण	21 शुभ
23 श्रीसत्यवतीर्थ पु. (संतेबिदनूर)	6 कृष्णजयन्ती रात्रौ चंद्रोदय 23:29 अलभ्ययोग		22 शुभ
24 दुर्गाष्टमी	7 बुधवारः अष्टमी बुधवारेण रोहिणी सहिता यदि भवेत् च मुनिशार्दूल किं फलं व्रतकोटिभिः ॥		23 प्रा.8:08 प शुभ
25 वरमहालक्ष्मीव्रतम्			24 म.3:12 नं.शुभ
27 सर्वेषां एकादशी (पुत्रदा), दधिब्रतारंभ			25 अशुभ
28 विष्णुपवित्रारोपण उत्सव, प्रदोष			26 प्रा. 8:37 नं.मध्यम
			27 अशुभ
			28 उत्तम
			29 शुभ
			30 प्रा. 11:00 प. शुभ
			31 अशुभ

प्रातःसंकल्पगद्यम्

लौकिक वैदिक भेदभिन्न वर्णात्मक ध्वन्यात्मक अशेषशब्दार्थ ऋगादिसर्ववेदार्थ विष्णुमन्त्रार्थ पुरुषसूक्तार्थ वासुदेवद्वादशाक्षर-मन्त्रान्तर्गत आद्य अष्टाक्षरार्थ श्रीमन्नारायणाष्टाक्षरमन्त्रार्थ वासुदेवद्वादशाक्षरमन्त्रान्तर्गत अन्त्यचतुरक्षरार्थ व्याहृत्यर्थ मातृकामन्त्रार्थ प्रणवोपासकानां, पापाविद्ध दैत्यपूगाविद्ध श्रीविष्णुभक्त्यादि अनन्तगुणपरिपूर्ण, रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्य-मुख्यतम, अनन्तजीवनियामक, अनन्तरूपभगवत्कार्यसाधक परमदयालु क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णु श्रीमुख्यप्राणावतार-भूतानां, अज्ञानार्थि ज्ञानयोग्य भगवत्कृपापात्रभूत सल्लोककृपालु श्रीब्रह्मरुद्राद्यर्थितभगवदाज्ञां शिरसि परमादरेण अनर्घ्यशिरोरत्नवत् निधाय, तथा अशेषदेवताप्रार्थनां हारवत् हृदि निधाय सर्वस्वकीयसज्जनानुग्रेहच्छया कर्मभुवि अवतीर्णानां, तथा अवतीर्य सकलसच्छास्त्रकर्तृणां, सर्वदुर्मतभङ्गकानां, अनादितः सत्सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तश्रीमद्वैष्णवसिद्धान्तप्रतिष्ठापकानां, अत एव भगवत्परमानुग्रहपात्रभूतानां, सर्वदा भगवदाज्ञया भगवत्सन्निधौ पूज्यानां, तथा भगवता दत्तवराणां, द्वात्रिंशलक्षणोपेतानां, तथा समग्रगुरुलक्षणोपेतानां, असंशयानां, प्रसादमात्रेण स्वभक्ताशेषसंशयच्छेत्तृणां, प्रणवाद्यशेषवैष्णवमन्त्रोद्धारकाणां, सर्वदा सर्ववैष्णवमन्त्रजापकानां, संसिद्धसप्तकोटिमहामन्त्राणां, भगवति भक्त्यतिशयेन भगवदुपासनार्थं स्वेच्छया गृहीतरूपाणां, तत्र तत्र पृथक् पृथक् भगवतः अनन्तरूपेषु पृथक् पृथक् वेदोक्त, तदनुक्त भारतोक्त, तदनुक्त सम्प्रदायागत स्वेतर स्वाभिन्नतया अपि अशेषशक्तिविशेषाभ्यां पृथग्व्यवहारविषय, सर्वसामर्थ्योपेत, निरवधिकानन्तानवद्यकल्याणगुणपरिपूर्ण अनन्तगुणोपसंहर्तृणां, तथा वेदोक्तसर्वक्रियोपसंहर्तृणां, एवं अनन्तरूपावयवगुणक्रियाजात्यवस्था विशिष्टभगवदुपासकानां, परमदयालूनां, क्षमासमुद्राणां, भक्तवत्सलानां, भक्तापराधसहिष्णूनां, स्वभक्तान् दुर्मार्गात् उद्धृत्य सन्मार्गस्थापकानां, स्वभक्त मां उद्दिश्य भगवतः पुरः परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो दीनं दूनं अनाथं शरणागतं एनं उद्धर इति विज्ञापनकर्तृणां, सर्वज्ञशिरोमणीनां, अशेषगुर्वन्तर्यामिणां, सदा भगवत्पराणां, भगवतः अन्यत्र सर्ववस्तुषु मनस्सङ्गरहितानां, सर्वत्र सर्वदा सर्वाकार सर्वाधार सर्वाश्रय सर्वोत्पादक सर्वपालक सर्वसंहारक सर्वनियामक सर्वप्रेरक सर्वप्रवर्तक सर्वनिवर्तक यथायोग्य सर्वज्ञानाज्ञानबन्धमोक्षप्रद सर्वसत्ताप्रद सर्वशब्दवाच्य सर्वशब्दप्रवृत्तिनिमित्त सर्वगुणातिपरिपूर्णतम सर्वदोषातिदूर सर्वाचिन्त्य सर्वोत्तम सर्वेश्वर सर्वात्यन्तविलक्षण स्वगतभेदविवर्जितत्वादिना भगवद्गृहणां, अभिमानादिसर्वदोषदूराणां, असूयेर्ष्याद्यशेषमनोदोषनिवर्तकानां, नित्यापरोक्षीकृतरमायुक्ताशेषभगवद्रूपाणां, अत एव विलीनाशेषप्रकृतिबन्धानां, अत एव दूरोत्सारित अशेषानिष्टानां, अत एव अशेषभक्ताशेष अनिष्टनिवर्तकानां, प्रणवोपासकानां, अस्मदादिगुरूणां श्रीमदानन्दतीर्थश्रीमच्चरणानां अन्तर्यामिन् अनिरुद्ध-प्रद्युम्न-सङ्कर्षण- वासुदेवात्मक, श्रीमध्ववल्लभ श्रीलक्ष्मीवेदव्यासात्मक, अण्डस्थित अनन्तरूपावयव-गुण-क्रिया-जात्यवस्थाविशिष्ट रमायुक्त क्षीराब्धिशेषशायि श्रीपद्मनाभात्मक, अण्डाद् बहिरभिव्यक्त शुद्धसृष्टित्वेन अभिमत श्रीचतुर्मुख मुख्यप्राणो-पास्यत्वाद्यनेकप्रयोजनक अनन्तानन्तरूपमूलभूत तथा अशेषजगत्पालनप्रयोजनक शान्तिपति अनिरुद्धमूलभूत तथा अशेषजगत्सृष्टिप्रयोजनक कृतिपति प्रद्युम्नमूलभूत तथा अशेषजगत्संहारप्रयोजनक जयापति सङ्कर्षणमूलभूत तथा स्वस्वसमग्रयोग्यताभिज्ञ परमानुग्रहशील भगवत्प्रेरितचतुर्मुखादिसद्गुरूपदिष्ट स्वस्वयोग्यभगवद्रूपगुणोपासनया सञ्जात स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषदर्शनभोगाभ्यां विनष्टानिष्टसञ्चितप्रारब्धलक्षणाशेषकर्मणां, स्वस्वयोग्यतानुसारेण सम्पूर्णसाधनानां, पूर्वकल्पे ब्रह्मणा सह विरजानदीस्नानेन त्यक्तलिङ्गानां, तथा विनष्टावशिष्टेष्ट अशेषप्रारब्धकर्मणां, प्रलयकाले भगवदुदरे वसतां आनन्दमात्रवपुषां, तदनुभवरहितानां, स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषध्यानरतानां, सृष्टिकाले भगवदुदराद् बहिर्गतानां, श्रीश्वेतद्वीपदर्शनं निमित्तीकृत्य प्रधानावरणभूत स्वेच्छापसरणेन स्वस्वयोग्यानन्दाविर्भावलक्षण मुक्तिप्रदानप्रयोजनक मायापति श्रीवासुदेवात्मक लक्ष्म्यात्मक प्रलयाब्धिस्थ श्रीवटपत्रशायि अशेषजगदुदर अशेषमुक्तनाभिदेशोर्ध्वभाग-कुक्ष्याख्यदेश त्रिविधाशेषसंसारि नाभिदेश अशेषतमःपतितनाभ्यधोभागदेश श्रीभूम्यालिङ्गित कालादिचेष्टक परमाण्वादि अशेषकालावयव सृष्ट्यादिकर्तृशेषनामक परमपुरुषनामक श्रीचतुर्मुखमुख्यप्राणोपासितचरण अनिरुद्धादिचतुरूपात्मक गायत्रीनामक सवितृनामक रूपविशेषात्मक व्याप्त रूप बृहच्छरीर शून्याभिध कालाभिध केवलाभिध ब्रह्माभिध अनन्ताभिध रूपविशेषात्मक निरुपचरित मूलरूप निरुपचरितव्याप्तप्रतिपाद्य अनन्ततेजःपुञ्ज तादृशरमायुक्तरूपविशेषात्मक, गायत्री भूत वाक् पृथिवी शरीर हृदय भेदेन षड्विध गायत्रीनामक लोक-वेद-समीर-रमान्तर्गत प्रणवाख्य तुरीयपादोपेत गायत्रीपादचतुष्टयप्रतिपाद्य, वैकुण्ठस्थित अनन्तासनस्थित श्वेतद्वीपस्थित सर्वजीवस्थितरूपभेदेन चतुरूपात्मक, देहव्याप्त देहान्तर्यामि, जीवव्याप्त जीवन्तर्यामि रूपभेदेन चतुरूपात्मक, निरुपचरितसर्ववागर्थप्रतिपादक, श्रीदेव्यादिरमारूपाष्टकाभिमन्यमान चक्रशङ्ख वराभययुक्तहस्तचतुष्टयोपेत, प्रदीपवर्ण सर्वाभरणभूषित विश्वादिभगवद्रूपाष्टकप्रतिपादक अकाराद्यष्टाक्षरात्मक श्रीमत्प्रणवाद्यष्टमहामन्त्रप्रतिपाद्य अष्टरूपात्मक मन्त्राध्यायोक्तभूवराहाद्यशेष वैष्णवमन्त्रप्रतिपाद्य भूवराहाद्यशेषरूपविशेषात्मक रमादिमन्त्रप्रतिपाद्य रमादिनिष्ट रमादिनामक रूपविशेषात्मक श्रीलक्ष्मीनृसिंहात्मक परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो देशकालाधिपते देहेन्द्रियाधिपते सूर्यवंशध्वज रघुकुलतिलक लक्ष्मणभरतशत्रुघ्नाग्रज श्रीहनुमदुपासितचरण सीतापते श्रीरामचन्द्र त्वदाज्ञया त्वत्प्रसादात् त्वत्प्रेरणया त्वत्प्रीत्यर्थं त्वां उद्दिश्य त्वां अनुस्मरन्नेव त्वदाज्ञया नियतेन मन्नियामकेन सत्ताप्रद वायुनामक चेष्टाप्रद प्राणनामक धारणाप्रद धर्मनामक मुक्तिप्रद भक्तिनामकरूपविशेषैः मद्हृदि स्थितेन, परमदयालुना, क्षमासमुद्रेण, भक्तवत्सलेन, भक्तापराधसहिष्णुना, सर्वस्वामिना, सर्वप्रेरकेण, सर्वतात्विकदेवताप्रेरकेण, सर्वतात्विक असुरभङ्गकेन, तथा तत्प्रेरणाप्रयुक्ताशेषदुर्मतभङ्गकेन अत एव प्रभङ्गनशब्दवाच्येन, प्रतिदिनं प्रतिक्षणं बुद्धिशोधकेन सर्वकर्मकर्त्रा सर्वकर्मकारयित्रा सर्वकर्मस्वामिना सर्वकर्मसमर्पकेण सर्वकर्मफलभोक्त्रा सर्वकर्मफलभोजयित्रा सर्वकर्मप्रेरकेण सर्वकर्मोद्बोधकेन सर्वकर्मशुद्धिप्रदेन सर्वकर्मसिद्धिप्रदेन सर्वकर्मनिष्ठेन सर्वकर्मसाक्षिणा सर्वकर्मनिष्ठभगवद्रूपोपासकेन अशेषजीवनिःसंख्य अनादिकालीनधर्माधर्मद्रष्टृ स्वेच्छया उद्बोधकेन तत्पाचक कपिलोपासकेन रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्यमुख्यतम अनन्तगुणपूर्णं सर्वदोषदूरेण त्वच्चित्ताभिज्ञेन त्वच्चित्तानुसारिचित्तेन त्वत्परमानुग्रहपात्रभूतेन मद्योग्यताभिज्ञेन श्रीभारतीरमणेन रुद्राद्यशेषदेवतोपासितचरणेन मम सर्वास्ववस्थासु चित्रधा विचित्रधा त्वदुपासकेन श्रीमुख्यप्राणेन प्रेरितः सन्

त्वत्संस्मृतिपूर्वकं शयनात् समुत्थाय अद्यतनं स्ववर्णाश्रमोचितं देशकालावस्थोचितं नित्यनैमित्तिककाम्यभेदेन त्रिविधं त्वत्पूजात्मकं कर्म यथाशक्ति यथाज्ञप्ति यथावैभवं करिष्ये ।

मदाज्ञाकारिभिः विद्यासम्बन्धिभिः देहसम्बन्धिभिश्च त्वदीयैः अशेषजनैः त्वत्सर्वकर्तृत्व कारयितृत्वाद्यनुसन्धानपूर्वकं कारयिष्ये च ।

इति श्रीराघवेन्द्राख्ययतिना कृतमञ्जसा ।
प्रातःसंकल्पगद्यं स्यात् प्रीत्यै माधवमध्वयोः ॥

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

पितृतर्पण

(दक्षिणाभिमुख होऊन अपसव्याने अंगुष्ठमूलातून तर्पण द्यावेत.)

* ज्यांचे वडील मृत झालेत अशांनीच फ़क्त तर्पण द्यावेत. * मृतव्यक्तीलाच फ़क्त तर्पण द्यावेत. * आई जीवंत असल्यास क्र.५व६ मधील व्यक्ती मृत असली तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * याचप्रमाणे संख्या क्र. ८ मधील व्यक्ती हयात असेल तर सं.क्र.९ व१० मृत असले तरी त्यांना तर्पण नाही. आणि सं.क्र. ११ जीवंत असून क्र.१२ व १३ मृत असले तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * दर्शाचे दिवशी सं.क्र. १ ते १३ पर्यंत मात्र तिळासहित पाण्याने तर्पण द्यावेत.* दर रोज ब्रह्मयज्ञांगासाठी सर्व तर्पण पाण्याने द्यावेत.

* पक्षमासात (पितृपंधरवड्यात) १५ दिवस हे सर्व तर्पण तिळासहित पाण्याने द्यावेत.

* तिळतर्पण दिले असता रात्री भोजन करू नये.

१) अस्मत् पितरं.....(वडील) (नारायण) शर्माणं.....(काश्यप) गोत्रं वस्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत प्रद्युम्नं स्वधा नमः तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

२) अस्मत् पितामहं (वडीलांचे वडील,आजोबा)..... शर्माणं गोत्रं रुद्रां..... संकर्षणं..... तर्पयामि ३

३) अस्मत् प्रपितामहं (वडीलांचे आजोबा) शर्माणं गोत्रं आदित्यां..... वासुदेवं ... तर्पयामि ३

४) अस्मन्मातरं(आई उदा भागीरथी दां) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३

५) अस्मत्पितामहीं (वडीलांची आई)..... दां गोत्रां रुद्रां..... संकर्षणं..... तर्पयामि ३

६) अस्मत्प्रपितामहीं (वडीलांच्या आईची आई) दां गोत्रां आदित्यां..... वासुदेवं ... तर्पयामि ३

७) अस्मत्सापत्न मातरं(सावत्र आई) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३

८) अस्मन्मातामहं(आईचे वडील) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३

९) अस्मन्मातुःपितामहं(आईचे आजोबा) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... संकर्षणं..... तर्पयामि ३

१०) अस्मन्मातुः प्रपितामहं(आईचे पणजोबा) शर्माणं गोत्रं आदित्यां..... वासुदेवं ... तर्पयामि ३

११) अस्मन्मातामहीं(आईची आई) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३

१२) अस्मन्मातुः पितामहीं (आईची आजी) दां गोत्रां रुद्रां..... संकर्षणं..... तर्पयामि ३

१३) अस्मन्मातुः प्रपितामहीं (आईची पणजी) दां गोत्रां आदित्यां..... वासुदेवं ... तर्पयामि ३

१४) अस्मत्पत्नीं (बायको) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३

१५) अस्मत्सुतं (पुत्र)..... शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

१६) अस्मद्भ्रातरं(भाऊ) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

१७) अस्मत्पितृव्यं (वडिलांचे भाऊ) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

१८) अस्मन्मातुलं (मामा) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

१९) अस्मद्दुहितरं (मुलगी)(सभर्तकां,ससुनां)..... दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२०) अस्मद्भगिनीं (बहीण) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२१) अस्मत्पितृष्वसारं (आत्या)..... दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२२) अस्मन्मातृष्वसारं (मावशी) दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२३) अस्मत्श्वशुरं (सासरे) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२४) अस्मद्गुरुं (गायत्री मंत्रोपदेशक) शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

२५) अस्मदाचार्यं (विद्या गुरु)..... शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

ये के चास्मत् कुले जाता अपुत्रा गोत्रिणो मृताः ।

ते गृह्णंतु मया दत्तं सूत्रनिष्पीडनोदकम् ॥

यस्य स्मृत्या.....। अनेन ब्रह्मयज्ञांग (दर्श महालय) तर्पणेन श्री मज्जनार्दन वासुदेव प्रीयतां प्रीतो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

संक्षिप्त स्नान संकल्प

आचम्य, प्राणानायम्य, देशकालौ स्मृत्वा, एवं गुणविशेषणविशिष्टायां शुभतिथौ अस्मद्गुर्वन्तर्गत-परमगुर्वन्तर्गत-समस्तगुरुदेवतान्तर्गत-भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यकूर्मादि अनन्तावतारात्मक-निर्दोष, अनन्तकल्याणगुणपूर्णसीतापतिश्रीमूलरामदिविजय रामवेदव्यासादि-रूपात्मक-भैष्मीसत्यासमेतश्रीकृष्णात्मक-एतन्मासनियामक-अनिरुद्धादित्युर्मुर्त्यात्मक-बिम्बमूर्तिप्रेरणया बिम्बमूर्तिप्रीत्यर्थं,

क्षीरसागरादिसप्तसागराणां तथा सार्धत्रिकोटितीर्थानां तदभिमानिदेवतानां, बुधवरुणांतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणादि रूपाणां, स्मरणपूर्वकं तानि तीर्थानि तदभिमानिदेवताश्च, तन्नियामकभगवद्रूपाणि च अस्मिन् जले आवाहयिष्ये । ततः तत्सन्निधानोपेते अस्मिन् जलाशये स्नानं च करिष्ये ।

योऽसौ सर्वगतो देवः चित्स्वरूपो निरंजनः ।

स एव द्रवरूपेण गंगांभो नात्र संशयः ॥

नंदिनी नलिनी सीता मालती च मलापहा ।

विष्णुपादाब्जसंभूता गंगा त्रिपथगामिनी ॥

भागीरथी भोगवती जाह्नवी त्रिदशेश्वरि ।

द्वादशैतानि नामानि यत्र यत्र जलाशये ॥

स्नानकाले पठेन्नित्यं तत्र तत्र वसाम्यहम् ।

गंगा गंगेति यो ब्रूयात् योजनानां शतैरपि ।

मुच्यते सर्वपापेभ्यः विष्णुलोकं स गच्छति ॥

गंगा सिंधु सरस्वती च यमुना गोदावरी नर्मदा

कृष्णा भीमरथी च फल्गु सरयू श्रीगंडकी गोमती ।

कावेरी कपिला प्रयाग विनता नेत्रावतीत्यादयो

नद्यः श्रीहरिपादपंकजभवाः कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥ इति स्नात्वा

स्नानकरताना सर्वनदी सरोवर तीर्थ सागर अशा समस्त जलराशी ह्या भगवंताच्या नाडीतूनच जन्मले असून त्याच्या नाडीतच आश्रय घेतला आहे. असे चिन्तन करित आपल्या हृदयातील बिंबमूर्ति नारायणाला अभिषेक घालतो असे अनुसंधान पूर्वक स्नान करावे. नंतर अर्घ्य प्रदान करावे.

अर्घ्यप्रदान- नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने ।

नमस्तेऽस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (विष्णु)

एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते ।

अनुकंपय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (सूर्य)

ब्रह्मदंडसमुद्भूते पूर्णचन्द्रनिभानने ।

त्रैलोक्यवंदिते गंगे गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (गंगा)

अनेन स्नानकर्मणा भगवान् समस्तगुर्वन्तर्गत तत्त्वाभिमानिदेवतांतर्गत श्रीमद्भारतीरमण-मुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणाद्यभिन्न श्रीलक्ष्मीपति बिंबमूर्तिः नारायणः प्रीयताम् प्रीतो वरदो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिणायन । वर्षाऋतु । भाद्रपदमास । मासनियामक- श्रीबुद्धिहृषीकेश

श्री गदाधर - गया

सप्टेंबर - अक्टोबर 2023

श्री गजानन

रवि	दधिव्रत समर्पण	17 द्वितीया	24 दशमी	1 द्वितीया	8 नवमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	संकर्षण नमस्तुभ्यं श्रावणे मत्कृतेन च । दधिव्रतेन देवेश तुष्टो भव जनार्दन ॥	09:01 हस्ता 09:17 ब्रह्म , कौलव 3	03:49 पूर्वाषाढा 10:29 शोभन , तैतिल 10	12:01 अश्विनी 22:50 व्याघात , गरज 3	11:10 पुष्य 04:17 शिव , गरज 10
सोम	क्षीरव्रत संकल्प	18 तृतीया	25 एकादशी	2 तृतीया	9 दशमी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	प्रद्युम्न तव तुष्ट्यर्थं प्रोष्ठपद्यां तृतीयके । निर्विघ्नं कुरु देवेश करिष्येहं पयोव्रतम् ॥	10:01 चित्रा 10:53 ऐंद्र , गरज 4	01:29 उत्तराषाढा 09:08 अतिगंड , वणिक् 0	10:32 भरणी 22:16 हर्षण , भद्रा 4	12:52 आश्लेषा 06:18 सिद्ध , भद्रा 0
मंगळ	गौरीदोरक ग्रहणासाठी मंत्र	19 चतुर्थी	26 द्वादशी	3 चतुर्थी	10 एकादशी
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	सप्तसामोपगीतां त्वां चराचर जगद्धरे । सूत्रग्रंथिस्थितां कंठे धारयामि स्थिरा भव ॥	10:28 स्वाती 11:58 वैधृति , भद्रा 5	03:49 श्रवणा , धनिष्ठा 07:40 06:02 सुकर्मा , बव 11,12	09:25 कृत्तिका 22:02 वज्र , बालव 5	14:53 आश्लेषा 06:49 साध्य , बालव 0
बुध	गणेशचतुर्थीचे दिवशी चंद्रदर्शन घडल्यास अपवाद परिहारासाठी मंत्र	20 पंचमी	27 त्रयोदशी	4 पंचमी	11 द्वादशी
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जांबवता हतः । सुकुमारक मारोदीः तवह्येष स्यमंतकः ॥	10:27 विशाखा 12:34 विष्कंभ , बालव 6	20:40 शतभिषा 04:16 धृति , शूल , कौलव 13	08:48 रोहिणी 22:22 सिद्धि , तैतिल 6	16:59 मघा 09:25 शुभ , तैतिल 11,12
गुरु		21 षष्ठी	28 चतुर्दशी	5 षष्ठी	12 त्रयोदशी
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30		09:54 अनुराधा 12:39 प्रीति , तैतिल 7	18:15 पू.भाद्रपदा 02:37 गंड , गरज 14	08:37 मृगशिरा 23:05 व्यतीपात , वणिक् 7	19:03 पू.फाल्गुणी 12:01 शुक्र , वणिक् 13
शुक्र		15 प्रतिपत्	22 सप्तमी	6 सप्तमी	13 चतुर्दशी
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30		06:15 उ.फाल्गुणी 06:15 शुभ , किस्तुग्र 1	08:55 ज्येष्ठा 12:19 आयुष्मान् , वणिक् 8	08:59 आर्द्रा 00:24 वरीयान् , बव 8	20:55 उ.फाल्गुणी 14:27 ब्रह्म , भद्रा 14
शनि		16 प्रतिपत्	23 अष्टमी नवमी	7 अष्टमी	14 अमावास्या
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00		07:36 उ.फाल्गुणी 07:17 शुक्र , बव 2	07:30 05:44 मूलं 11:33 सौभाग्य , बव 9	09:50 पुनर्वसु 02:05 परिध , कौलव 9	22:23 हस्ता 16:32 ऐंद्र , चतुष्पात् 30

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

15 प्रौष्ठपदीप्रारंभ, इष्टि	24 देशभेदेन दशमीनिर्णय पान 4 पहा	1 श्रीश्रीनिवासतीर्थ पु. (होन्नाळी)	15 अशुभ	30 शुभ
16 चन्द्रदर्शन	25 सर्वेषां एकादशी (परिवर्तिनी), क्षीरव्रताराम, श्रीसत्येष्टतीर्थ पु. (आतकूर)	2 बृहद्गौरीव्रत, महाभरणीश्राद्ध	16 शुभ	1 शुभ
17 विशेषोत्सवः, श्रीबलरामजयंती, सामवेदिनां उपाकर्म, कन्यायां रवि	26 हरिवासर 6:56 पर्यन्त, श्रीवामनजयंती, विष्णुपंचक नाहि श्रीप्रसन्नवेंकटदास पु. (बदामि)	5 पूर्वद्युश्राद्धम्	17 शुभ	2 अशुभ
18 श्रीगणेशचतुर्थी, श्रीस्वर्णगौरीव्रत, तापसमन्वादि, षडशीतिपर्वपुण्यकाल 12:19 पर्यन्तम्	27 प्रदोष	6 मध्याष्टमीश्राद्ध, अष्टकाश्राद्ध	18 अशुभ	3 अशुभ
19 ऋषिपंचमीव्रत, वैधृतिसत्वात् नूतन व्रतग्रहण व उद्यापन करू न ये	28 गजगौरीआवाहनम् प्रा. 09:56, मेषवाहनम् स्त्री. पुं.सू.सू.योग	7 अविधवानवमीश्राद्ध, अन्वष्टकाश्राद्ध	19 अशुभ	4 अशुभ
21 सूर्यषष्ठी- प्रातस्नानेन अश्वमेधफल, ज्येष्ठादेव्यावाहनम्	29 अनन्तहुण्णिमे, प्रौष्ठपदी श्राद्ध, यादवार्थ पु. उमामहेश्वर व्रत, विष्णुपंचक, अन्वाधान	8 पुष्यार्कयोग	20 म. 2:56 नं.शुभ	5 अशुभ
22 ज्येष्ठादेवी पूजन	30 महालयारंभ, इष्टि, अशून्यशयनव्रत, चन्द्रोदय 19:06	10 सर्वेषां एकादशी (इंदिरा)	21 म. 3:32 प. शुभ	6 अशुभ
23 श्रीजगन्नाथदास पु. (मानवी), ज्येष्ठादेवीविसर्जन, मासमहालक्ष्मीकलशविसर्जन, दोरबंधन, दूर्वाष्टमी		11 संन्यासिनां महालय, प्रदोष, महिषवाहनं स्त्री. स्त्री.सू.सू. योग	22 अशुभ	7 शुभ
		12 मासशिवरात्रि, कलियुगादि	23 म. 2:52 प. मध्यम	8 शुभ
		13 घातचतुर्दशीश्राद्धम्.	24 म. 1:38 नं.उत्तम	9 अशुभ
		14 दर्श, श्रीमाधवतीर्थ पु. (मण्णूर), सर्वपितृअमावास्या, विष्णुपंचक, अन्वाधानम्	25 अशुभ	11 अशुभ
			26 शुभ	12 प्रा. 11:45 नं. उत्तम
			27 शुभ	13 अशुभ
			28 अशुभ	14 अशुभ
			29 उत्तम	

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1944

सन् 2022

शुभकृत् नामसंवत्सर

दक्षिणायन । शरदऋतु । आश्विनमास । मासनियामक- श्रीयज्ञापद्मनाभः

श्री श्रीनिवास स्वामी

अक्टोबर - नवंबर 2023

श्रीमध्वाचार्य

रवि	15 प्रतिपत् 23:28	22 अष्टमी 17:13	29 प्रतिपत् 00:12	5 अष्टमी 02:54	12 चतुर्दशी 13:39
राहुकाल 04:30-06:00	चित्रा 18:16	उत्तराषाढा 17:07	अश्विनी, भरणी 06:50 06:09	पुष्य 11:32	स्वाती 03:03
गुलिककाल 03:00-04:30	वैधृति, किंस्तुग्र 1	धृति, बव 8	सिद्धि, बालव 1	शुभ, बालव 8	आयुष्मान्, शकुनि 30
यमघंट 12:00-01:30					
सोम	16 द्वितीया 23:56	23 नवमी 15:01	30 द्वितीया 23:05	6 नवमी 05:01	13 अमावास्या 14:12
राहुकाल 07:30-09:00	स्वाती 19:27	श्रवणा 15:38	कृत्तिका 05:34	आश्लेषा 13:57	विशाखा 03:58
गुलिककाल 01:30-03:00	विष्कंभ, बालव 2	शूल, कौलव 9, 10	व्यतीपात, तैतिल 2	शुक्र, तैतिल 9	सौभाग्य, नागवान् 1
यमघंट 10:30-12:00					
मंगळ	17 तृतीया 23:58	24 दशमी 12:40	31 तृतीया 22:32	7 दशमी 06:27	<p>कार्तिक स्नानमंत्र</p> <p>आश्विन शु, पूर्णिमापासून कार्तिक शु, पूर्णिमापर्यंत उषःकाली स्नानकरावे.</p> <p>कार्तिकेहं करिष्यामि प्रातःस्नानं जनार्दन । प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर मया सह ॥</p> <p>ध्यात्वाहं त्वां च देवेश जलेस्मिन् स्नातुमुद्यतः । तव प्रसादात् पापं मे दामोदर वनश्यतु ॥</p> <p>अर्घ्यमंत्र</p> <p>नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने । नमस्तेस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥</p> <p>व्रतिनः कार्तिके मासि स्नातस्य विधिवन्मम । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं दनुर्जेदनिषूदन ॥</p> <p>नित्यनैमित्तिके कृष्ण कार्तिके पापनाशने । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं राधया सहितो हरे ॥</p> <p>या मंत्राने अर्घ्यं द्यावे.</p>
राहुकाल 03:00-04:30	विशाखा 20:12	धनिष्ठा 14:00	रोहिणी 05:48	मघा 16:31	
गुलिककाल 12:00-01:30	प्रीति, तैतिल 3	गंड, गरज 0	वरीयान्, वणिक् 3	ब्रह्म, वणिक् 10	
यमघंट 09:00-10:30					
बुध	18 चतुर्थी 23:23	25 एकादशी 10:15	1 चतुर्थी 22:23	8 दशमी 07:12	
राहुकाल 12:00-01:30	अनुराधा 20:22	शतभिषा 12:19	मृगशिरा 06:25	पू.फाल्गुणी 19:10	
गुलिककाल 10:30-12:00	आयुष्मान्, वणिक् 4	वृद्धि, भद्रा 0	परिघ, बव 4	ऐंद्र, भद्रा 0	
यमघंट 07:30-09:00					
गुरु	19 पंचमी 22:27	26 द्वादशी त्रयोदशी 07:54 05:38	2 पंचमी 22:51	9 एकादशी 09:17	
राहुकाल 01:30-03:00	ज्येष्ठा 20:09	पू.भाद्रपदा 10:41	मृगशिरा 06:41	उ.फाल्गुणी 21:40	
गुलिककाल 09:00-10:30	सौभाग्य, शोभन, बव 5	ध्रुव, व्याघात, बालव 11,12,13	शिव, कौलव 5	वैधृति, बालव 0	
यमघंट 06:00-07:30					
शुक्र	20 षष्ठी 21:00	27 चतुर्दशी 03:27	3 षष्ठी 23:44	10 द्वादशी 11:09	
राहुकाल 10:30-12:00	मूलं 19:26	उ.भाद्रपदा 09:10	आर्द्रा 07:52	हस्ता 23:54	
गुलिककाल 07:30-09:00	अतिगंड, कौलव 6	हर्षण, गरज 14	सिद्ध, गरज 6	विष्कंभ, तैतिल 11,12,13	
यमघंट 03:00-04:30					
शनि	21 सप्तमी 19:17	28 पूर्णिमा 01:41	4 सप्तमी 01:10	11 त्रयोदशी 12:38	
राहुकाल 09:00-10:30	पूर्वाषाढा 18:26	रेवती 07:51	पुनर्वसु 09:30	चित्रा 01:45	
गुलिककाल 06:00-07:30	सुकर्मा, गरज 7	वज्र, भद्रा 15	साध्य, भद्रा 7	प्रीति, वणिक् 14	
यमघंट 01:30-03:00					

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

15 नवरात्रोत्सवारम्भ, कलशस्थापन, मातामहश्राद्ध, इष्टि	24 श्रीमन्मध्वजयंती	11 जलपूर्णात्रयोदशी, मासशिवरात्रि	15 प्रा.10:24 नं. शुभ	31 प्रा.10:03 प. उ
16 चंद्रदर्शन	25 सर्वेषां एकादशी (पाशांकुशा), द्विदलव्रतारंभ, अश्ववाहनं स्त्री.पुं.सू.सू.योग	12 नरकचतुर्दशी, चंद्रोदय प्रातः 05:21, नारीकृतनीराजन, अभ्यंग, यमदीपदान, यमतर्पण, दर्श, महालक्ष्मीपूजा	16 शुभ	1 शुभ
17 सप्तरात्रोत्सवारंभ	26 प्रदोष, अल्पद्वादशी प्रा. 7:54 प.	13 दीपावली अमावास्या, विष्णुपंचक, अन्वाधान, सोमवतीअमावास्या	17 अशुभ	2 अशुभ
18 तुलायां रवि विषुवत्पर्वपुण्यकाल प्रा.9:20 नं	28 कार्तिकस्नानारंभ, कोजागरव्रत, नक्षत्रदीपारंभ, विष्णुपंचक, शिगेहुण्णिमे, अन्वाधान, चन्द्रग्रहणं पान 4 पहा ग्रहणारंभ रा. 01:05, मोक्ष रा. 02:23, वेधारंभ 14:55		18 म.1:18 प शुभ	3 शुभ
19 पंचरात्रोत्सवारंभ	29 करिदिन, इष्टि		19 अशुभ	4 प्रा.11:49 नं. शुभ
20 सरस्वतीआवाहन	30 अशून्यशयनव्रत चंद्रोदय 19:08		20 मध्यम	5 प्रा.10:31 प. शुभ
21 त्रिरात्रोत्सवारंभ, सरस्वतीपूजा श्रीसत्यपरायणतीर्थ पु. (संतेविदनूर)	7 मेषवाहनं नपुं.स्त्री.सू.चं.योग		21 अशुभ	6 म.1:25 नं. मध्यम
22 दुर्गाष्टमी, सरस्वत्यै बलिदान, श्रीसत्यपराक्रमतीर्थ पु. (नवलि चित्तापूर)	9 सर्वेषां एकादशी (रमा)	क्षीरव्रत समर्पण	22 प्रा. 8:54 नं.उ. उत्तम	7 सायं 4:26 प. मध्यम
23 महानवमी, विजयदशमी, सीमोल्लंघन, बुद्धजयंती, विष्णुपंचक, सरस्वतीविसर्जन, स्वारोचिषमन्वादि	10 गोवत्सद्वादशी, प्रदोष, धनत्रयोदशी	द्विदलव्रत संकल्प	23 शुभ	8 अशुभ
			24 अशुभ	9 सायं 4:47 नं.उत्तम
			25 अशुभ	10 शुभ
			26 प्रा. 11:30 नं.उत्तम	11 म.1:08 शुभ
			27 अशुभ	12 अशुभ
			28 अशुभ	13 अशुभ
			29 अशुभ	
			30 अशुभ	

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

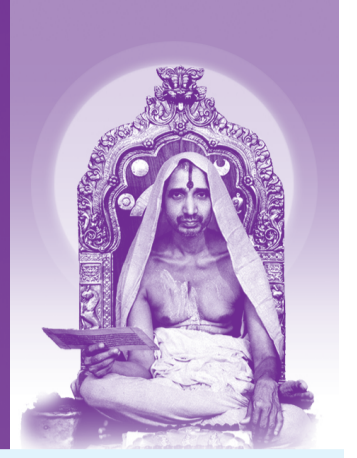
श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2023

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिणायन । शरदऋतु । कार्तिकमास । मासनियामक- श्रीइंदिरादामोदर

श्री पद्मनाभतीर्थ - नववृंदावन

नवंबर - डिसेंबर 2023

श्री सत्यप्रमोदतीर्थ स्वामी

रवि	द्विदलव्रतसमर्पण	19 षष्ठी सप्तमी	07:40 05:28	26 चतुर्दशी	15:02	3 षष्ठी	18:09	10 त्रयोदशी	05:43	
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	अनिरुद्ध नमस्तुभ्यं द्विदलाख्यव्रतेन च । मत्कृतेनाश्विने मासि प्रीत्यर्थं फलदो भव ॥	श्रवणा 23:48 वृद्धि, तैतिल 7	श्रा.ति 7	भरणी 14:04 परिच, वणिक् 14	श्रा.ति 14	आश्लेषा 21:12 ऐंद्र, वणिक् 6	श्रा.ति 6	स्वाती 10:32 अतिगंड, गरज 13	श्रा.ति 13	
सोम	बलिप्रतिपदा	20 अष्टमी	03:10	27 पूर्णिमा	14:00	4 सप्तमी	20:15	11 चतुर्दशी	05:39	
राहुकाल 07:30-09:00 गुलिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	बलिराज नमस्तुभ्यं दैत्यदानववंदित । इंद्रशत्रो अमराराते विष्णुसांनिध्यदो भव ॥	धनिष्ठा 22:10 ध्रुव, भद्रा 8	श्रा.ति 8	कृत्तिका 13:40 शिव, बव 15,1	श्रा.ति 15,1	मघा 23:45 वैधृति, भद्रा 7	श्रा.ति 7	विशाखा 11:29 सुकर्मा, भद्रा 14	श्रा.ति 14	
मंगळ	14 प्रतिपत्	14:11	21 नवमी	00:46	28 प्रतिपत्	13:30	5 अष्टमी	22:28	12 अमावास्या	05:10
राहुकाल 03:00-04:30 गुलिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	अनुराधा 04:13 शोभन, बव 2	श्रा.ति 2	शतभिषा 20:29 व्याघात, बालव 9	श्रा.ति 9	रोहिणी 13:46 सिद्ध, कौलव 2	श्रा.ति 2	पू.फाल्गुणी 02:26 विष्कंभ, बालव 8	श्रा.ति 8	अनुराधा 11:56 धृति, चतुष्पात् 30	श्रा.ति 30
बुध	15 द्वितीया	13:43	22 दशमी	22:25	29 द्वितीया	13:26	6 नवमी	00:37		
राहुकाल 12:00-01:30 गुलिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	ज्येष्ठा 04:08 अतिगंड, कौलव 3	श्रा.ति 3	पू.भाद्रपदा 18:50 हर्षण, तैतिल 10	श्रा.ति 10	मृगशिरा 14:19 साध्य, गरज 3	श्रा.ति 3	उ.फाल्गुणी 05:02 प्रीति, तैतिल 9	श्रा.ति 9	चातुर्मास्यव्रतसमाप्ति इदं व्रतं मया देव कृतं प्रीत्यै तव प्रभो । न्यूनं संपूर्णतां यातु त्वत् प्रसादात् जनार्दन ॥	
गुरु	16 तृतीया	12:43	23 एकादशी	20:10	30 तृतीया	13:53	7 दशमी	02:31		
राहुकाल 01:30-03:00 गुलिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	मूलं 03:28 सुकर्मा, गरज 4	श्रा.ति 4	उ.भाद्रपदा 17:16 वज्र, वणिक् 0	श्रा.ति 0	आर्द्रा 15:19 शुभ, भद्रा 4	श्रा.ति 4	हस्ता 06:43 आयुष्मान्, वणिक् 10	श्रा.ति 10	या मंत्राने व्रताची समर्पण करावी अशौच असताना सुद्धा चातुर्मा- स्यातील एकेक महिनाच्या व्रताचा (शाक, दहि, दूध, द्विदल) प्रारंभ करता येतो. त्याचा संकल्प मात्र अशौच संपल्या नंतर करावा. चातुर्मास्यातील जे जे व्रत पूर्ण होतील ते ते पदार्थ द्वादशीच्या दिवशी ब्राह्मणांना दान करावे दान मंत्र उपायनमिदं देव व्रतसंपूर्तिहेतवे ।	
शुक्र	17 चतुर्थी	11:23	24 द्वादशी	18:10	1 चतुर्थी	14:53	8 एकादशी	04:06		
राहुकाल 10:30-12:00 गुलिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	पूर्वाषाढा 02:33 धृति, भद्रा 5	श्रा.ति 5	रेवती 15:56 सिद्धि, बव 11,12	श्रा.ति 11,12	पुनर्वसु 16:54 शुक्र, बालव 0	श्रा.ति 0	हस्ता 07:12 सौभाग्य, बव 0	श्रा.ति 0	1) शाकं तु द्विजवर्याय सहिरण्यं ददाम्यहम् ॥ 2)दधि ब्राह्मणवर्याय 3)क्षीरं तु द्विजवर्याय 4)द्विदलं द्विजवर्याय	
शनि	18 पंचमी	09:39	25 त्रयोदशी	16:24	2 पंचमी	16:18	9 द्वादशी	05:07		
राहुकाल 09:00-10:30 गुलिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	उत्तराषाढा 01:14 शूल, गंड, बालव 6	श्रा.ति 6	अश्विनी 14:49 व्यतीपात, वरीयान्, तैतिल 13	श्रा.ति 13	पुष्य 18:50 ब्रह्म, तैतिल 5	श्रा.ति 5	चित्रा 09:04 शोभन, कौलव 11,12	श्रा.ति 11,12		

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

बलिप्रतिपत्, अभ्यंग, श्रीमठात् महाभिषेकोत्सव, विक्रमसंवत्सरारंभ 2080, गोवर्धनपूजा, इष्टि, चन्द्रदर्शन	22 श्रीसत्यवीरतीर्थ पु. (कोल्हळिळ), श्रीविजयदास पु. (चिप्पगिरि)	30 श्रीसत्यप्रमोदतीर्थ पादुकासमारोहना	14 उत्तम	28 उत्तम
15 यमद्वितीया-भगिनीहस्तेन भोजन भगिनीतृतीया, श्रीसत्यप्रमोदमोदतीर्थानां	23 सर्वेषां एकादशी (प्रबोधिनी), चातुर्मास्यसमाप्ति, द्विदलव्रतसमाप्ति, भीष्मपंचकव्रतारंभ, श्रीवेदनिधितीर्थ पु. (पंढरपूर), गोपन्नव्रतसमाप्ति.	1 श्रीविद्यानिधितीर्थ पु (यरगोळ)	15 अशुभ	29 म. 2:05 प शुभ
16 26 तमं महासमारोहानं (तिरुकोयलूर), महालयगौणकालसमाप्ति	24 उत्थानद्वादशी- श्रीमठात् संध्याकाली श्रीमूलरामपूजा, तुलसीविवाह, स्वायंभुवमन्वादि	8 सर्वेषामेकादशी (उत्पत्ति)	16 मध्यम	30 अशुभ
17 वृश्चिके रवि, विष्णुपदपर्वपुण्यकाल 12:47 पर्यन्तम्	25 वैकुंठचतुर्दशी	9 हरिवासर प्रा.10:22 पर्यन्त	17 अशुभ	1 शुभ
19 श्रीवेदेशतीर्थ पु. (मण्णूर), विष्णुपंचक, कल्पादि	26 धात्रीपूजा	10 प्रदोष	18 उत्तम	2 शुभ
20 गोपाष्टमी	27 व्यासपूजा, कार्तिकस्नानसमाप्ति, गौरीहृण्णिवे, दक्षसप्तविंशमन्वादि, भीष्मपंचकव्रतसमाप्ति, विष्णुपंचक, अन्वाधानम्	11 श्रीपद्मनाभतीर्थ पु. (नववृंदावन), मासशिवरात्रि	19 अशुभ	3 अशुभ
21 कृतयुगादि, कूष्माण्डदान	28 इष्टि	12 विष्णुपंचक, छट्टी अमावस्या, दर्श, अन्वाधान, श्रीमहिपतिदासानां पु. (काखण्डकी)	20 सायं 4:23 नं.शुभ	4 अशुभ
			21 शुभ	5 अशुभ
			22 अशुभ	6 उत्तम
			23 प्रा. 10:07 प.	7 सायं 4:05 प. शुभ
			24 अशुभ	8 शुभ
			25 म. 3:00 प शुभ	9 शुभ
			26 अशुभ	10 प्रा. 11:48 प. शुभ
			27 म. 1:40 नं.उत्तम	11 अशुभ
				12 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 23/24

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिणायन । हेमन्तऋतु । मार्गशीर्षमास । मासनियामक- श्रीश्रीकेशव

श्री चक्रकेशवस्वामी
मण्णूरु

डिसेंबर 23 - जनवरि 2024

अवतारत्रय प्राणदेव - नववृंदावन

रवि राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	हरविलेल्या वस्तू मिळण्यासाठी कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहुसहस्रवान् । तस्य स्मरणमात्रेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥ अश्वत्थ वंदन स्तोत्र - मूलतो ब्रह्मरूपाय मध्यतो विष्णुरूपिणे । अग्रतः शिवरूपाय वृक्षराजाय ते नमः ॥ धनुर्व्यतीपातयोग व्यतीपात महासत्त्व सर्वपापप्रणाशन । सहस्रबाहो विश्वात्मन् ग्रहाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥ व्यतीपात नमस्तेस्तु नमस्ते विश्वमंगल । विष्णुचक्रस्वरूपाय नमस्ते दिव्यतेजसे ॥	17 पंचमी 20:41 श्रवणा, धनिष्ठा 08:01-06:26 व्याघात, हर्षण 06:49-05:57 बव 5	24 त्रयोदशी 05:16 कृत्तिका 21:35 सिद्ध, साध्य, कौलव 06:53-06:00 11,12,13	31 चतुर्थी 09:59 मघा 06:56 प्रीति, बालव 06:56-06:04 5	7 एकादशी 21:13 विशाखा 19:18 शूल, बव 06:58-06:08 0	
	सोम राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	व्यतीपात महासत्त्व सर्वपापप्रणाशन । सहस्रबाहो विश्वात्मन् ग्रहाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥ व्यतीपात नमस्तेस्तु नमस्ते विश्वमंगल । विष्णुचक्रस्वरूपाय नमस्ते दिव्यतेजसे ॥	18 षष्ठी 18:22 शतभिषा 04:49 वज्र, कौलव 06:50-05:57 6	25 चतुर्दशी 04:51 रोहिणी 21:35 शुभ, गरज 06:53-06:00 14	1 पंचमी 12:05 मघा 07:07 आयुष्मान्, तैतिल 06:56-06:04 6	8 द्वादशी 21:12 अनुराधा 19:54 गंड, कौलव 06:58-06:08 11,12
			19 सप्तमी 16:00 पू.भाद्रपदा 03:06 सिद्धि, वणिक् 06:50-05:58 7	26 पूर्णिमा 04:48 मृगशिरा 22:00 शुक्र, भद्रा 06:54-06:00 15	2 षष्ठी 14:17 पू.फाल्गुणी 09:44 सौभाग्य, वणिक् 06:56-06:04 0	9 त्रयोदशी 20:36 ज्येष्ठा 19:55 वृद्धि, गरज 06:58-06:09 13
20 अष्टमी 13:41 उ.भाद्रपदा 01:31 व्यतीपात, बव 06:51-05:58 8,9			27 प्रतिपत् 05:24 आर्द्रा 22:58 ब्रह्म, बालव 06:54-06:01 1	3 सप्तमी 16:25 उ.फाल्गुणी 12:19 शोभन, बव 06:57-06:05 7	10 चतुर्दशी 19:37 मूलं 19:35 ध्रुव, भद्रा 06:59-06:09 14	
गुरु राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	व्यतीपात महासत्त्व सर्वपापप्रणाशन । सहस्रबाहो विश्वात्मन् ग्रहाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥ व्यतीपात नमस्तेस्तु नमस्ते विश्वमंगल । विष्णुचक्रस्वरूपाय नमस्ते दिव्यतेजसे ॥	21 नवमी 11:30 रेवती 00:06 बरीयान्, कौलव 06:51-05:59 10	28 द्वितीया 06:23 पुनर्वसु 00:20 ऐंद्र, तैतिल 06:54-06:01 2	4 अष्टमी 18:17 हस्ता 14:41 अतिगंड, कौलव 06:57-06:05 8	11 अमावास्या 18:09 पूर्वाषाढा 18:45 व्याघात, नागवान् 06:59-06:11 30	
		22 दशमी 09:31 अश्विनी 22:54 परिघ, गरज 06:52-05:59 0	29 तृतीया 06:55 पुष्य 02:17 वैधृति, वणिक् 06:55-06:03 3	5 नवमी 19:44 चित्रा 16:40 सुकर्मा, तैतिल 06:57-06:07 9	दुःस्वप्न नाशन गर्जेन्द्रमोक्ष स्तोत्र अंतस्सरस्स्युरुबलेन पदे गृहीतो प्राहेण यूथपतिरंबुजहस्त आर्तः । आहेदमादिपुरुषाखिललोकनाथ तीर्थश्रवः श्रवणमंगलनामधेय ॥ स्मृत्वा हरिस्तमरणार्थिनमप्रमेयः चक्रायुधः पतगराजभुजाधिरूढः । चक्रेण नक्रवदनं विनिपाट्य तस्मात् हस्ते प्रगृह्य भगवान् कृपयोज्जहार ॥	
		23 एकादशी द्वादशी 07:49-06:26 भरणी 22:05 शिव, भद्रा 06:52-06:00 0	30 तृतीया 08:06 आश्लेषा 04:30 विष्कंभ, भद्रा 06:55-06:04 4	6 दशमी 20:47 स्वाती 18:16 धृति, वणिक् 06:58-06:08 10		

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

13 इष्टि	24 मुक्कोटिद्वादशी, कलामात्रसाधनी, प्रदोष, हनुमद्वत, सातेनहळिळि शान्तेशकार्तिकोत्सव	9 प्रदोष, मासशिवरात्रि	13 प्रा. 11:04 नं.मध्यम	27 अशुभ
14 चन्द्रदर्शन	विष्णुपंचक, श्रीमठे सहस्रशंखाभिषेक, मण्णूरचेन्नकेशवरथोत्सव, मोतंपल्लि भीमसेनरथोत्सव, होस्तिलहुण्णिवे, श्रीदत्तजयंती, अन्वाधानम्	11 दर्श, अन्वाधान, श्रीजितामित्रतीर्थ पुं. कृष्णागडि, विष्णुपंचक, एळळमावास्या	14 प्रा. 9:46 प मध्यम	28 शुभ
15 श्रीरघुवीरतीर्थ पु. (कूडलि)			15 प्रा. 8:12 नं.उत्तम	29 अशुभ
16 धनुषि रवि			16 प्रा. 9:18 प. शुभ	30 अशुभ
धनुर्मासारंभ, श्रीसंकर्षणवडेयर पु. (करेपुंडी),			17 अशुभ	31 मध्यम
17 षडशीतिपर्वपुण्यकाल म.12:21 पर्यन्त, विष्णुपंचक नाहि			18 शुभ	1 प्रा. 8:38 नं. अशुभ
18 स्कंदषष्ठी, चंपाषष्ठी			19 अशुभ	2 प्रा. 11:43 - 17:13 प.उत्तम
20 दुर्गाष्टमी, भीमजयंती, धनुर्व्यतीपात			20 सायं 4:00 नं.उत्तम	3 उत्तम
21 कल्पादि			21 शुभ	4 शुभ
22 श्रीसत्यनिधितीर्थ पु. (कर्नूल)			22 शुभ	5 शुभ
23 सर्वेषां एकादशी (मोक्षदा), वैकुण्ठैकादशी, श्रीसत्यनाथतीर्थ पु. (वीरचोळपुर), गीताजयंती			23 अशुभ	6 म.12:09प.शुभ
			24 अशुभ	7 अशुभ
			25 उत्तम	8 शुभ
			26 अशुभ	9 अशुभ
				10 अशुभ
				11 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2024

शोभन-नामसंवत्सर

दक्षिण/उत्तर अयन । हेमंतऋतु । पौषमास । मासनियामक - श्रीलक्ष्मीनारायण

श्री रघूत्तमतीर्थस्वामी
तिरुकोविलूर

जनवरि - फेब्रवरि 2024

श्री विद्याधीशतीर्थस्वामी
राणेबेन्नूरु

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00
चैत्र शु तृतीया पूर्णिमा ज्येष्ठ शु पूर्णिमा आषाढ शु दशमी पूर्णिमा श्रावण कृ अष्टमी भाद्र शु तृतीया आश्वीन शु नवमी कार्तिक शु द्वादशी पूर्णिमा पौष शु एकादशी माघ शु सप्तमी फाल्गुन पूर्णिमा, अमावास्या	वैशाख शु तृतीया (त्रेता) भाद्रपद कृ त्रयोदशी(कलि) कार्तिक शु नवमी (कृत) माघ पौर्णिमा(द्रापर) 12 संक्रांति संज्ञ मेघ, तुला विषुव कर्क, मकर अयन वृषभ, सिंह, विष्णुपद वृश्चिक, कुंभ मिथुन, कन्या, षडशीति धनु, मीन	14 मन्वादि 12 संक्रांति, 14 मन्वादि, 04 युगादि 12 अमावास्या, 12 वैधृति, 12 व्यतीपात, 15 अष्टक (भाद्रपद, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुण मासांचे कृष्णपक्ष सप्तमी, अष्टमी, नवमी), 15 महालय	12 संक्रांति, 14 मन्वादि, 04 युगादि 12 अमावास्या, 12 वैधृति, 12 व्यतीपात, 15 अष्टक (भाद्रपद, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुण मासांचे कृष्णपक्ष सप्तमी, अष्टमी, नवमी), 15 महालय	12 प्रतिपत् 16:25 उत्तराषाढा 17:40 हर्षण, बव 1 13 द्वितीया 14:22 श्रवणा 16:17 वज्र, कौलव 2,3	14 तृतीया 12:09 धनिष्ठा 14:45 सिद्धि, गरज 4 15 चतुर्थी 09:50 शतभिषा 13:05 व्यतीपात, 5 वरीयान्, भद्रा 16 पंचमी 07:29 षष्ठी 05:11 पू.भाद्रपदा 11:26 परिध, बालव 6 17 सप्तमी 02:55 उ.भाद्रपदा 09:50 शिव, गरज 7 18 अष्टमी 00:55 रेवती 08:23 सिद्धि, भद्रा 8 19 नवमी 23:16 अश्विनी, भरणी 07:09 साध्य, बालव 9 20 दशमी 21:54 कृत्तिका 05:26 शुभ, तैतिल 10 21 एकादशी 21:02 रोहिणी 05:20 शुक्ल, वणिक् 0 22 द्वादशी 20:33 मृगशिरा 05:36 ब्रह्म, बव 11,12 23 त्रयोदशी 20:40 आर्द्रा 06:29 ऐंद्र, कौलव 13 24 चतुर्दशी 21:12 पुनर्वसु 07:00 वैधृति, गरज 14 25 पूर्णिमा 22:19 पुनर्वसु 07:59 विष्कंभ, भद्रा 15 26 प्रतिपत् 23:47 पुष्य 09:45 प्रीति, बालव 1 27 द्वितीया 01:43 आश्लेषा 11:55 आयुष्मान्, तैतिल 2 28 तृतीया 03:50 मघा 14:23 सौभाग्य, वणिक् 3 29 चतुर्थी 06:05 पू.फाल्गुणी 17:00 शोभन, बव 4 30 पंचमी 06:59 उ.फाल्गुणी 19:37 अतिगंड, कौलव 5 31 पंचमी 08:07 हस्ता 22:02 सुकर्मा, तैतिल 6 1 षष्ठी 09:54 चित्रा 00:09 धृति, वणिक् 7 2 सप्तमी 11:18 स्वाती 01:54 शूल, बव 8 3 अष्टमी 12:14 विशाखा 03:03 गंड, कौलव 9 4 नवमी 12:40 अनुराधा 03:48 वृद्धि, गरज 10 5 दशमी 12:31 ज्येष्ठा 03:53 ध्रुव, व्याघात, भद्रा 0 6 एकादशी 11:55 मूलं 03:39 हर्षण, बालव 0 7 द्वादशी 10:51 पूर्वाषाढा 02:52 वज्र, तैतिल 11,12,13 8 त्रयोदशी 09:24 उत्तराषाढा 01:50 सिद्धि, वणिक् 14 9 चतुर्दशी 07:36 अमावास्या 05:32 श्रवणा 00:28 व्यतीपात,शकुनि 30 माघस्नान माघमासमिमं पूर्णं स्नास्येऽहं देवमाधव । तीर्थस्यास्य जले नित्यं इति संकल्प्य चेतसि ॥	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

12 इष्टि, चन्द्रदर्शनम्	25 बनशंकरीउत्सवसमाप्ति, माघस्नानारंभ,
13 विष्णुपंचक	बनदहुण्णिमे, विष्णुपंचक, अन्वाधान, गुरुपुष्ययोग प्रा.8:20 नं
14 धनुर्माससमाप्ति, भोगि	26 इष्टि
मकरे रवि मकरसंक्रमणं- उत्तरायणपर्वकाल	1 श्रीसत्यकामतीर्थ पु. (आतकुर), पूर्वेद्युश्राद्धम्
15 प्रा.08:37 त 14:37 प. पुण्यकाल (08:37 त 10:37 पर्यन्त पुण्यतमकाल)	2 श्रीनरहरितीर्थ पु. (हंपी), अष्टकाश्राद्धम्
16 करिदिनम्	3 श्रीसत्याभिज्ञतीर्थ पु (राणेबेन्नूर), श्रीगोपालदास पु. (उत्तनूर), अन्वष्टकाश्राद्धम्
18 बनदाष्टमी, बनशंकरीउत्सवारंभ	6 सर्वेषां एकादशी (षट्-तिला)
21 सर्वेषां एकादशी (पुत्रदा), श्रीरघूत्तमतीर्थ पु (तिरुकोयलूर), रैवतमन्वादि	7 प्रदोष
23 प्रदोष, श्रीरघुप्रियतीर्थ पु. (कूडलि)	8 मासशिवरात्रि
24 देव्ये सर्वशाकनिवेदनं (पल्लेदहब्ब)	

9 दर्श, श्रीपुरंदरदास पु. (हंपी), अन्वाधान, अवरात्रिअमावास्या, महोदयपर्वपुण्यकाल 07:37 नन्तरम्
--

विष्णुपंचकं- श्रवणनक्षत्रनिमित्त, श्रीविद्याधीशतीर्थ पु. (एकचक्रनगर, राणेबेन्नूर),
9 दर्श, श्रीपुरंदरदास पु. (हंपी), अन्वाधान, अवरात्रिअमावास्या, महोदयपर्वपुण्यकाल 07:37 नन्तरम्

माघ स्नान काल	
प्रात नक्षत्र असताना	- उत्तम
सूर्योदयानंतर	- अधम
नक्षत्र अस्त झाल्यावर	- मध्यम

12 उत्तम	26 प्रा. 10:31 प शुभ
13 शुभ	27 म. 1:04 नं. मध्यम
14 अशुभ	28 म. 3:55 प. मध्यम
15 अशुभ	29 अशुभ
16 अशुभ	30 उत्तम
17 शुभ	31 शुभ
18 प्रा. 9:32 नं. शुभ	1 14:01 प. शुभ
19 अशुभ	2 शुभ
20 अशुभ	3 अशुभ
21 अशुभ	4 प्रा.7:22 नं.शुभ
22 शुभ	5 अशुभ
23 अशुभ	6 मध्यम
24 प्रा. 7:43 नं. शुभ	7 अशुभ
25 प्रा. 10:42 नं. शुभ	8 अशुभ
	9 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2024

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तरायण । शिशिरऋतु । माघमास । मासनियामक- श्रीकमलामाधव

श्रीमन् मध्वाचार्य
पाजक

फेब्रवरि - मार्च 2024

श्रीचन्द्रमौळीश्वर
उडपि

रवि	10 अमावास्या 15:25	11 द्वितीया 00:58	18 नवमी 12:12	25 प्रतिपत् 19:02	3 अष्टमी 03:29
राहुकाल 04:30-06:00	पू.भाद्रपदा 03:40	शतभिषा 21:16	रोहिणी 13:14	पू.फाल्गुणी 00:07	अनुराधा 11:08
गुळिककाल 03:00-04:30	साध्य, नागवान् 30, 1	पारिघ, बालव 2	वैधृति, कौलव 10	सुकर्मा, कौलव 1	हर्षण, बालव 8
यमघंट 12:00-01:30					
सोम	रथसप्तमी कूष्मांड दान या दिवशी कूष्मांड दान करण्याने गर्भदोष परिहार होऊन संतान प्राप्ती होते. कोहळ्याला तूपाचा लेप देऊन त्यावर दक्षिणा ठेऊ न -	12 तृतीया 22:35	19 दशमी 11:48	26 द्वितीया 21:12	4 नवमी 02:43
राहुकाल 07:30-09:00		पू.भाद्रपदा 19:35	मृगशिरा 13:28	उ.फाल्गुणी 02:46	ज्येष्ठा 11:24
गुळिककाल 01:30-03:00		शिव, तैतिल 3	विष्कंभ, गरज 0	धृति, तैतिल 2	वज्र, तैतिल 9
यमघंट 10:30-12:00					
मंगळ	कूष्मांडं तिलगव्याह्वयं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा । यस्मादस्य प्रदानेन संततिर्वर्धतां मम ॥	13 चतुर्थी 20:14	20 एकादशी 11:51	27 तृतीया 23:14	5 दशमी 01:37
राहुकाल 03:00-04:30		उ.भाद्रपदा 17:57	आर्द्रा 14:09	हस्ता 05:16	मूलं 11:14
गुळिककाल 12:00-01:30		सिद्ध, साध्य, वणिक् 4	प्रीति, भद्रा 0	शूल, वणिक् 3	सिद्धि, वणिक् 10
यमघंट 09:00-10:30					
बुध	असे मंत्र म्हणत ब्राह्मणांना दान करावे. मध्वाचार्य नमन नमस्ते प्राणेश प्रणत-विभवायावनिमगाः । नमःस्वामिन् राम-प्रियतम हनूमन् गुरुगुण । नमस्तुभ्यं भीम प्रबलतम कृष्णोष्ठ भगवन् नमः श्रीमन् मध्व प्रदिश सुदृशं नो जय जय	14 पंचमी 18:03	21 द्वादशी 12:27	28 चतुर्थी 01:02	6 एकादशी 00:08
राहुकाल 12:00-01:30		रेवती 16:26	पुनर्वसु 15:21	चित्रा 06:46	पूर्वाषाढा 10:39
गुळिककाल 10:30-12:00		शुभ, बव 5	आयुष्मान्, बालव 11,12,13	गंड, बव 4	व्यतीपात, वरीयान्, बव 0
यमघंट 07:30-09:00					
गुरु	रुद्रदेव नमन शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रं चंद्रशेखरम् । इंदुमंडलमध्यस्थं वंदे देवं सदाशिवम् ॥	15 षष्ठी 16:07	22 त्रयोदशी 13:31	29 पंचमी 02:23	7 द्वादशी 22:13
राहुकाल 01:30-03:00		अश्विनी 15:10	पुष्य 17:01	चित्रा 07:19	उत्तराषाढा 09:41
गुळिककाल 09:00-10:30		शुक्ल, तैतिल 6	सौभाग्य, तैतिल 14	वृद्धि, कौलव 5	परिघ, कौलव 11,12
यमघंट 06:00-07:30					
शुक्र		16 सप्तमी 14:25	23 चतुर्दशी 15:03	1 षष्ठी 03:19	8 त्रयोदशी 20:06
राहुकाल 10:30-12:00		भरणी 14:08	आश्लेषा 19:07	स्वाती 09:04	श्रवणा 08:26
गुळिककाल 07:30-09:00		ब्रह्म, वणिक् 7,8	शोभन, वणिक् 0	ध्रुव, गरज 6	शिव, गरज 13
यमघंट 03:00-04:30					
शनि		17 अष्टमी 13:08	24 पूर्णिमा 16:55	2 सप्तमी 03:36	9 चतुर्दशी 17:48
राहुकाल 09:00-10:30		कृत्तिका 13:31	मघा 21:31	विशाखा 10:20	धनिष्ठा, शतभिषा 06:57
गुळिककाल 06:00-07:30		ऐंद्र, बव 9	अतिगंड, बव 15	व्याघात, भद्रा 7	सिद्ध, भद्रा 14
यमघंट 01:30-03:00					

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

10 इष्टि	22 व्यानकल्पादि, गुरुपुष्ययोग सायं 04:45 पर्यन्तम्	10 दर्श, अन्वाधानं, विष्णुपंचकं, शिवरात्रिअमावास्या	10 शुभ	25 अशुभ
11 चंद्रदर्शनम्	24 माघस्नानसमाप्ति, व्यासपूजा, भारतहुण्णिवे, द्वापरयुगादि, विष्णुपंचकं, कुलधर्म, अन्वाधानम्		11 17:43 प.शुभ	26 उत्तम
13 कुंभे रवि - विष्णुपदपर्वपुण्यकाल म. 12:37 नं.	25 इष्टि		12 15:01 नं.उत्तम	27 म.12:36 प.शुभ
14 वसंतपंचमी	2 पूर्वेषुश्राद्धं, यलगूरक्षेत्रे प्राणदेवकार्तिकोत्सव		13 अशुभ	28 शुभ
15 भोगि	3 अष्टकाश्राद्धं, सीताजयंती		14 शुभ	29 शुभ
16 वैवस्वतमन्वादि, रथसप्तमी, अर्कपर्णसह स्नानं, कूष्मांडदानेन महाफलम्	4 अन्वष्टकाश्राद्धम्		15 प्रा.9:29 प.शुभ	1 म.12:45 प.शुभ
17 भीष्माष्टमी, भीष्मतर्पणं	6 सर्वेषां एकादशी (विजया)		16 प्रा.8:49 - म:1:50 प उत्तम	2 अशुभ
18 श्रीमन्मध्वनवमी, श्रीमदानंदतीर्थानां बदरिकाश्रमप्रवेश	7 उदयात्पूर्व 05:40 पर्यन्त हरिवासर		17 म.12:43 नं.शु	3 15:49 प. शुभ
20 सर्वेषां एकादशी (जया), श्रीसत्यज्ञानतीर्थ पु. (राजमहेंद्री)	8 महाशिवरात्रि, श्रीविष्णुतीर्थ पु. (मादनूर), प्रदोष, विष्णुपंचकाभाव		18 प्रा.10:37 प.शु	4 सायं 4:17 नं.मध्यम
21 भीमद्वादशी, प्रदोष, शिशुमारजयंती			19 म.12:16 नं.शु	5 अशुभ
			20 शुभ	6 म. 2:50 नं.उत्तम
			21 सायं 4:45 प.शुभ	7 उत्तम
			22 अशुभ	8 शुभ
			23 मध्यम	9 अशुभ
			24 मध्यम	10 अशुभ

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक 1945

सन् 2024

शोभन-नामसंवत्सर

उत्तरायण । शिशिरऋतु । फाल्गुणमास । मासनियामक- श्रीपद्मागोविंद

श्री व्यासराजतीर्थ स्वामी
नववृंदावन

मार्च - एप्रिल 2024

श्री सत्यबोधतीर्थस्वामी
सवणूर

रवि	संवत्सरनाम	17 अष्टमी	24 चतुर्दशी	31 षष्ठी	7 चतुर्दशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	1 प्रभव 5 प्रजोत्पत्ति 2 विभव 6 आंगीरस 3 शुक्र 7 श्रीमुख 4 प्रमोद 8 भाव	01:29 मृगशिरा 20:58 आयुष्मान्, भद्रा 8	09:15 पू.फाल्गुणी 07:10 गंड, वणिक् 15	17:11 ज्येष्ठा 19:04 व्यतीपात, वणिक् 6	02:36 पू.भाद्रपदा 11:41 ब्रह्म, भद्रा 14
सोम	11 प्रतिपत् 13:01 उ.भाद्रपदा 01:59 शुभ, बव 2	18 नवमी 02:01 आर्द्रा 21:31 सौभाग्य, बालव 9	25 पूर्णिमा 11:21 उ.फाल्गुणी 09:47 वृद्धि, बव 1	1 सप्तमी 16:29 मूलं 19:01 वरीयान्, बव 7	8 अमावास्या 00:13 उ.भाद्रपदा 10:02 ऐंद्र, चतुष्पात् 30
मंगळ	12 द्वितीया 10:40 रेवती 00:24 शुक्र, कौलव 3	19 दशमी 02:38 पुनर्वसु 22:38 शोभन, तैतिल 10	26 प्रतिपत् 13:20 हस्ता 12:17 ध्रुव, कौलव 2	2 अष्टमी 15:17 पूर्वाषाढा 18:27 परिध, कौलव 8,9	9 युव 35 पूव 10 धातृ 36 शुभकृत् 11 ईश्वर 37 शोभन 12 बहुधान्य 38 क्रोधि 13 प्रमाथि 39 विश्वावसु 14 विक्रम 40 पराभव 15 वृष 41 पूवंग 16 चित्रभातु 42 कीलक 17 स्वभातु 43 सौम्य 18 तारण 44 साधारण 19 पार्थिव 45 खरकृत् 20 व्यय 46 परीधावि 21 सर्वजित् 47 प्रमादी 22 सर्वधारि 48 आनंद 23 विरोधि 49 राक्षस 24 विकृति 50 नळ
बुध	13 तृतीया 08:28 चतुर्थी 06:30 अश्विनी 23:03 ब्रह्म, ऐंद्र, गरज 4	20 एकादशी 03:39 पुष्य 00:09 अतिगंड, वणिक् 0	27 द्वितीया 15:02 चित्रा 14:32 व्याघात, गरज 0	3 नवमी 13:45 उत्तराषाढा 17:35 शिव, गरज 10	25 खर 51 पिंगळ 26 नंदन 52 काळयुक्ति 27 विजय 53 सिद्धार्थि 28 जय 54 रौद्रि 29 मन्मथ 55 दुर्मति 30 दुर्मुख 56 दुंदुभि 31 हेमलंबि 57 रुधिराद्वारी 32 विलंबि 58 रक्ताक्षि 33 विकारि 59 क्रोधन 34 शार्वरि 60 क्षय
गुरु	14 पंचमी 04:37 भरणी 21:57 वैधृति, बव 5	21 द्वादशी 05:14 अतिरिक्तउपवास आश्लेषा 02:12 सुकर्मा, बव 0	28 तृतीया 16:20 स्वाती 16:24 हर्षण, भद्रा 3	4 दशमी 11:53 श्रवणा 16:23 सिद्ध, भद्रा 0	
शुक्र	15 षष्ठी 03:20 कृत्तिका 21:13 विष्कंभ, कौलव 6	22 त्रयोदशी 06:30 मघा 04:32 धृति, कौलव 11,12,13	29 चतुर्थी 17:07 विशाखा 17:46 वज्र, बालव 4	5 एकादशी 09:46 धनिष्ठा 14:57 साध्य, शुभ, बालव 0	
शनि	16 सप्तमी 02:22 रोहिणी 20:50 प्रीति, गरज 7	23 त्रयोदशी 07:11 पू.फाल्गुणी 06:29 शूल, तैतिल 14	30 पंचमी 17:26 अनुराधा 18:42 सिद्धि, तैतिल 5	6 द्वादशी 07:28 त्रयोदशी 05:16 शतभिषा 13:22 शुक्र, तैतिल 11,12,13	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

11 पयोव्रतारंभ, इष्टि, चन्द्रदर्शनम्	29 श्रीव्यासराजतीर्थ पु. (नववृंदावन)	11 उत्तम	25 अशुभ
14 मीने रवि- षडशीतिपर्वपुण्यकाल 15:03 नं.	30 रंगपंचमी	12 अशुभ	26 शुभ
15 श्रीसत्यव्रततीर्थ पु. (सांगली)	1 पूर्वेषुश्राद्धम्	13 शुभ	27 शुभ
20 सर्वेषां एकादशी (आमलकी)	2 अष्टकाश्राद्धम्	14 अशुभ	28 अशुभ
21 देशभेदेन अतिरिक्तोपवास	3 अन्वष्टकाश्राद्धम्	15 सायं 4:16 नं. उत्तम	29 अशुभ
22 कलामात्रसाधनी द्वादशी, पयोव्रतसमाप्ति, पयोव्रतपारणं, प्रदोष	4 विष्णुपंचकाभाव	16 उत्तम	30 शुभ
24 होलिकापौर्णिमा, कामदहनम्. अन्वाधानम्	5 सर्वेषां एकादशी (पापमोचनी)	17 प्रा. 9:53 - सा. 4:54 प. शुभ	31 अशुभ
25 ब्रह्मसावर्णिमन्वादि, विष्णुपंचकं, करिदिनं, इष्टि	6 अल्पद्वादशी प्रा. 07:27 पर्यन्तं, शनिप्रदोष	18 अशुभ	1 प्रा. 9:17 नं. मध्यम
26 श्रीसत्यबोधतीर्थ पु. (सवणूर), धूलिवंदनं, अभ्यंगं, आम्रकुसुमप्राशनं, वसन्तोत्सव	7 मासशिवरात्रि	19 शुभ	2 अशुभ
28 श्रीवादिराजतीर्थ पु. (सोदे), कल्पादि	8 श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थ पु. (मैसूर), विष्णुपंचकं, सोमवती अमावास्या, रुद्रसावर्णिमन्वादि, युगादिअमावस्या, अन्वाधानं, दर्श	20 म. 1:26 प. शुभ	3 उत्तम
		21 अशुभ	4 म. 4:11 नं. शुभ
		22 मध्यम	5 शुभ
		23 अशुभ	6 अशुभ
		24 अशुभ	7 अशुभ
			8 अशुभ